

منطقه ویژه اقتصادی منطقه‌ای است که در آن قوانین کسب و کار و تجارت با سایر نقاط کشور متفاوت است. مناطق ویژه اقتصادی در داخل مرزهای کشور واقع شده‌اند و هدف آنها شامل افزایش تراز تجاری، اشتغال، افزایش سرمایه‌گذاری، ایجاد شغل و مدیریت موثر است. تمرکز اصلی در این مناطق بر ساده‌سازی فرآیندهای تجاری است. به همین دلیل در این مناطق قوانین مبادلاتی آزادانه‌تر، معافیت‌های گوناگون در تعرفه‌ها و عوارض گمرکی و تشریفات ارزی ساده‌تری نسبت به سرزمین اصلی حاکم است. ایدرو نیز به منظور ایجاد بستر مناسب جهت پشتیبانی از فعالیت‌های تجاری، صنعتی باهدف جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی، افزایش تولید و صادرات غیرنفتی، در راستای تامین زیرساخت‌های مورد نیاز سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در این مناطق تلاش کرده است. بر همین اساس در سال ۱۴۰۰ هیات وزیران در مصوبه‌های جداگانه ایجاد و بهره‌برداری از این مناطق (گرمسار - چهرم و کاوش) را به این سازمان محول کرد.

ناترازی گاز، تهدیدی جدی برای توسعه اقتصادی است

انرژی در قله ناترازی

و همچنین تحریم‌های اقتصادی منجر به بروز ناترازی و افت فشار گاز در کشور شده است. آنچه مسلم است کمبود گاز، با توجه به اولویت تامین بخش خانگی همواره برای تولید بحران آفرین است و این داستان هر سال تکرار می‌شود. با توجه به شروع فصل پاییز، جلوگیری از این سناریو، نیازمند سیاست‌گذاری و اعمال تدابیر جدی است.

۶-۷-۱۰

پیش‌رو نیز هشدار می‌دهند. براساس آخرین گزارش‌های جهانی، ایران در سال ۲۰۲۲ با تولید ۲۵۹ میلیارد مترمکعبی، ۶۴ درصد کل تولید گاز طبیعی جهان را به خود اختصاص داده و به‌عنوان سومین تولیدکننده بزرگ گاز جهان در این سال شناخته شده است؛ بر همین اساس، به نظر می‌رسد عدم مدیریت درست و کارآمد منابع، نقص در برنامه‌ریزی و پیش‌بینی میزان تقاضا و عرضه

چند سالی است که تراز منفی انرژی، به‌ویژه گاز به یکی از چالش‌های اصلی کشور تبدیل شده و با شروع فصل سرما دغدغه‌های تامین سوخت گریبان تولید را می‌گیرد. با وجود تلاش‌های انجام شده برای تولید حداکثری با هدف تامین گاز کشور، تراز منفی این انرژی منجر به اعمال محدودیت در تخصیص گاز مصرفی زمستان شده است و کارشناسان درباره ادامه این روند در ماه‌های سرد

پشت پرده قصه ادامه‌دار گرانی و کمبود بلیت هواپیما

چارتری‌ها رفتنی نیستند

مقاله

پیش‌بینی مصرف انرژی تا سال ۲۰۵۰

رشد اقتصادی بهار فراگیر نبود

زنگ خطر فاجعه در خزر به صدا درآمد

گزارش روز

تحلیل تسهیلات تکلیفی مشکل آفرین است

بیش از ۴ دهه از تخصیص تسهیلات تکلیفی یا دستوری در نظام بانکداری ایران می‌گذرد. در سال‌های گذشته دولت‌ها یا دستگاه‌های مربوطه در راستای تخصیص وام‌های مصرفی، منابعی برای تامین اعتبار تسهیلات تکلیفی در اختیار بانک‌ها قرار می‌دادند، اما در سال‌های اخیر کسری بودجه، مانع از اختصاص این اعتبار شده و در نقطه مقابل همواره بانک‌ها در قالب تکالیف دولتی ملزم به پرداخت وام‌های دستوری شده‌اند. از سوی دیگر به دلیل ریسک بالای بازپرداخت معمولاً بانک‌ها تا آنجا که امکان دارد از زیر بار پرداخت این تسهیلات شانه خالی می‌کنند. زیرا عملیات بانکداری بر مدار هزینه و فایده می‌چرخد. بسیاری از کارشناسان در این چالش حق را به نظام بانکی داده و معتقدند بانک‌ها برای پرداخت تسهیلات تکلیفی راهی جز تکیه بر منابع حاصل از سپرده‌گذاری‌های قرض‌الحسنه مشتریان ندارند و با توجه به تمایل سپرده‌گذاران به سپرده‌گذاری در حساب‌های دارای سود، دولت موظف به تامین منابع تسهیلات تکلیفی است و نمی‌توان با اهرم اجبار به تداوم این سیاست امیدوار بود.

جناب آقای دکتر محمد انصاری ریاست سازمان صنعت و معدن استان البرز

انتصاب جنابعالی را به سمت ریاست سازمان صنعت و معدن استان البرز تبریک گفته امید است در سایه تائیدات الهی در این عرصه خلیف موفیق و سر بلند باشید

هیات مدیره و مدیر عامل شرکت آسان تیکن

جناب آقای دکتر محمد انصاری ریاست سازمان صنعت و معدن و تجارت البرز

انتصاب شایسته جنابعالی را به سمت ریاست سازمان صنعت و معدن و تجارت البرز تبریک گفته امید است حضور شما با کوله باری از تجربه نوید بخش تحرك بیش از پیش صنعت البرز باشد

شرکت شیمیایی سمن (سهامی خاص)
شرکت پلی رزین (سهامی خاص)

جناب آقای دکتر محمد انصاری ریاست سازمان صنعت و معدن استان البرز

انتصاب بجا و شایسته حضرتعالی را به سمت ریاست سازمان صنعت و معدن استان البرز که نشان از درایت و لیاقت و توانمندی شماس تبریک گفته ، رجای واثق داریم کارآمدی‌های بر جسته شما نوید بخش پیشرفت و توسعه صنعت استان خواهد بود

مدیر عامل شرکت آذین پلاست فناوران آسیا شفیعی

«آگهی تجدید فراخوان مناقصه عمومی یکم حله‌ای همراه با ارزیابی کیفی»
«خرید و تحویل ۹۱۸ (نهد و هجده) تن گلوله فولادی فورج»

شناسه آگهی: ۱۵۷۲۰۲۸
م الف / ۲۵۱۸
شرح در صفحه ۷

رویش باور دارد در کربل

شرکت توسعه و عمران کربل
رواده مومنین و کربلین اهل

فرم اشتراک

چنانچه تمایل به اخذ اشتراک و دریافت روزنامه **ساخت معدن** دارید لطفاً فرم را تکمیل و وجه اشتراک به حساب شماره ۰۲۲۴۱۷۴۱۰۵۰۰۰ و با شماره کارت ۰۲۷-۹۹۹۷-۹۹۱۸-۶۰۳۷ نزد بانک ملی به نام موسسه فرهنگی مطبوعاتی گسترش صنعت، معدن و تجارت واریز نمایید. اصل و کپی فیش واریزی را به همراه فرم اشتراک به نشانی: خندان قائم مقام-کوچه آزدگان شماره ۲۶ ارسال را برای تسریع امور فرم و فیش مربوط را به شماره ۸-۸۸۱۵۳۰۶ ارسال نمایید.

لطفاً به این نکات توجه فرمایید:

- در صورت تمایل به دریافت نسخه‌های بیشتر خواهشمند است در این قسمت (..... نسخه) مشخص نمایید.
- روزنامه مشترکین تهران، هر روز از ساعت ۷ تا ۰۴ صبح توسط پیک تحویل می‌گردد.

هزینه ارسال در تهران رایگان است

روزنامه صحت	هزینه اشتراک
۱ ماهه	۲۲۰,۰۰۰ تومان
۳ ماهه	۶۶۰,۰۰۰ تومان
۶ ماهه	۱,۲۲۰,۰۰۰ تومان
۹ ماهه	۱,۹۸۰,۰۰۰ تومان
۱۲ ماهه	۲,۶۴۰,۰۰۰ تومان

متقاضیان محترم شهرستان‌ها برای اخذ اشتراک از طریق دفاتر سرپرستی و نمایندگی‌های روزنامه **ساخت معدن** در مراکز استان‌ها و شهرستان‌ها اقدام فرمایند و با به شماره ۸-۰۶۰۵۳۰۶ اطلاع دهند.

مشخصات مشترک

نام و نام خانوادگی:
عنوان مؤسسه:
تلفن ثابت یا تلفن همراه:
آدرس:
کدپستی:

پیش‌بینی مصرف انرژی تا سال ۲۰۵۰

(بخش نخست)

رضا پدیدار سر رئیس کمیسیون انرژی و محیط‌زیست اتاق تهران

آخرین تحقیقات و مطالعات انجام‌گرفته در مراکز علمی و سیاست‌گذاری انرژی در جهان نشانگر آن است که در حال حاضر، جهان در حال دست و پنجه نرم کردن با چالشی سخت برای کاهش وابستگی به سوخت‌های فسیلی و اعتماد به منابع انرژی پاک و تجدیدپذیر است. برای تحقق این هدف، باید در گام نخست پیچیدگی‌های موجود در مسیر دستیابی به این گذار درک و بررسی شود. در غیر این صورت، این پیچیدگی‌ها ممکن است منجر به انتظارات غیرواقع در جهان شود.

واقعیت آن است که از سال ۲۰۲۱ حدود ۷۷ درصد از انرژی موردنیاز کشورهای جهان، از محل سوخت‌های فسیلی تامین شده است و این آمار، حکایت از وابستگی جهان به سوخت‌های فسیلی دارد و همین وابستگی موجب می‌شود هرگونه تصمیم‌گیری درباره این منابع انرژی با دشواری‌های جدی همراه باشد. البته باوجود اینکه منابع انرژی تجدیدپذیر مانند انرژی‌های خورشیدی، بادی و هیدروژنی، همگی گزینه‌های جانشین قابل‌اعتمادی هستند، اما انتظار جایگزینی سریع آنها به‌جای سوخت‌های فسیلی، انتظاری غیرواقعی خواهد بود. در رویکرد گام به گام، گاز طبیعی نقش‌کلیدی به‌عنوان منبع انرژی در حال گذار، ایفا می‌کند.

اگرچه گاز طبیعی، خود یک سوخت فسیلی به‌حساب می‌آید، اما میزان گازهای آلاینده آن، کمتر از زغال‌سنگ و نفت است. گاز طبیعی را می‌توان به‌عنوان پلی بین سوخت‌های فسیلی سنتی و منابع انرژی تجدیدپذیر در نظر گرفت. همچنین، این منبع انرژی، گزینه‌ای برای حفاظت بیشتر از محیط‌زیست به‌شمار می‌رود و نیروگاه‌های برق با سوخت زغال‌سنگ، می‌توانند به‌سرعت با نیروگاه‌هایی جایگزین شوند که مصرف سوخت اصلی آنها گاز طبیعی است. این جایگزینی کمک خواهد کرد تا میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای به‌شدت کاهش یابد.

در مرحله بعد، این نیروگاه‌ها قادر خواهند بود تا به نیروگاه‌هایی با سوخت هیدروژن ارتقا یابند. اما در مصرف انرژی جهانی تا سال ۲۰۵۰ باید به محدودیت‌ها نیز بیشتر توجه داشته باشیم، چراکه منابع انرژی تجدیدپذیر مانند انرژی‌های خورشیدی، بادی و هیدروژنی، باوجود ظرفیت‌های بالقوه، دارای محدودیت‌های بسیاری هستند. انرژی‌های خورشیدی و بادی به‌شکل تنابویی، نسبت به شرایط آب‌وهوایی و زمان روز، در دسترس خواهند بود. بنابراین، این منابع انرژی چالشی جدی در حوزه تولید پایدار و مستمر برق خواهند داشت. علاوه بر این، زیرساخت‌های موردنیاز برای بهره‌برداری گسترده از این منابع انرژی، نیازمند سرمایه‌گذاری مالی و زمانی بسیاری خواهد بود.

همچنین، منبع گاز هیدروژن اگرچه یک حامل انرژی قابل‌اتکا است، اما در حال حاضر نیازمند کمک‌هایی در زمینه تولید، ذخیره‌سازی و توزیع است. توجه به این محدودیت‌ها برای جلوگیری از ایجاد انتظارات غیرواقع‌گرایانه و خیالی، بسیار مهم است.

در این زمینه، باید گفت همکاری بین دولت‌ها، صنایع و موسسات تحقیقاتی برای موفقیت در پیمایش پیچیدگی‌های گذار مسیر، حائزاهمیت است. سیاست‌ها باید مشوق سرمایه‌گذاری در زمینه زیرساخت‌های انرژی تجدیدپذیر باشند و تحقیق و توسعه را تسهیل و همکاری‌های بین‌المللی را ارتقا دهند.

از سوی دیگر، پذیرش جایگاه انرژی‌های تجدیدپذیر و سرمایه‌گذاری در زمینه فناوری‌هایی مانند ذخیره‌سازی پیشرفته انرژی، یکپارچگی شبکه و تولید هیدروژن سبز، فرآیند گذار به‌سوی استفاده از انرژی پاک را شتاب خواهد داد.

بنابراین باید توجه داشت که هرگونه انتظارات غیرمعمول برای مصرف انرژی سال ۲۰۵۰، ممکن است مانع پیشرفت شود.

تنها با رویکرد واقع‌بینانه و عملیاتی، می‌توان بر چالش‌های این گذار، فائق آمد و برای نسل‌های آینده انرژی پایدار ایجاد کنیم.

البته باتوجه به تنش‌های کنونی سرتاسر جهان، بحران انرژی در عرصه جهانی، امنیت انرژی را به سرلوحه سیاست‌گذاری‌های بین‌المللی سوق داده و حرکت به‌سوی یکپارچگی فناوری‌های انرژی پاک را تقویت کرده است. بر همین اساس، سرمایه‌گذاری در انرژی‌های پاک با سرعت بیشتری نسبت به سوخت‌های فسیلی در حال افزایش است.

از طرفی، بحران جهانی انرژی نیز روند گذار از سوخت‌های فسیلی و گرایش به استفاده از سوخت‌های پاک را تسریع کرده و انتظار می‌رود رشد سالانه تقاضا از ۲.۴ میلیون بشکه در روز در سال ۲۰۲۳ به حدود ۰.۴ میلیون بشکه در روز در سال ۲۰۳۰ کاهش یابد. این روند نیز می‌تواند با تغییر گزارش‌های پیش‌بینی تولید و مصرف جهانی انرژی، اوج تقاضا را در گزارش‌های چشم‌انداز با تغییرات جدی مواجه کند.

قسمت دوم این یادداشت هفته آینده در همین ستون منتشر خواهد شد.

رئیس مجلس شورای اسلامی گفت: جلسه مشترکی بین مجلس و دولت برگزار شد و برآورد آن جلسه این بود که شاگله لایحه برنامه هفتم توسعه تغییر نکرده است.

به‌گزارش مهر، حجت‌الاسلام محمدتقی نقدعلی در جلسه علی‌مجلس شورای اسلامی طی اظهار قانون اساسی، اظهار کرد: طبق اصل ۷۴ قانون اساسی و تفاسیری که شورای نگهبان دارد، شاگله لویحی که از دولت به مجلس شورای اسلامی می‌آید، نباید به هم بخورد.

وی ادامه داد: با نگاهی به لایحه برنامه هفتم توسعه، متوجه تغییرات اساسی در آن می‌شویم. برای مثال، گفته می‌شود که بالغ بر ۱۶ هزار هزار میلیارد تومان بار مالی به آن اضافه شده است. تغییراتی که در احکام این لایحه انجام گرفته و الحاقات متعدد به این لایحه، باعث شده است تا این

رئیس جمهوری در جلسه شورای عالی مسکن دستور داد: ظرف ۲ هفته راهکارهای تسریع در تامین تسهیلات بانکی ساخت مسکن از جمله خط اعتباری ویژه بانک مسکن بررسی و اعلام نظر شود.

به‌گزارش ایرنا، سید ابراهیم رئیسی در جلسه شورای عالی مسکن گفت: متأسفانه عملکرد برخی بانک‌ها در ارائه تسهیلات قابل‌قبول نیست، برخی بانک‌ها به‌جای پرداخت تسهیلات مسکن به مسکن‌سازی روی آورده و فعالیت اقتصادی خود را جزو آمار تسهیلات پرداختی نهضت ملی مسکن ارائه کرده‌اند.

آیت‌الله رئیسی در همین راستا دستور داد ظرف ۲ هفته جلسه‌ای با حضور وزرای راه و شهرسازی و امور اقتصادی و دارایی، رئیس کل بانک مرکزی و مدیران عامل بانک‌ها برگزار شود تا اولاً آمارهای ارائه‌شده در زمینه تعداد متقاضیان معرفی شده به بانک‌ها، تعداد قراردادهای منعقدشده و میزان تسهیلات پرداختی را بررسی و نتیجه نهایی را در جلسه آتی شورا گزارش دهند و ثانیاً پیشنهادهای مختلف مطرح‌شده در این جلسه در زمینه راهکارهای تسریع در تامین تسهیلات

رئیس سازمان برنامه و بودجه گفت: دولت در تدوین لایحه برنامه هفتم توسعه به مسئله‌محوری توجه کرده است و دغدغه اصلی ما آن است که این برنامه قابلیت اجرا داشته باشد.

به‌گزارش ایرنا، داوود منظور در جلسه علنی روز گذشته مجلس شورای اسلامی و در جریان بررسی گزارش کمیسیون تلفیق در زمینه لایحه برنامه هفتم توسعه جمهوری اسلامی ایران، اظهار کرد: تجربیات برنامه‌ریزی کشور به‌ویژه در یک دهه گذشته حاکی از این واقعیت است که تهیه و تدوین برنامه‌های توسعه به‌صورت بیان نیازها و مطالبات بخشی و دستگاهی و بدون توجه به منابع و ظرفیت‌های کشور نمی‌تواند موفقیت‌های موردانتظار را به‌همراه داشته

وزیر امور اقتصادی و دارایی کشورمان بعد از دیدار با وزیر دارایی مصر که پس از یک دهه انجام شد، از تشکیل کمیته‌ای بین ۲ کشور برای اجرای پروژه‌های مشترک خبر داد.

به‌گزارش ایرنا، سیداحسان خاندوزی که برای شرکت در نشست بانک زیرساخت آسیایی به مصر سفر کرده است، با محمد معیط، وزیر دارایی مصر دیدار و درباره تحولات روابط دو جانبه به‌ویژه مناسبات تجاری و اقتصادی فی مابین ۲ کشور گفت‌وگو کرد.

در این دیدار، با تأکید بر عزم دولت برای توسعه روابط همه‌جانبه با کشورهای همسایه و منطقه و ظرفیت‌های فراوان موجود در ۲ کشور بزرگ و تاریخ‌ساز مصر و ایران بر آمادگی جمهوری اسلامی ایران برای توسعه همکاری‌های فی مابین در زمینه بانک آسیایی زیرساخت، بانک توسعه اسلامی، بانک مشترک مصر و ایران، شرکت نساجی مصر و ایران و شرکت مشترک

وزیر راه و شهرسازی گفت: از این پس فقط مالکان هستند که در صورت احرازهویت خود و ملک‌شان در سامانه املاک و اسکان، می‌توانند در سکوهای مجازی آگهی انتشار دهند.

مهرداد بذریاش در گفت‌وگو با ایلنا، درباره سامانه ثبت قرارداد مالک و مستاجر که چندی پیش مطرح شد و اینکه برخی عنوان می‌کنند چنین سامانه‌ای باعث می‌شود قراردادها به‌صورت زیرزمینی انجام شود و اثربخشی لازم برای کنترل بازار اجاره‌بها وجود نداشته باشد، گفت: این حرف درباره سکوهای مجازی حمل‌ونقل هم بیان می‌شد و می‌گفتند اگر آژانس نباشد چه

شاگله لایحه برنامه هفتم توسعه تغییر نکرده است

لایحه از خاصیت بیفتد.

نماینده مردم خمینی‌شهر در مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: گفته می‌شود که در شاخص‌های این لایحه تغییری انجام نگرفته، اما سوال این است آیا تغییراتی که در احکام اعمال شده، تامین‌کننده شاخص‌ها است که پاسخ منفی است. توجه به چالش‌های اساسی انرژی، آب و صندوق‌های بازتسهلتی هم از موضوعاتی است که در این لایحه مغفول مانده است.

محمدباقر قالیباف در پاسخ به این نماینده، گفت: اظهار شما وارد نیست، چراکه اصلاً دولت جدولی در لایحه برنامه هفتم توسعه ارائه نداده بود که در آن رقمی برآورد شده باشد و اکنون گفته شود که آن کم یا زیاد شده است. تنها نظرات مختلف در صحن کمیسیون تلفیق مطرح

رئیس جمهوری در جلسه شورای عالی مسکن دستور داد

ضرب الاجل برای تامین اعتبار ساخت مسکن

بانکی ساخت مسکن از جمله خط اعتباری ویژه بانک مسکن را بررسی و اعلام نظر کنند. همچنین، بنا به دستور رئیس جمهوری مقرر شد، هیات ویژه‌ای متشکل از وزرای راه و شهرسازی، کشور، امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی عملکرد بانک‌ها را از حیث پرداخت تسهیلات ساخت مسکن بررسی و ضمن بررسی عملکرد مدیران، از آن دسته مدیرانی که به وظایف قانونی خود عمل کرده‌اند، تقدیر شود و آنهایی که در این زمینه کوتاهی کرده‌اند، مورد بازخواست قرار گیرند.

رئیس شورای عالی مسکن در ادامه هدف از برگزاری این جلسات را پیشبرد عملی، تسهیل و رفع موانع نهضت ملی مسکن دانست و با بیان اینکه اگر اهداف دچار بروکراسی اداری شود، مشکل مردم حل نخواهد شد، افزود: اینکه همه کارها و اقدامات دولت عنوان جهادی و نهضتی دارد، به‌منزله آن است که همه وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی با تلاش مضاعف نسبت به پیگیری امور تا حصول نتیجه اهتمام داشته باشند و اجازه ندهند انجام کارها با تأخیر مواجه شود.

رئیس شورای عالی مسکن در ادامه هدف از برگزاری این

جلسات را پیشبرد عملی، تسهیل و رفع موانع نهضت ملی مسکن دانست و با بیان اینکه اگر اهداف دچار بروکراسی اداری شود، مشکل مردم حل نخواهد شد، افزود: اینکه همه کارها و اقدامات دولت عنوان جهادی و نهضتی دارد، به‌منزله آن است که همه وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی با تلاش مضاعف نسبت به پیگیری امور تا حصول نتیجه اهتمام داشته باشند و اجازه ندهند انجام کارها با تأخیر مواجه شود.

دغدغه اصلی دولت، قابلیت اجرایی برنامه هفتم است

باشد. وی افزود: عدم‌تمرکز بر پیشران‌ها، فرصت‌ها و مولفه‌های اصلی نظام مسائل کشور در برنامه‌های گذشته موجب شده است بحران‌ها در بخش‌های مختلف کشور تشدید و منابع هم دچار هدررفت شود.

رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور تصریح کرد: ناترازی‌های بودجه‌ای و نظام بانکی و صندوق‌های بازتسهلتی از جمله مشکلاتی است که عمدتاً برنامه‌های توسعه قبلی کشور نتوانسته برای رفع این مشکلات پاسخگو باشد و این مشکلات را رفع کند. منظور متذکر شد: تمام ظرفیت کشور هم عمدتاً صرف موارد

جاری و روزمره شده است و بر این اساس، گفت‌مان برنامه‌ریزی کشور باید از

رئیس شورای عالی مسکن در ادامه هدف از برگزاری این

جلسات را پیشبرد عملی، تسهیل و رفع موانع نهضت ملی مسکن دانست و با بیان اینکه اگر اهداف دچار بروکراسی اداری شود، مشکل مردم حل نخواهد شد، افزود: اینکه همه کارها و اقدامات دولت عنوان جهادی و نهضتی دارد، به‌منزله آن است که همه وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی با تلاش مضاعف نسبت به پیگیری امور تا حصول نتیجه اهتمام داشته باشند و اجازه ندهند انجام کارها با تأخیر مواجه شود.

تشکیل کمیته ایران و مصر برای اجرای پروژه‌های مشترک

کشتریانی و انتقال فناوری داروسازی و تجهیزات پزشکی تأکید کرد.

وزیر دارایی مصر نیز بر آمادگی کشورش برای اجرای و عملیاتی کردن پیشنهادات مطرح‌شده توسط وزیر اقتصاد ایران تأکید و اظهار کرد: مصر بسط و توسعه روابط با جمهوری اسلامی ایران را مهم می‌داند و امیدواریم به‌زودی شاهد اتقای روابط ۲ کشور باشیم.

خاندوزی همچنین پس از این دیدار در صفحه شخصی خود در فضای مجازی نوشت: با همتای مصری دیدار و گفت‌وگوی

سازنده‌ای داشتم و بر تشکیل کمیته برای پروژه‌های مشترک توافق کردیم. وی افزود: افزایش سرمایه بانک ایران و مصر به‌زودی رخ می‌دهد. امیدوارم انجام این دیدار پس از سال‌ها واستقبال گرم ایشان، به‌احیای همکاری‌ها و سیاست دیپلماسی اقتصادی دولت کمک کند.

رئیس شورای عالی مسکن در ادامه هدف از برگزاری این

جلسات را پیشبرد عملی، تسهیل و رفع موانع نهضت ملی مسکن دانست و با بیان اینکه اگر اهداف دچار بروکراسی اداری شود، مشکل مردم حل نخواهد شد، افزود: اینکه همه کارها و اقدامات دولت عنوان جهادی و نهضتی دارد، به‌منزله آن است که همه وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی با تلاش مضاعف نسبت به پیگیری امور تا حصول نتیجه اهتمام داشته باشند و اجازه ندهند انجام کارها با تأخیر مواجه شود.

شرایط انتشار آگهی املاک در سکوهای مجازی

می‌شود؟ اما امروز مشاهده می‌کنید بسیار آرام، ایمن و باکیفیت، سکوهای مجازی موضوع حمل‌ونقل را مدیریت می‌کنند. وزیر راه و شهرسازی خاطر نشان کرد: در زرعین هم مشاهده کردیم سکوهای حمل‌ونقل مجازی واقعا آمدند و کمک کردند و بخش زیادی از بار حمل‌ونقل را به‌نوعی بر دوش داشتند. وی با بیان اینکه برای خانه هم هیچ اتفاقی نمی‌افتد، اتفاق خوبی هم خواهد افتاد، عنوان کرد: بخشی سکوها هستند که انتشار آگهی می‌کردند که از آنها تشکر می‌کنم که به‌تازگی همکاری خوبی با وزارت راه و شهرسازی و صمت انجام دادند و

رئیس شورای عالی مسکن در ادامه هدف از برگزاری این

جلسات را پیشبرد عملی، تسهیل و رفع موانع نهضت ملی مسکن دانست و با بیان اینکه اگر اهداف دچار بروکراسی اداری شود، مشکل مردم حل نخواهد شد، افزود: اینکه همه کارها و اقدامات دولت عنوان جهادی و نهضتی دارد، به‌منزله آن است که همه وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی با تلاش مضاعف نسبت به پیگیری امور تا حصول نتیجه اهتمام داشته باشند و اجازه ندهند انجام کارها با تأخیر مواجه شود.

ویژه‌تر از خبر

تقاضای مدیریت مصرف آب و کاهش مصرف ادامه دارد

نشانگر این است که بارش در حوضه آبریز خلیج فارس و دریای عمان با کاهش ۵ درصدی، دریای خزر با کاهش ۹ درصدی، دریاچه ارومیه با کاهش ۱۱ درصدی، فلات مرکزی با کاهش ۲۴ درصدی، مرزی شرق با کاهش ۳۸ درصدی و قرقوم با کاهش ۵۶ درصدی نسبت به شرایط نرمال مواجه بوده است. قاسم‌زاده ادامه داد: از نظر استانی نیز، براساس آمار شبکه ایستگاهی مبنای وزارت نیرو، استان‌های خراسان رضوی، هرمزگان، سیستان و بلوچستان، قزوین و تهران با کاهش بیش از ۳۰ درصدی بارش نسبت به نرمال و استان‌های ایلام، کهگیلویه و بویراحمد، بوهر، خوزستان و چهارمحال و بختیاری با رشد بیش از ۱۰ درصدی بارش نسبت به شرایط نرمال مواجه بوده‌اند. سخنگوی صنعت آب کشور با اشاره به اینکه شروع سال آبی جدید (۱۴۰۳-۱۴۰۲) با پیش‌بینی سازمان هواشناسی مبنی بر فعالیت مناسب سامانه‌های بارشی در سطح کشور همراه است، گفت: بررسی نتایج مدل‌های اقلیمی نشانگر فعالیت مناسب سامانه‌های بارشی در فصول پاییز و زمستان در سطح کشور خواهد بود و در صورت تحقق پیش‌بینی‌ها، امید به جبران بخشی از اثرات منفی خشکسالی هیدرولوژیکی ۲ سال اخیر وجود دارد. قاسم‌زاده در پایان تأکید کرد: احیای وضعیت مخازن آب سطحی و زیرزمینی کشور نیازمند تدابیر و اقدامات فوری است. قاسم‌زاده در پایان تأکید کرد: احیای وضعیت مخازن آب سطحی و زیرزمینی کشور نیازمند تدابیر و اقدامات فوری است. قاسم‌زاده در پایان تأکید کرد: احیای وضعیت مخازن آب سطحی و زیرزمینی کشور نیازمند تدابیر و اقدامات فوری است. قاسم‌زاده در پایان تأکید کرد: احیای وضعیت مخازن آب سطحی و زیرزمینی کشور نیازمند تدابیر و اقدامات فوری است.

عکس روز

پس روی آب دریای خزر

عکس: ایرنا

نقش ایدرو در ایجاد مناطق ویژه اقتصادی

منطقه ویژه اقتصادی منطقه‌ای است که در آن قوانین کسب‌وکار و تجارت با سایر نقاط کشور متفاوت است. مناطق ویژه اقتصادی در داخل مرزهای کشور واقع شده‌اند و هدف آنها شامل افزایش تراز تجاری، اشتغال، افزایش سرمایه‌گذاری، ایجاد شغل و مدیریت موثر است. تمرکز اصلی در این مناطق بر ساده‌سازی فرآیندهای تجاری است. به همین دلیل در این مناطق قوانین مبادلاتی آزادانه‌تر، معافیت‌های گوناگون در تعرفه‌ها و عوارض گمرکی و تشریفات ارزی ساده‌تری نسبت به سرزمین اصلی حاکم است. ایدرو نیز به‌منظور ایجاد بستر مناسب جهت پشتیبانی از فعالیت‌های تجاری، صنعتی باهدف جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی، افزایش تولید و صادرات غیرنفتی، در راستای تامین زیرساخت‌های موردنیاز سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در این مناطق تلاش کرده است. بر همین اساس در سال ۱۴۰۰ هیات وزیران در مصوبه‌های جداگانه ایجاد و بهره‌برداری از این مناطق (گرمسار - جهرم و کاوش) را به این سازمان محول کرد.

عکس: صنایع

مناطق ویژه اقتصادی در یک نگاه

لاوان، منطقه ویژه اقتصادی سیرجان، منطقه ویژه اقتصادی لرستان، بندر شهید رجایی، منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس، منطقه ویژه اقتصادی ری، منطقه ویژه اقتصادی زرنده، منطقه ویژه اقتصادی کشتی‌سازی خلیج فارس، منطقه ویژه اقتصادی سهران، منطقه ویژه اقتصادی سرخس، منطقه ویژه اقتصادی بزرگسار، منطقه ویژه اقتصادی

در حال حاضر ایران دارای حدود ۳۰ منطقه ویژه اقتصادی است که شامل صنایع انرژی بر پارسیان، منطقه ویژه اقتصادی رفسنجان، بندر نوشهر، منطقه ویژه اقتصادی صنایع خلیج فارس، شهر فرودگاهی امام خمینی (ره)، منطقه ویژه اقتصادی بجنورد، نمین، منطقه ویژه اقتصادی کاوه، منطقه ویژه اقتصادی شیراز، منطقه ویژه اقتصادی

منطقه ویژه اقتصادی جهرم

منطقه ویژه اقتصادی جهرم یک فرصت است، فرصتی که در آن با استفاده از مشوق‌های اقتصادی - سرمایه‌گذاری رونق دوچندان به اقتصاد محلی شهرستان جهرم و شهرستان‌های همجوار داده شود و با تحقق این فرصت‌ها کمک شایانی به توسعه کسب‌وکار، بهبود وضعیت اشتغال و زدودن رنگ محرومیت از چهره شهرستان می‌شود. ظرفیت‌های اقتصادی بی‌نظیر شهرستان جهرم (در حوزه‌های کشاورزی و صنایع تکمیلی)، موقعیت لجستیک شهرستان و دسترسی‌ها و همجواری بی‌نظیر این منطقه با استان‌های دیگر و عناصر طبیعی مانند خلیج فارس و کوه‌های زاگرس، دسترسی آسان این منطقه به بازارهای مصرفی در سطح کشور و برند بودن بسیاری

منطقه ویژه اقتصادی گرمسار

بررسی‌های مجدد و جابجایی مکان، دوباره محدوده جدید منطقه ویژه اقتصادی گرمسار در محدوده‌ای به مساحت تقریبی ۲ هزار هکتار در سال ۱۳۹۴ تصویب و عملیات اجرایی آن در سفر استانی کاروان تدبیر و امید در سال ۱۳۹۵ آغاز شد. وجود معافیت‌های گمرکی برای ورود انواع کالا، مواد اولیه و ماشین‌آلات و قطعات بزرگ، معافیت ۷ ساله مالیاتی و معافیت از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده، امکان صدور قبض انبار تفکیکی و غیره از مزیت‌های قانونی این منطقه است.

از لحاظ موقعیت مکانی نیز این منطقه در تقاطع کریدورهای بین‌المللی شرقی - غربی و شمال - جنوب، در همجواری با آزادراه تهران - مشهد و بزرگراه قم - گرمسار، نزدیکی به فرودگاه‌های بین‌المللی مهرآباد، امام خمینی (ره) و قم قرار دارد. از لحاظ دسترسی به زیرساخت‌ها، به دلیل موقعیت استراتژیک گرمسار تقریباً تمام خطوط اصلی انتقال انرژی مانند برق، گاز و شبکه سراسری فیبر نوری از مجاورت آن عبور می‌کنند که این امر تامین زیرساخت‌های لازم را تسهیل می‌کند. منطقه ویژه اقتصادی گرمسار به دلیل همجواری با کریدورهای

منطقه ویژه اقتصادی گرمسار در دهستان لجران، بخش مرکزی شهرستان گرمسار و در استان سمنان قرار دارد. سایت منطقه در فاصله حدود ۹۰ کیلومتری شرق پایتخت قرار گرفته است. محدوده این منطقه با حدود ۲ هزار هکتار مساحت در داخل دشت گرمسار ۲۰۰ هزار هکتاری در ۱۰ کیلومتری شرقی و شهریوانکی در ۲۰ کیلومتری شمال غربی منطقه ویژه اقتصادی گرمسار قرار دارند. منطقه ویژه اقتصادی گرمسار در سال ۱۳۹۱ بنا بر مصوبه هیات محترم وزیران و تحت پوشش سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، به‌منظور جلب و تشویق سرمایه‌گذاری به‌ویژه سرمایه‌گذاری خارجی و در رقابت با بازارهای اقتصادی منطقه‌ای با پشتیبانی از فعالیت‌های اقتصادی و خوشه‌های صنعتی منطقه و قطب‌های صنعتی هم‌جوار (تهران، خراسان رضوی و مازندران) باهدف توسعه و باتوجه به مبانی توسعه پایدار و اقتصاد مقاومتی در محدوده‌ای به‌وسعت ۳۰۰۰ هکتار در جنوب خط آهن تهران مشهد و در جوار کیلومتر ۱۵ آزادراه گرمسار به قم تاسیس شد، اما باتوجه به اعلام اداره کل منابع طبیعی و اداره محیط‌زیست، محدوده در نظر گرفته‌شده برای منطقه ویژه مناسب تشخیص داده نشد، بنابراین پس از

اقتصادی دوغارون، منطقه ویژه پتروشیمی، منطقه ویژه اقتصادی سلفچگان، منطقه ویژه اقتصادی بوشهر، منطقه ویژه اقتصادی فرودگاه بین‌المللی پیام، منطقه ویژه اقتصادی اترک، منطقه ویژه اقتصادی اسلام‌آباد غرب، منطقه ویژه اقتصادی آرگ جدید، منطقه ویژه اقتصادی گرمسار و منطقه ویژه اقتصادی لامرد می‌شود.

اقتصاد محلی آن برای نقش‌آفرینی جدی در اقتصاد ملی ایجاد کرده است که الگوهای گسترده‌تر کسب‌وکاری در سطح آن مستقر شود و با بروزرسانی دانش‌های فنی به الگوی بومی توسعه اقتصادی برای آن دست یافت. منطقه ویژه اقتصادی جهرم، در حقیقت ابزار متناسبی است که اقتصاد منطقه جنوب شرق استان فارس برای توسعه اقتصادی و بهبود فضای کسب‌وکار مدت‌ها انتظار حضورش را می‌کشید و تحقق این فرصت می‌تواند ظرفیت‌های بالقوه آن را به نمایش بگذارد. از همین روست که باید حمایت جدی و تلاش‌های اجرایی را در رابطه با موفقیت هرچه بهتر آن ارج نهاد و از استقرار صنایع در همه سطوح، استقبال جدی به عمل آورد.

ارتباطی و خطوط انتقال انرژی جایگاه ویژه‌ای از لحاظ دسترسی به زیرساخت‌های موردنیاز برای فعالیت‌های صنعتی دارد. بر همین اساس زیرساخت‌های اصلی منطقه ویژه اقتصادی گرمسار شامل (انواع آب، برق، گاز و ارتباطات به‌طور کامل فراهم‌شده، به‌نحوی که در حال حاضر منطقه ویژه از نعمت آب و برق و ارتباطات بهره‌مند است و امید می‌رود با تکمیل شبکه توزیع گاز و ایستگاه‌های تقویت فشار، منطقه ویژه اقتصادی گرمسار از نعمت گاز نیز بهره‌مند شود.

سخن پایانی
مناطق ویژه اقتصادی باهدف ایجاد رونق اقتصادی در مناطق مستعد و کمتر توسعه‌یافته با استفاده از مشوق‌های ویژه اقتصادی و سرمایه‌گذاری ایجاد می‌شوند. استان فارس و به‌ویژه ناحیه جنوب شرقی استان که شهرستان جهرم در آن واقع است نیز با وجود ظرفیت‌های بی‌نظیر اقتصادی، فرصت‌های لازم را برای ایفای نقش اقتصادی خود در اقتصاد ملی و منطقه‌ای به‌دست نیاورده است.

تورم تولیدکننده به ۳۴ در صدر رسید

محمد شیربیجان - معاون اقتصادی بانک مرکزی: از اواخر سال گذشته مجموعه اقتصادی دولت به این جمع‌بندی رسید که باید هدف گذاری خود را در سال ۱۴۰۲ بر رشد غیر تورمی اقتصاد، تعدیل و مواجهه با سیکل‌های مخرب اقتصادی و پیش‌بینی‌پذیر کردن متغیرهای

کلان اقتصادی برای عموم مردم و فعالان اقتصادی قرار دهد. بر این اساس از ابتدای امسال سه دستگاه سیاست‌گذار اقتصادی کشور یعنی بانک مرکزی، سازمان برنامه‌وبودجه و وزارت امور اقتصاد و دارایی، بسته‌سیاستی را در قالب برنامه مهار تورم و رشد تولید با همکاری سایر دستگاه‌ها طراحی کردند. بر همین اساس برنامه‌ها در جهت رفع ناترازی‌های بودجه، ناترازی‌های بانکی، ناترازی صندوق‌های بانخشستی، ناترازی انرژی و از این دست موارد طراحی شد و بر تامین مالی غیرتورمی اقتصاد برای دولت و فعالان اقتصادی تمرکز شد. برنامه کنترل و مدیریت نقدینگی و افزایش بهره‌وری نقدینگی، برنامه مدیریت پایه پولی، برنامه جذب سرمایه‌گذاری خارجی، برنامه مولدسازی و افزایش ارزش‌افزوده اقتصادی دارای‌های دولت از جمله دیگر برنامه‌های است که تدوین، طراحی، تصویب و به دستگاه‌ها ابلاغ شده و اجرای این برنامه‌ها به‌طور مستمر پایش می‌شود. گزارش عملکرد اجرای این برنامه‌ها در ۶ ماهه نخست امسال حاکی از تحقق کاهش تورم است، به‌طوری‌که از ابتدای امسال تورم کشور ۱۶ واحد درصد کاهش پیدا کرد. یعنی از تورم حدود ۵۵ درصدی به تورم ۳۹ درصدی رسیده‌ایم. در شاخص قیمت تولیدکننده نیز ۱۵ درصد کاهش داشته‌ایم و با توجه به اینکه تورم تولیدکننده یا همان شاخص قیمت تولیدکننده به‌شدت در رشد اقتصادی اثرگذار است، شاهد آن هستیم که این رقم در حال حاضر به حدود ۳۴ درصد رسیده و به‌شدت تعدیل شده است. این در حالی است که اردیبهشت ۱۴۰۰ (قبل از دولت سیزدهم) تورم ۱۰۳ درصدی تولیدکننده را تجربه کردیم. در این بین، یکی از مهم‌ترین مولفه‌های کمک‌کننده به افزایش رشد اقتصاد، مهار تورم تولیدکننده بود؛ در ادامه کاهش تورم تولیدکننده به پیش‌بینی‌پذیری اقتصاد کمک کرده و موجب کاهش هزینه تمام‌شده تولیدکننده شد. در نهایت با توجه به آمار، اقتصاد کشور رشد اقتصادی ۴.۱ درصد در سال ۱۴۰۰ و ۴ درصد را در سال ۱۴۰۱ تجربه کرده و در حال حاضر نیز رشد اقتصادی در فصل بهار امسال به ۶.۲ درصد رسیده است که از متوسط سال گذشته نیز بیشتر است. از سوی دیگر هدف‌گذاری دولت در سال جاری ثبت رشد اقتصادی بالای ۳ درصد است و در فصل اول از هدف‌گذاری که انجام داده‌ایم جلوتر هستیم. همچنین در رشد اقتصادی فصل بهار ۱۴۰۲، شاهد رشد موزون تمامی بخش‌های اقتصاد هستیم. در سال ۱۴۰۱ رشد خدمات کمتر بود، اما در فصل اول امسال رشد بخش خدمات به ۶.۲ درصد رسیده است. رشد بخش کشاورزی را نیز در بهار امسال نسبت به بهار سال گذشته شاهد بوده‌ایم. به علاوه اینکه رشد سرمایه‌گذاری در بهار ۱۴۰۱ منفی ۱.۲ درصد بوده که امسال به ۲ درصد رسیده است و این یعنی رشد اقتصادی همراه با رشد سرمایه‌گذاری بوده و رشد سرمایه‌گذاری از سال گذشته شروع شده است. در بخش تولیدات صنعتی نیز شاخص تولید کالاهای صنعتی که ۷۰ درصد ارزش‌افزوده بخش صنعت را تشکیل می‌دهد، رشد ۳.۷ درصدی داشته‌ایم. در صنعت نفت، افزایش تولید نفت خام ۲۰ درصد افزایش داشته، در تولید میعانات گازی به افزایش تولید ۵ درصدی رسیده‌ایم که به تبع آن افزایش صادرات نیز داشته‌ایم. بدین ترتیب ۱.۵ درصد از ۶.۲ درصد رشد اقتصادی متعلق به حوزه نفت بوده است. در بخش خدمات در حوزه حمل‌ونقل و انبارداری، خرده‌فروشی و عمده‌فروشی (که اتفاقاً این دو بخش مکمل هم هستند که نشان می‌دهد گردش کالا در اقتصاد بیشتر شده است) و در حوزه هتل و رستوران‌داری و گردشگری شاهد بیشترین رشد بوده‌ایم. در آمارها به تولید توجه داریم و این تولید با توجه به قیمت‌های سال پایه ۹۵ ثابت شده است، یعنی تغییرات قیمت تولید سال‌های ۱۳۹۶ تا سال ۱۴۰۲ در نظر گرفته نمی‌شود و آن چیزی که منجر به افزایش رشد اقتصادی می‌شود همان مقدار تولید است، یعنی از ضرب قیمت در مقدار اقلام مختلف به یک ارزش می‌رسیم و این ارزش قیمت ثابت دارد و آن چیزی که موجب تغییرات می‌شود میزان تولید است. ما شاهد رشد ۱۶.۴ درصدی بخش نفت و ۳.۷ درصدی صنایع و معاون نشان می‌دهد که ما توانسته این آثار تحریم‌ها را کنترل کنیم و همچنین در حوزه تولید صنایع غذایی و تولید وسایل نقلیه موتوری بیشترین رشد‌ها را داشته‌ایم. در باره چشم‌انداز رشد تا پایان سال هم امیدوار هستیم بتوانیم روند مثبت اقتصادی را تا پایان سال پیش ببریم، زیرا علائم اقتصادی همین موضوع را به ما می‌گوید.

منطقه ویژه اقتصادی جهرم در منطقه‌ای مستقر است که به‌واسطه سابقه غنی تجاری آن تولیدی آن در حوزه‌های مختلف شناخته شده است

منطقه ویژه اقتصادی گرمسار در دهستان لجران، بخش مرکزی شهرستان گرمسار و در استان سمنان قرار دارد

برای نخستین بار رخ داد

سبقت مصرف برق صنعت از بخش خانگی

بخش خانگی می‌رسید، اما امسال برای نخستین بار این تناسب تغییر کرد و میزان مصرف برق بخش صنایع به میزان ۲ درصد نسبت به بخش خانگی بیشتر شد و این عددی است که نسبت به مصارف سال قبل خود نیز ۸.۲ درصد برق بیشتری دریافت کردند. افزایش میزان مصرف بخش صنعت نسبت به بخش خانگی در ماه‌های گرم امسال جالی بود که به‌عنوان نمونه در نیمه نخست سال ۱۳۹۹ مصرف بخش صنعت ۱.۸ درصد کمتر از بخش خانگی بود و در نیمه نخست سال ۱۴۰۰ نیز صنایع ۲.۸ درصد از بخش خانگی کمتر برق دریافت کردند.

روز در هفته تقلیل یافت، تا امکان دریافت برق بیشتر و در نتیجه تولید بیشتر برای آنها فراهم شود؛ شرایط مطلوبی که البته در اواخر، مرداد و اوایل شهریور و تنها به مدت ۳ هفته به دلیل افزایش شدید دمای هوا و افزایش مصرف برق در بخش خانگی کمی تغییر یافت و مدیریت مصرف برق صنایع فعال در شهرک‌های صنعتی از یک روز به یک و نیم روز در ۲ روز متفاوت افزایش یافت. این در حالی بود که همچنان نسبت به برنامه اولیه ۶ ساعت برق بیشتر به صنایع فعال در شهرک‌های صنعتی اختصاص یافت. در ارتباط با صنایع بزرگ مانند فولاد، سیمان، آلومینیوم و... نیز در تعامل ایجاد شده با انجمن‌های این صنایع و نیز تعامل با وزارت صمت برنامه‌های دقیقی تنظیم شد و مقرر شد تا این صنایع نیز ضمن کاهش میزان مصرف برق در زمان اوج بار مصرف در دیگر ساعات بدون محدودیت نسبت به مصرف برق اقدام کنند. جدا از نتیجه محسوس این برنامه که همان پایداری شبکه برق سراسری و جلوگیری از وقوع خاموشی‌های گسترده در کشور بود، بررسی‌های دقیق‌تر و کنکاش در آمار و ارقام نیز نشان می‌دهد که در نتیجه همین شرایط وضعیت مطلوب‌تری برای صنایع در مقایسه با سال‌های گذشته و نیز در مقایسه با بخش خانگی ایجاد شد.

به‌عنوان نمونه بررسی آمار تحویل برق به صنایع از ابتدای سال ۱۴۰۲ تا پایان تیر امسال نشان می‌دهد که تامین برق صنایع به مرز ۴۰ میلیارد کیلووات‌ساعت رسید و از ۳۹ میلیارد ۷۵۶ میلیون کیلووات‌ساعت گذر کرد؛ این در حالی بود که در بازه زمانی یادشده مصرف برق بخش خانگی به رقم ۲۹ میلیارد و ۶۰۰ میلیون کیلووات‌ساعت رسید و این یعنی صنایع در این بازه زمانی ۱.۳ برابر بخش خانگی برق مصرف کردند. بررسی‌های نشان می‌دهد درحالی‌که در فصل گرم سال‌های گذشته در بهترین حالت میزان مصرف بخش صنعت تا ۸۰ درصد میزان مصرف

سخن پایانی
مجموع موارد یادشده حاکی از آن است که در نیمه نخست امسال به‌ویژه در ماه‌های گرم شرایط تامین برق بخش صنایع در مقایسه با سال‌های گذشته به‌مراتب بهبود یافت و همچنان این انتظار وجود دارد که در سایه مجموعه برنامه‌های مدون دیگری همانند احداث نیروگاه‌های خود تامین صنایع، امکان خرید برق از تابلوی سبز بورس کالا توسط صنایع و نیز تلاش برای کاهش شدت مصرف انرژی در بخش‌های تجاری، اداری و خانگی در ماه‌های گرم سال‌های آینده شرایط برای صنایع در حوزه تامین برق به‌مراتب بهتر از امسال باشد.

بررسی‌ها نشان می‌دهد در فصل گرم امسال و برای نخستین بار در کشور میزان مصرف بخش صنعت از بخش خانگی پیشی گرفت به‌طوری‌که میزان مصرف برق صنایع ۲ درصد نسبت به بخش خانگی بیشتر شد. در همین حال سبقت مصرف برق نیز با تاکید بر نتایج اجرای طرح مدیریت مصرف برق، خبر از رشد ۲ درصدی تامین انرژی بخش صنایع بزرگ کشور داد و ابراز امیدواری کرد در سال رشد تولید بتواند در تامین انرژی این بخش تحول ایجاد کرد.

احمد حیدری، معاون حقوقی، امور مجلس و پشتیبانی وزیر نیرو اعلام کرد: امسال برای نخستین بار در تاریخ جمهوری اسلامی ایران رشد مصرف برق صنایع از بخش خانگی بیشتر شد. وی افزود: همواره بخش صنعت درصدی از برق خانگی را مورد استفاده قرار می‌داد که کمتر از برق بخش خانگی بود، اما امسال برای نخستین بار این روند تغییر کرد و بخش صنعت که بخش تولید کشور است با رشد خوب مصرف برق روبه‌رو شد. همچنین به گزارش شرکت مدیریت شبکه برق ایران، مصطفی رجبی مشهدی، سخنگوی صنعت برق کشور گفت: ۳۰۲ واحد صنعتی بزرگ کشور نسبت به سال گذشته حدود ۱۱.۵ درصد رشد مصرف برق داشته‌اند. وی با اشاره به برنامه‌ریزی صورت گرفته در تامین برق صنایع افزود: صنایع از نظر برنامه‌ریزی که برای آنها انجام شد، از لحاظ تامین انرژی به سه گروه تقسیم شدند. وی، گروه نخست را صنایعی برشمرد که به لحاظ تامین انرژی کوچک هستند و گفت: این صنایع شامل کارگاه‌های صنعتی و واحدهای صنفی

تاکید فعالان صنعتی برای مقابله با کمبود گاز در بخش تولید:

بدون همراهی دولت نمی‌توان کاری کرد

عکس: ماهنامه

چند سالی است محدودیت در تولید گاز و توزیع آن، به علت کمبود منابع نفت و گاز، عدم مدیریت درست و کارآمد منابع، نقص در برنامه‌ریزی و پیش‌بینی میزان تقاضا و عرضه و همچنین تحریم‌های اقتصادی منجر به بروز ناترازی و افت فشار گاز در کشور شده است. این وضعیت برای تولید بحران آفرین بوده و از مصرف‌کننده خانگی گرفته تا واحدهای تولیدی کوچک و بزرگ را درگیر کرده است. ماهنامه در این گزارش با فعالان واحدهای تولیدی درباره تمهیدات و اقداماتی که برای مقابله با کمبود گاز در فصول سرد اندیشیده‌اند به گفت‌وگو نشسته که در ادامه می‌خوانید.

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

کمیو انرژي توليد را زمينگير مي‌کند

آرمان خالقی - عضو هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت

کمیو حامل‌های انرژی اعم از برق و گاز مشکل هر سال صنایع و تولیدکنندگان است که به فراخور زمان و میزان مصرف، تابستان و زمستان تولید را با چالش‌های جدی مواجه می‌کند. گاهی قطعی یک‌باره برق و گاز باعث بروز خسارت‌های فنی به واحدهای صنعتی شده که جبران این آسیب‌ها خود به سرمایه‌ای جدید نیاز دارد. این روند منجر به گلايه و اعتراض فعالان صنعتی شد و دولت برای جلوگیری از ایجاد این خسارت اقدام به ارائه جدول زمان‌بندی قطع گاز و برق کرد. این تنها راهکاری بود که در چند سال گذشته از سوی دولت اعمال شده و مشکل اصلی همچنان پابرجاست. هر سال فعالان صنعتی از مشکلات اقتصادی ناشی از قطع برق و گاز گلایه‌ها دارند و دولت هم در نهایت مصرف‌کنندگان را ترغیب به صرفه‌جویی در مصرف می‌کند. این دور باطل سال‌هاست که ادامه دارد و سال بعد باز همان مشکلات و همان راهکارها تکرار می‌شوند. امسال نیز با آغاز سرما واحدهای صنعتی موظف به استفاده از سوخت جایگزین شده‌اند؛ فرآیندی که علاوه بر تحمیل هزینه برای تغییر تجهیزات و قطعات سوخت‌رسانی خط تولید، مشکل آلودگی هوا را نیز دوچندان می‌کند.

یکی، دو سال قبل خانه صنعت، معدن و تجارت در حوزه حامل‌های انرژی برای صنایع موضوعی را مطرح کرد مبنی بر الزام بیمه از سوی شرکت‌های خدمات‌رسان حامل‌های انرژی که باید به صنعتگران پرداخت شود. در واقع مشکلی دوگانه رخ داده و به دلیل کمبود گاز، تولید برق هم دچار مشکل شده است.

در تدوین قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار پیشنهاد داده شد الزام بیمه برای جبران خسارت واحدهای صنعتی اجرایی شود، زیرا این مشکل (قطعی برق و گاز) به‌طور مزمین در کشور وجود دارد.

قربانی نخست کمیو انرژی، تولید است و برق و گاز شهرک‌های صنعتی در اولویت قطعی قرار دارند. در این زمینه بحث این بود که با توجه به تامین نشدن انرژی و قطعی‌های طولانی یا در اولویت قرار دادن واحدهای صنعتی برای قطعی برق و گاز، به موضوع خسارت‌های واحدهای صنعتی رسیدگی جدی شود.

برخی مواقع بدون هشدار قبلی، خاموشی برق و گاز رخ می‌داد که معضلات بسیاری برای تولیدکننده به دنبال داشت؛ به‌ویژه که این امر ادامه‌دار است. از همین رو اصرار بر این بود که در قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار این موضوع که قطعی‌ها باید از قبل اطلاع داده شود و بدون هشدار قبلی خاموشی رخ ندهد، گنجانده شود؛ بنابراین تأکید شد تا جایی که ممکن است قطعی‌ها با اطلاع‌رسانی قبلی باشد، در غیر این صورت، شرکت خدمات‌رسان (آب، برق و گاز) باید خسارت پرداخت کند. قطعی یک‌باره حامل‌های انرژی علاوه بر آسیب زدن به ماشین‌آلات و تجهیزات، منجر به فاسد شدن مواد اولیه و محصولات در خط تولید می‌شود. آسیب‌های قطع حامل‌های انرژی در صنعت نساجی، پلاستیک، مواد غذایی و... جدی و سنگین است. به‌عنوان مثال در صنایعی که از کوره استفاده می‌کنند، کوره داغ است و مواد اولیه در آن ذوب می‌شوند و هنگامی که برق یا گاز قطع می‌شود با سرد شدن کوره، این مواد مذاب در داخل کوره منجمد می‌شود. جدا کردن این مواد اولیه منجمد شده بسیار دردسر ساز است؛ به‌گونه‌ای که یا کوره باید مستهلک اعلام شود یا با ایزراری آرام آرام این مواد مذاب منجمد شده خرد و از کوره جدا شوند. این معضل برای دستگاه‌هایی که مواد پلاستیکی در داخل آنها قرار می‌گیرد هم وجود دارد. برخی قطعات ماشین‌آلات، به‌ویژه هنگام قطعی ناگهانی برق، دچار آسیب جدی می‌شوند؛ مثلاً قطعات الکترونیکی می‌سوزند. در نتیجه صنعتگر هم خسارت سخت‌افزاری و نرم‌افزاری دارد، هم بخشی از محصولاتش فاسد شده و از بین می‌رود. مثلاً شیرینی که در داخل خط تولید است، پس از خاموشی باید کامل دور ریخته شود یا پارچه‌ای که در حال بافته شدن یا رنگ‌آمیزی است، تبدیل به ضایعات می‌شود و باید دور انداخته شود.

اگر به دلیل مشکلات و کمیو حامل‌های انرژی، مدتی تولید متوقف شود، تیراز متناسب با ظرفیت برنامه‌ریزی شده نبوده و دوباره واحدهای صنعتی با چالش‌های مالی روبه‌رو خواهند شد. کارگر بیکار می‌ماند و واحد تولیدی که تهید دارد سر زمان مقرر، کالایی را تولید کند و به خط تولید محصول نهایی برساند، از تولید عقب می‌افتد و جریمه می‌شود. سیستم بانکی هم کاری به تولید داشتن یا نداشتن صنعتگر ندارد و سود تسهیلات پرداخت شده را در زمان مقرر طلب می‌کند؛ از این رو باید به موضوع خسارت‌های قبلی در کنار دریافت جریمه رسیدگی شود.

مکان‌هایی که در حوزه گاز سرشاخه بوده و در منتهی‌الیه شبکه گازرسانی قرار دارند، مانند شمال غرب یا شمال شرق، فشار گاز کافی ندارند یا در شبکه نیستند، در حالی که شدت سرما در این مناطق به قدری بالا می‌رود که قادر به تامین گاز موردنیاز نبوده و یک تا دو هفته تولید آنها متوقف می‌شود. کسی هم پاسخگوی تعطیلی این واحدهای صنعتی و خسارت‌هایی که به آنها وارد می‌شود، نیست؛ از این رو معتمد شرکت توانیر، گاز و شرکت‌های متولی این امر، با توجه به اهمیتی که این موضوع دارد باید فکری جدی درباره تضمین تامین حامل‌های انرژی واحدهای تولیدی داشته باشند. به‌عنوان مثال در دوره‌ای که اوج شیوع ویروس کرونا، گفته شد برق کارخانه‌هایی در یکی از مناطق کشور قطع شده که برای کشور تامین اکسیژن می‌کردند، البته به‌طور ویژه پیگیری شد که این نوع کارخانجات از قطعی حامل‌های انرژی مستثنا شوند. مثلاً برق کارخانه داروسازی را نمی‌توان قطع کرد؛ بنابراین برای مدیریت مصرف حامل‌های انرژی باید تمام این موارد دیده و خاموشی‌ها هوشمندانه‌تر انجام شود تا خسارت‌های جانبی بزرگ‌تری به‌وجود نیاید.

مشکل، عدم مدیریت عرضه و تقاضاست

وی در ادامه گفت مراکزى که به محض بروز مشکل در تامین سوخت و انرژی برای جبران کمیو: همواره در فهرست موارد قطعی قرار می‌گیرند، واحدهای تولیدی هستند؛ در تابستان برق تولید را قطع می‌کنند و در زمستان گاز آن را. در سال‌های گذشته برق و گاز با هم در زمستان مشکلاتی داشتند که در نهایت منجر به ضرر و زیان بسیار زیادی برای بخش تولید کشور شد. ضمن اینکه به تجهیزات و ماشین‌آلات واحدهای تولیدی در برخی صنایع آسیب رساند.

مشکل ناترازی گاز، مدیریتی است

شکورزاده افزود: انتظار ما این است که نهادهای بالادستی به‌جای اینکه در زمان وقوع بحران، گاز و برق را قطع کنند، قبل از بروز این مشکل به فکر تدابیر درست و جایگزین باشند تا ضرر و زیان‌ها کمتر شود. واقعیت این است که هر مشکلی برای بخش تولید کشور ایجاد شود، در سطح کلان کل اقتصاد را متاثر خواهد کرد و شاید در بلندمدت هم قابل جبران نباشد. آسیب‌هایی هم به تجهیزات صنایع تولید وارد می‌شود که در این شرایط اقتصادی و اینکه امکان تامین آنها مشکل و حتی غیرممکن است، وضعیت سخت تولیدکننده را سخت‌تر می‌کند.

شکورزاده در ادامه داد: متضرر شرایط یادشده فقط یک واحد تولیدی نیست؛ این ضرر و زیان برای سرمایه ملی کشور است. وظیفه سازمان‌های متولی این است که برق و انرژی واحدهای تولیدی را با هر راهکاری که می‌توانند تامین کنند. راهکار حل این مشکل در دست نهادهای بالادستی است و صدای تولیدکننده هم به‌جایی نمی‌رسد. عدم مدیریت قوی، یکی از مسائلی است که در این بخش به‌وضوح مشخص است. کسی پاسخگو نیست، چون مشکل مدیریتی است.

شکورزاده گفت: تولیدکننده با اعتماد به نهادهای سازمان‌هایی که قول تامین مواردی مانند انرژی و سوخت را برای تولید داده‌اند، شروع به تولید کرده است. تولیدکننده باید تولید کرده و در زمان معینی تولیدات خود را به بازار عرضه کند و استمرار این رابطه اعتماد ایجاد می‌کند.

تولیدکنندگان به نهادهای دولتی، سازمان‌های مربوط و نمایندگان اعتماد کرده‌اند تا منافع مردم و تولید را مدنظر قرار دهند و حال که به هر بهانه‌ای شاهد کم‌کاری و مدیریت نادرست هستیم، این اعتماد سلب می‌شود.

نهادهای بالادستی به داد تولید برسند

شد و اگر این روند ادامه پیدا کند، به‌طور قطع آسیب‌های بسیار زیادی به بخش تولید وارد خواهد شد که در مواردی حتی غیرقابل جبران خواهد بود.

وی افزود: باید پیش از اینکه تولیدکنندگان با چنین بحرانی مواجه شوند، راهکاری پیشگیرانه برای مقابله با آن اندیشیده می‌شد تا تولید این‌گونه متضرر نشود. در پاسخ به سوالاتی مبنی بر اینکه انتظار این فعال حوزه صنعت در پاسخ به سوالاتی مبنی بر اینکه انتظار تولیدکنندگان از متولیان امر چیست، اظهار کرد: انتظار این است که با کاهش بار مصارف تجاری در فروشگاه‌ها و مراکز خرید به تولید کمک کنند تا در این شرایط اقتصادی، کمتر از نبود برق

محمد مهدی شکورزاده، فعال حوزه صنعت درباره مشکلات ناشی از ناترازی گاز در کشور و تمهیداتی که در این زمینه اندیشیده‌اند به ماهنامه گفت: چند سالی است به‌دنبال قطعی و کمیو گاز، در فصول سرد سال شاهدیم که ظرفیت تولید برخی صنایع به ناچار تحت تأثیر قرار گرفته و کاهش می‌یابد. برخی از خطوط تولید هم به‌طور کامل متوقف می‌شوند. این در حالی است که برخی واحدهای صنعتی تولیدکننده کالاهای واسطه‌ای هستند و تعطیلی به‌طور کامل متوقف می‌شوند. این در حالی است که تحت تأثیر قرار خواهد داد. اینکه موضوع در سطح کلان و مربوط به نهادهای بالادستی است و الزام دولت به اینکه براساس تقاضا به فکر تولید و تامین گاز باشد در مرحله نخست باید موردتأکید قرار گیرد. در این میان تولیدکنندگان نیز می‌توانند با مصرف بهینه و گاه تنوع در سوخت مصرفی راهکارهایی ببینند که کمتر آسیب ببینند. البته با این راهکارها نمی‌توان در بلندمدت معضل کمیو انرژی صنایع را برطرف کرد.

این فعال حوزه صنعت ادامه داد: با وجود تمام راه‌هایی که در این سال‌ها رفته‌ایم، ادامه کمیو گاز و در کل انرژی برای تولید قطعاً باعث کاهش بیش‌تر ظرفیت تولید و در مواردی حتی توقف کامل خطوط تولید می‌شود و آسیب این وضعیت برای اقتصاد کشور قابل توجه خواهد بود. گاه شاهد هستیم که متاثر از کمیو یا افت فشار گاز، دستور تعطیلی به واحدهای صنعتی داده می‌شود در این صورت صنعتگر هر قدر هم راهکاری برای فعالیت داشته باشد، باز هم مجبور است دست از کار بکشد. استمرار این وضعیت ضربه‌های جبران‌ناپذیری به تولید کشور می‌زند.

شکورزاده درباره مدیریت این شرایط تأکید کرد: واقعیت این است که من تولیدکننده هستم و باید شرایط فراهم باشد تا تولید کنم. وظیفه مدیریت این بخش با ستاد مدیریت بحران و سازمان‌های متولی است.

وقتی بحران رخ داده و آثار منفی آن بروز کرد، مدیریت کردن خیلی جنبه جبران ندارد و گاه حتی بحران قابل‌مدیریت نیست. باید از قبل درباره وضعیت‌های بحرانی تمهیداتی اندیشیده و برنامه‌ریزی می‌شد که نشده است. انتظار این بود که حداقل در روزهایی که متولیان امر از ورود سامانه‌های سرد و افت فشار گاز اطلاع دارند، تدابیری اتخاذ کنند که متأسفانه شاهد چنین رویکردی از سوی نهادهای بالادستی نیستیم.

باید از قبل برای تامین سوخت نیروگاه‌ها و واحدهای تولیدی راهکار تعیین شود و اگر نیاز به سوخت جایگزین و تهیه ملزوماتی است، از قبل برنامه‌ریزی و اقدام شود که اصل این برنامه‌ریزی‌ها هم در سطح بالادستی و کلان است.

باید در تعاملات با شرکت گاز، سرمایه‌گذار در حوزه‌های بهره‌برداری و توسعه میادین انجام شود تا با توجه به منابع غنی‌گازی که داریم، ظرفیت بهره‌برداری از منابع گازی را افزایش دهیم و شاهد کمیو و پیامدهای آن نباشیم

وقتی بحران رخ داده و آثار منفی آن بروز کرده، مدیریت کردن خیلی جنبه جبران ندارد و گاه حتی بحران قابل‌مدیریت نیست

شکورزاده ادامه داد: انتظار این است که نهادهای متولی قبل از شروع فصل سرد و بروز ناترازی گاز براساس میزان عرضه و تقاضای این بخش و آمارهایی که در اختیار دارند، برای مقابله با این شرایط برنامه‌ریزی کنند. باید مصرف برق و گاز در کشور به‌طور دقیق ماینیتورینگ شود؛ اینکه در هر فصلی به چه صورت است، چگونه باید نیاز بخش‌های گوناگون تامین شود، تولید چقدر است و تقاضا چه میزان و... و در نهایت هم براساس این نظارت و کنترل‌های مدیریتی، ظرفیت‌سازی شود.

شکورزاده در ادامه اظهار کرد: سال گذشته در زمان کمیو برق پیشنهاد دادیم وزارت نیرو یکسری ژنراتور برای تامین انرژی برق از خورشید، با هزینه معقول در اختیار واحدهای صنعتی قرار دهد تا این واحدها با سرمایه اندک و به کمک تسهیلاتی که به آنها تعلق می‌گرفت، قدری از برق موردنیاز خود را تامین کنند. این راهکار خوبی بود و می‌توانست در شرایط بحرانی به کمک واحدهای صنعتی بیايد تا آنها مستقل از وزارت نیرو فعالیت خود را ادامه دهند.

با این اقدام وزارت نیرو هم می‌توانست توان خود را در بخش‌های دیگر صرف کند و عبور از شرایط بحرانی راحت‌تر شود، اما متأسفانه هیچ قدمی برداشته نشد و شاهد هیچ‌گونه اقدامی در این زمینه نبودیم. صنعتگر بسیاری از راهکارها را به تنهایی و بدون همراهی دولت نمی‌تواند اجرایی کند.

وی درساره راهکار رفع دائمی این معضل اظهار کرد: باید در تعامل با شرکت گاز، در حوزه‌های بهره‌برداری و توسعه میادین سرمایه‌گذاری انجام شود تا با توجه به منابع غنی گازی کشور، ظرفیت بهره‌برداری از منابع گازی را افزایش دهیم و شاهد این کمیو‌ها و پیامدهای آن نباشیم.

شکورزاده در پایان گفت: مشکل در کشور ما مدیریتی است و همین موضوع باعث شده وقتی فصل سرد و بحران کمیو گاز می‌گذرد، همه چیز فراموش می‌شود. این بحران‌ها، همیشگی شده و در زمان بروز چند روز پیگیری انجام می‌شود و همه از آن صحبت می‌کنند و بعد فراموش می‌شود تا وقوعی دوباره. واقعیت این است که مدیریت تامین انرژی روشن، واضح و شفاف است و به‌راحتی می‌توان با برنامه‌ریزی مناسب با بحران‌های آن مقابله کرد تا کمتر بخشی آسیب ببینند. انتظار ما از نهادهای متولی حمایت از تولیدکنندگان و صنایع است تا با همیاری و کمک یکدیگر بتوانیم به‌راحتی مشکلات را حل کنیم و بحران‌ها را پشت سر بگذاریم.

گاز آسیب ببینند. بخشی از این فشارها با صرفه‌جویی در مصرف قابل‌کاهش است و بخشی از گاز موجود هم با مدیریت قبل از بحران و پیش‌بینی سوخت جایگزین می‌تواند در بخش‌های ضروری‌تر مصرف شود. در این زمینه یکی از اقداماتی می‌تواند تخصیص گاز واحدهایی که امکان استفاده از سوخت دوم را دارند به واحدهایی باشد که نمی‌توانند از سوخت دوم استفاده کنند؛ مانند واحدهای فولادی.

سخن پایانی

با راهکارهایی از شدت آسیب‌رسانی آن کم کرد. صنعتگر نیز با اجرای این راهکارها و همکاری با متولیان امر می‌تواند به مدیریت کمیو گاز و حفظ پایداری صنعت کمک کند. البته در کنار این تمهیدات باید برنامه‌های بلندمدت برای رفع همیشگی این معضلات از سوی نهادهای بالادستی نیز به‌طور جدی در دستور کار قرار بگیرد تا صنعتگر رغبت بیشتری برای ادامه فعالیت با امید به رفع مشکلات داشته باشد.

منابع و بهترین روش‌ها نیز می‌تواند به مدیریت کمیو گاز کمک کند.

در سطح کلان نیز سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه فناوری‌های جدید و نوآورانه می‌تواند به مدیریت کمیو گاز کمک کند و استفاده از سیستم‌های ذخیره‌سازی انرژی در مدیریت عرضه و تقاضای گاز مفید باشد.

وقتی چند سال با معضلی دست به‌گریبان هستیم، قطعی می‌توان

براساس این گزارش، صنعتگران می‌توانند با بهینه‌سازی فرآیندهای تولید و کاهش مصرف انرژی، در مصرف گاز صرفه‌جویی کرده و کمیو آن را مدیریت کنند. آنها همچنین می‌توانند از منابع انرژی جایگزین مانند برق، خورشید و باد استفاده کنند.

در این میان با تغییر فرآیندهای تولید و استفاده از فناوری‌های جدید و نوآورانه نیز می‌توان آسیب‌های ناشی از کمیو گاز را کاهش داد. در کل همکاری با سایر صنایع و نهادهای برای تبادل

فولاد در دام ناترازی انرژی

انرژی یکی از ارکان اصلی تولید است که در کنار نیروی انسانی و تجهیزات و ماشین آلات از ملزومات لاینفک هر واحد تولیدی است و امنیت انرژی می تواند امنیت پایداری تولید را برای هر تولیدکننده ایجاد کند. در چند سال اخیر که مشکلات کمبود برق به ویژه در فصل تابستان، و گاه در زمستان ایجاد شده است، اهمیت انرژی برای صنایع خود را به وضوح نشان داده است. ضعف انرژی به ویژه برق، هم از نظر وقفه هایی که در زمان های کاهش یا قطع برق در روند تولید ایجاد می کند و هم آسیب هایی که به تجهیزات و ادوات مکانیکی وارد می کند، آسیب های فراوانی به دنبال دارد. نوسانات برق باعث تخریب تجهیزات و امکانات واحدهای صنعتی می شود و ضرر و زیان مادی زیادی ایجاد می کند که باعث عقب ماندگی تولید می شود و نهایتاً هزینه های تولید را افزایش و در بعضی مواقع، شاهد آنیم که کیفیت محصولات را کاهش می دهد. در گزارش امروز نگاه ویژه داریم به نظرات ۲ تن از فعالان صنعت فولاد و تاثیر آن بر این بخش.

عکس: آیدآ فریدی

تولید برق مجزا اقتصادی نیست

محمّد مصطفی پور، مدیرعامل یکی دیگر از مجتمع های فولادی هم با تاکید بر اینکه انرژی معضل اصلی صنعت فولاد است گفت: اینکه شرکت های فولادی مجزا از یکدیگر برق تولید کنند تا کسری برق صنعت جبران شود، راهکاری اقتصادی نیست. به گزارش چیلان، مصطفی پور افزود: اینکه تامین برق در تابستان و گاز در زمستان تبدیل به یک معضل برای فولادسازان شده امری انکارناپذیر است. فولادسازان می توانند در تامین برق مستقل از وزارت نیرو راهکارهایی اتخاذ کنند اما در تامین گاز این راهکارها هم وجود ندارد. گاز یک موضوع حاکمیتی است. وی افزود: در کارخانه های تولیدی به شمار می آید؛ بنابراین مدیریت تامین گاز در ابعاد کلان و در بخش های فرآیندی برای واحدهای تولیدی به شمار می آید؛ بنابراین مدیریت تامین گاز در ابعاد کلان و در بخش های استخراج، تولید و بهره گیری برای این واحدها حیاتی است. وی افزود: در زمینه تامین برق هم توافقاتی بین صنایع و وزارت نیرو ایجاد شده تا تولید برق سالانه ۱۱۰۰۰ مگاوات افزایش یابد، با این حال هنوز چارچوبی برای چگونگی تولید این میزان برق تعریف نشده است. مصطفی پور گفت: به باور من باید یک نهضت همگانی در صنایع و در قالب یک همپوشانی با وزارت نیرو صورت بگیرد. در همین حال اینکه هر واحد فولادی به طور مستقل و مجزا از دیگر واحدها و وزارت نیرو نخواهد برق خود را تامین کند، تصمیمی اقتصادی نیست. بنابراین اگر یک متولی واحد برای حل این مشکل وجود داشته باشد و نقشه راهی تعریف شود، نتیجه بهتری حاصل می شود.

سخن پایانی

این در حالی است که به تازگی احمد حیدری، معاون حقوقی، امور مجلس و پشتیبانی وزیر نیرو اعلام کرد: امسال برای نخستین بار در تاریخ جمهوری اسلامی ایران رشد مصرف برق صنایع از بخش خانگی بیشتر شده است. همچنین طبق اعلام وزارت نیرو بر اساس برنامه های مدیریت مصرف امسال مقرر شد تا بیش از ۵۸۰ هزار واحد صنعتی که عمدتاً کسب و کارهای کوچک و یا خانگی بودند، بدون هیچ محدودیتی در تابستان امسال برق مصرف کنند و شهرک های صنعتی نیز در کنار صنایع بزرگ ضمن تعامل با وزارت نیرو و مدیریت زمان مصرف، امکان بیشترین استفاده از برق را به دست آورند. همچنین در تعامل ایجاد شده با انجمن های صنایع بزرگ مانند فولاد، سیمان، آلومینیوم و وزارت صمت برنامه هایی تنظیم شد تا این صنایع نیز ضمن کاهش میزان مصرف برق در زمان اوج با مصرف در دیگر ساعات بدون محدودیت نسبت به مصرف برق اقدام کنند.

بدقولی های وزارت نیرو

جهان، اگر چالش های موجود در این صنعت توسط دولت و سازمان های ذی ربط رفع نشود، در آینده مشکلات فراوانی پیش روی تولیدکنندگان فولاد کشور قرار خواهد گرفت.

سود مرکب، زیان مکرر

این فعال صنعت فولاد در ادامه گفت: باید این واقعیت را بپذیریم که تحریم، ادامه فعالیت در تمامی بخش ها به ویژه معدن و صنایع معدنی را سخت کرده است و در این شرایط، دولت باید حمایت خود از فعالان این بخش را افزایش دهد. توسعه و رشد تولید ملی، فاکتور اصلی اقتدار در یک کشور است اما در حال حاضر شرایط تولید در کشور ما به سمتی پیش رفته که نقش واسطه ها، پر رنگ تر از تولیدکنندگان واقعی شده است. در پایان باید تاکید کرد که تحقق تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در افریق ۴، ۱۴۰، با توجه به تولید حدود ۳۰ میلیون تنی و همچنین ظرفیت نصب شده ۴۵ میلیون تنی فولاد دور از دسترس نیست؛ به شرط آنکه دولت در زمینه قیمت گذاری زنجیره فولاد و همچنین وضع بخشنامه ها و دستورالعمل های مختلف به ویژه در حوزه صادرات، مشورت های لازم و سازنده با تولیدکنندگان بخش خصوصی و همچنین انجمن ها و تشکل های تخصصی در این حوزه، را داشته باشد و از تصمیم گیری های آبی، زودگذر و غیر کارشناسانه بپرهیزد؛ ضمن اینکه دولت و وزارتخانه های مختلف به ویژه نیرو باید از سختگیری های خود در زمینه قیمت گذاری حامل های انرژی بکاهند. در حال حاضر اگر پرداخت قبوض انرژی با تاخیر مواجه شود، نزدیک به ۴۰ درصد جرمه دیر کرد (سود مرکب) برای تولیدکنندگان در نظر گرفته می شود؛ ماشکایت خود را در دیوان عدالت اداری نسبت به این معضل ثبت کرده ایم و امیدواریم به نتیجه مطلوب دست پیدا کنیم.

هزینه هنگفتی را بابت خرید دییمان پیرداز؟ سعیدی با اشاره به اینکه مجوز ساخت نیروگاه گروه فولادی تحت مدیریت وی حدود یک سال و نیم قبل صادر شده است افزود: اما کاملاً کمیته سوخت، تضمین تامین سوخت مورد نیاز ما را صادر کرده است. این موضوع تقریباً در تمامی جلسات مشترک با وزارتخانه های نیرو و نفت توسط تولیدکنندگان اعلام شده اما متأسفانه در کمال خونسردی مسئولان ذی ربط، شاهد عدم همکاری و نبود برنامه مشخص در این زمینه هستیم. وی ادامه داد: باید توجه داشت شرکت های بزرگ فولادی که عمدتاً محصولاتی هستند و از زنجیره کامل تولید فولاد برخوردارند، دغدغه و نگرانی چندانی برای تولید و فروش انواع محصولات خود اعم از گندله، آهن اسفنجی و ... ندارند اما شرکت های کوچک مقیاس فولادی که کاملاً با سرمایه گذاری بخش خصوصی راه اندازی شده اند و در یک یا نهایتاً دو بخش از زنجیره فولاد در حال فعالیت هستند، با نبوهی از مشکلات مواجهند که افزایش نرخ حامل های انرژی، یکی از آنهاست و به هیچ وجه نمی توان شرایط تولید در این واحدها را با شرکت های محصولاتی مقایسه کرد.

به گفته این فعال اقتصادی، صنعت فولاد، یکی از شاخص های توسعه یافتگی در کشورها به شمار می آید و حمایت از فعالان این صنعت باید بیش از پیش در دستور کار دولت قرار بگیرد و زیرساخت های مورد نیاز راه اندازی واحدهای جدید فولادی فراهم شود. در دنیای امروز، سرانه مصرف فولاد به عنوان یکی از فاکتورهای صنعتی شدن کشورها محسوب می شود؛ برای مثال، سرانه سالانه مصرف فولاد در ایران، حدود ۲۰۰ کیلوگرم و در کره جنوبی، حدود هزار و ۱۰۰ کیلوگرم است. در عین حال، کره جنوبی به پیشرفت صنعتی قابل توجهی طی سالهای اخیر دست یافته و به یکی از قطب های صنعت خودروسازی (به عنوان یکی از صنایع اصلی مصرف کننده فولاد) در دنیا تبدیل شده است. بنابراین می توان گفت با وجود آرزوی قابل توجه صنعت فولاد برای کشور و همچنین قرار گرفتن ایران در میان ۱۰ تولیدکننده برتر فولاد

احمد سعیدی، مدیرعامل یکی از شرکت های فولادی بخش خصوصی گفت: افزایش ۹ برابری نرخ برق و بیش از ۳۰ برابری نرخ گاز صنایع فولادی طی دو تا سه سال گذشته، به همراه قطعی سه تا چهار ماهه برق در فصل تابستان و دو تا سه ماهه گاز در فصل زمستان، نفس فعالان این صنعت را به شماره انداخته است. به گزارش فلزات آنلاین وی افزود: تولید ما عملاً در حدود ۶ ماه از سال به دلیل قطعی برق و گاز متوقف می شود و در حالی که میزان مصرف برق و گاز در بخش خانگی و سایر صنایع به مراتب بیشتر از فولاد است، دولت باز هم به دنبال قطع کردن برق و گاز واحدهای فولادی در روزهای مختلف سسال است و می توان گفت که اگر دولت چاره ای در خصوص رفع این معضل نیندیشد، بدون شک صنعت فولاد در آینده با مشکلات بیشتری روبه رو خواهد شد. وی ادامه داد: حدود دو سال قبل، دولت در حالی اقدام به افزایش نرخ برق صنایع فولادی کرد که تا پایان شهریور ماه ۱۴۰۰، هیچ بخشنامه یا دستورالعملی در این زمینه ابلاغ نشده بود و هزینه برق مصرفی کارخانجات با همان تعرفه سال ۱۳۹۹ محاسبه می شد اما در پایان نیمه نخست سال ۱۴۰۰، نرخ برق به یکباره حدود ۵ تا ۶ برابر افزایش یافت و اعلام شد که این افزایش هزینه، از ابتدای سال ۱۴۰۰ در قبوض برق واحدهای فولادی محاسبه خواهد شد؛ این در حالی بود که ما هزینه برق مصرفی ۶ ماهه خود را پرداخت کرده بودیم! سعیدی گفت: از سوی دیگر، متأسفانه دولت و وزارتخانه های مرتبط با صنعت مانند نیرو، پای بند به توافقات صورت گرفته با تولیدکنندگان نیستند. برای مثال، یک تولیدکننده اقدام به خرید دییمان (انشعاب برق) در چهار تا پنج سال گذشته کرده است. در همین راستا، دولت به تازگی قانونی را وضع کرده مبنی بر اینکه علاوه بر دییمان خریداری شده، تولیدکننده موظف به اخذ گواهی ظرفیت انرژی از تالار بورس انرژی است. از طرفی، هزینه اخذ گواهی ظرفیت یک مگاوات برق، در حدود ۱ میلیارد تومان است. حال یک تولیدکننده در شرایط دشوار تحریمی و رکود شدید اقتصادی، چگونه می تواند چنین

کار بزرگ فولاد خوزستان در تامین نیاز بازار با وجود محدودیت های شدید برق

کار بزرگ فولاد خوزستان

در تامین نیاز بازار با وجود محدودیت های شدید برق

رشد ۴ درصدی حجم معامله شمش فولادی در بورس کالا

حجم معامله شمش فولاد خوزستان در بورس کالا در نیمه نخست ۱۴۰۲: **۶۱۲,۵۷۰ تن**

حجم فروش شمش فولاد خوزستان در بورس کالا در نیمه نخست ۱۴۰۲: **۵۹۰,۹۸۰ تن**

رشد ۵۶ درصدی درآمد فروش شمش فولادی در بورس کالا

درآمد فروش شمش فولاد خوزستان در بورس کالا در نیمه نخست ۱۴۰۲: **۱۲,۸۴۵ میلیارد تومان**

درآمد فروش شمش فولاد خوزستان در بورس کالا در نیمه نخست ۱۴۰۱: **۸۲۲۴ میلیارد تومان**

سهام فولاد خوزستان از کسب حجم معاملات شمش فولادی در بورس کالا **۱۸۱/۱ درصد**

سهام فولاد خوزستان از کسب ارزش معاملات شمش فولادی در بورس کالا **۱۸۱/۸ درصد**

حجم معامله نهان فولاد خوزستان در بورس کالا در نیمه نخست ۱۴۰۲: **۱۷۹,۰۰۰ تن**

حجم معامله آهن اسفنجی فولاد خوزستان در بورس کالا در نیمه نخست ۱۴۰۲: **۱۸۸,۰۰۰ تن**

توجه فولاد خوزستان به تقویت مدیریت برق **۵۴۰,۰۰۰ تن**

فولاد خوزستان در نیمه نخست امسال، یک ماه و نیم با محدودیت شدید برق مواجه بود و ۵۴۰,۰۰۰ تن از تولید فولاد برنامه ریزی شده خود را از دست داد. با وجود این دشواری عظیم، این شرکت با فاصله زیاد نسبت به رقبای بزرگترین تامین کننده شمش فولادی در کشور بود. حجم معامله فولاد و آهن اسفنجی شرکت فولاد خوزستان در بورس کالا در نیمه نخست امسال، حدود ۲۰۰۰ و آن بود.

KSC
شرکت فولاد خوزستان

شرکت فولاد خوزستان در نیمه نخست امسال، یک ماه و نیم با محدودیت شدید برق مواجه بود و ۵۴۰ هزار تن از تولید فولاد برنامه ریزی شده خود را از دست داد. با وجود این دشواری عظیم، این شرکت با فاصله زیاد نسبت به رقبای بزرگترین تامین کننده شمش فولادی در کشور بود. حجم معامله فولاد (شمش فولادی) و آهن اسفنجی شرکت فولاد خوزستان در رینگ داخلی بورس کالا در نیمه نخست امسال به حدود ۱,۰۰۰,۰۰۰ تن رسید که همت و تلاش ستودنی این شرکت برای تامین نیازهای بازار علی رغم چالش شدید محدودیت های برق را نشان می دهد.

حجم معاملات شمش فولادی این شرکت در رینگ داخلی بورس کالا در نیمه نخست امسال با رشد ۴ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل به حدود ۶۱۳ هزار تن رسید. اگر محدودیت های برق وجود نمی داشت، این شرکت در سطح بسیار بالاتری نیاز بازار به شمش فولادی را رفع می کرد که اینک در ۴ ماهه نخست امسال، حجم معاملات شمش فولادی این شرکت در بورس کالا، ۵۲ درصد بیش از ۴ ماهه نخست سال گذشته بود.

شرکت فولاد خوزستان با وجود محدودیت ها، یکی از تامین کنندگان بزرگ نیاز بازار به تختال و آهن اسفنجی نیز بوده و از ابتدای فروردین تا انتهای شهریور امسال ۱۷۹ هزار تن تختال و ۱۸۸ هزار تن آهن اسفنجی این شرکت در بورس کالا معامله شده است. در نیمه نخست سال جاری، در مجموع ۳,۳۷۸,۲۰۰ تن شمش فولادی در رینگ داخلی بورس کالا معامله شده است که سهم فولاد خوزستان از کل معاملات شمش با وجود محدودیت های شدید برق در استان خوزستان، ۱۸/۱ درصد بوده

تاکتون در برابر محدودیت ها و چالش ها، همچنین از ابتدای فروردین تا انتهای شهریورماه سال جاری، درآمد فولاد خوزستان از محل فروش شمش فولادی در رینگ داخلی بورس کالا با رشد ۵۶ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل به ۱۲ هزار و ۸۴۵ میلیارد تومان رسیده است. در این دوره، کل ارزش معاملات شمش فولادی در بورس کالا ۶۸ هزار و ۴۶۳ میلیارد تومان بوده که فولاد خوزستان ۱۸/۸ درصد ارزش بازار داخلی شمش را به خود اختصاص داده است. گفتنی است، فولاد خوزستان که

IRAN CON MINE 2023

ایران کون مین

هدفهین نمایشگاه بین المللی

معدن، صنایع معدنی، ماشین آلات و تجهیزات معدن، راهسازی، و صنایع وابسته

17th International Exhibition for Mines, Mining, Construction Machinery & Related Industries & Equipment

۱۳ الی ۱۶ آبان ماه ۱۴۰۲

محل دائمی نمایشگاه های بین المللی ج.ا.ایران

4 - 7 November 2023

Tehran Permanent Fairground

021 - 74 50 1000 (30 Lines)

WWW.IRANCONMINE.COM

جهت ثبت نام به سامانه پائین آنلاین مراجعه فرمایید:

WWW.BANIANONLINE.IR

نصرماتین

شرکت بین المللی صنایع معدنی

در گزارش **صنعت** درباره معضل تامین انرژی صنایع و معادن مطرح شد

قطار انرژی در لبه بحران

عکس: آریا فریدی

مصرف گاز طبیعی و برق در بخش صنعتی به‌ویژه در صنایع فولاد بسیار زیاد است و تامین این نوع انرژی و دیگر مواد اولیه برعهده دولت است، اما باتوجه به اینکه دولت بارانسه قابل توجهی به این بخش تخصیص می‌دهد، همواره برای تامین نیاز صنایع تحت‌فشار بوده است. در چند سال اخیر، باتوجه به افزایش محسوس مصرف گاز و برق در کشور و کمبودهای نگران‌کننده این حامل‌های انرژی، تازه موضوع مدیریت مصرف موردتوجه جدی قرار گرفته است. در سال‌های گذشته، این مدیریت گاه با قطع گاز و برق در زمینه کنترل عرضه و تقاضا خود را نشان داد و گاهی با افزایش قیمت‌ها با هدف کاهش مصرف اعمال شد. اما این مسکن‌ها چاره درد ناترازی انرژی در کشور نیست. حال که به فصل کمبود گاز نزدیک و نزدیک‌تر می‌شویم، گزارش امروز **صنعت را به این معضل اختصاص داده‌ایم و از پیمان افضل، استاد دانشگاه و فعال معدن و آتوش رحام، کارشناس و فعال معدن پرسیده‌ایم، کوتاه‌ترین راه برای حل این معضل چیست؟**

آستین همت بالا بزیم

هیچ تردیدی، اسراف ولو در مقدار و اندازه‌های کم، امری مذموم است، اما یکی از بدترین ایرادات سیستم ما، معمولاً فرافکنی است و تمام مشکلات به مردم نسبت داده می‌شود.

به‌عنوان‌مثال، درباره مصرف آب توجه کنید که گفته می‌شود، مردم باید مصرف آب خود را کاهش دهند، اینکه ما در استفاده از آب در بخش خانگی، اضافه مصرف داریم و باید تصحیح شود، هیچ حرفی نیست. اما در واقع این چند درصد از مصرف آب کشور در بخش خانگی اتفاق می‌افتد؟ شاید بتوان گفت این مقدار حداکثر چیزی بیش از کسری از یک درصد را به خود اختصاص می‌دهد؟ این در حالی است که ۹۲ درصد از آب کشور در بخش کشاورزی هدر می‌رود که این میزان در جهان در نهایت بین ۶۰ تا ۷۰ درصد است. بیشترین اتلاف آب ایران در بخش کشاورزی است که ناشی از سیستم کشاورزی و آبیاری سنتی، حفر چاه‌های غیرقانونی بی‌شمار، سدهای بدون طرح و نقشه‌ای که احداث شده است و اگر اینها را با هم در نظر بگیریم، روشن می‌شود که معضل اصلی آب در کشور از کجا سرچشمه گرفته است. پس موضوع اصلی این نیست که چون در بخش خانگی الگوی مصرف بهینه رعایت نمی‌شود، مصرف آب کشور افزایش پیدا کرده است. البته باز هم باید تأکید کرد که این موضوع هم به‌اندازه خود موثر است و باید اصلاح شود، اما مشکل اصلی نیست و به‌هیچ‌وجه قابل مقایسه با اتلاف حجم بزرگی از آب در کشاورزی و همچنین آوردن صنایع آبربر به مناطق کویری و احداث چاه‌های غیرمجاز و استفاده از حجم عظیمی از آب‌های زیرزمینی و... نیست.

مصرف انرژی هم به‌همین‌شکل است. صنایع کشور حتی در مقایسه با همسایگانی مثل ترکیه، عربستان، امارات و... امتیاز قابل‌قبولی ندارند. حتی در کشور خودمان، میزان مصرف انرژی در تعدادی از صنایع که با کفایت مدیران از موقعیت پسابرجام استفاده لازم را کردند و توانستند اقدام به نوسازی‌هایی کنند، با دیگر بخش‌های عقب‌مانده به‌ویژه در صنایع معدنی اختلاف فاحشی دارد و مقایسه این دو با هم نشان می‌دهد که میزان هدررفت انرژی و آب در صنعت کشور و صنایع معدنی چه اندازه بالاتر از استانداردهای بین‌المللی است. اینکه ما بگوییم چون مردم بد مصرف می‌کنند، این مشکل پدید آمده، بی‌انصافی است. آیا باید آن فردی که در دمای ۵۰ درجه خوزستان زندگی می‌کند، گرمای طاقت‌فرسا را تحمل کند؟ یا کودکان خردسال خود را در گرما نگه دارد، چون مسامی خواهیم فولاد تولید کنیم؟ بدهی‌ی است که نمی‌توانیم و نباید چنین توقعاتی را مطرح کنیم.

عبور از بحران

به‌عقیده من، برای حل مشکل باید چند کار را در اولویت قرار دهیم. اول اینکه باید بدون هیچ‌گونه اتلاف وقت، طرح‌های کاهش مصرف انرژی در صنایع خود را اجرایی کنیم. با همراهی دانشگاه‌ها، پروژه‌های پژوهشی را به‌ویژه در بخش‌هایی که سریع‌تر می‌تواند اجرایی شود، آغاز کنیم. در بعضی دیگر از بخش‌ها که زمانبر است هم، باید کار را آغاز کرد. ارتباطات بین‌المللی در این زمینه مهم است و باید هرچه سریع‌تر ارتباطات کشور با جهان خارج به‌ویژه با کشورهای صاحب فناوری برقرار شود تا بتوانیم منابع انرژی تجدیدپذیر به‌ویژه انرژی خورشیدی

پیام افضل، استاد دانشگاه و فعال حوزه معدن: کمبود گاز یعنی کمبود برق چون متأسفانه بخش عمده تولید برق ما از نیروگاه‌های گازی تامین می‌شود. این شرایط علاوه بر اینکه کشور را با کمبود برق روبه‌رو کرده است، گاه در فصول سرد منجر به افزایش شدید آلودگی هوا نیز می‌شود، زیرا نیروگاه‌ها برای جبران کسری خود ناچار به مازوت‌سوزی روی می‌آورند. باید بدانیم هنوز بخش عمده‌ای از پالایشگاه‌های ما مازوت تولید می‌کنند که چون قابلیت صادرات نداریم، آن را در نیروگاه‌های داخلی مورداستفاده قرار می‌دهیم. درباره موضوع کمبود برق هم چند سالی است که شاهدیم در زمان‌هایی از سال، صنایع بزرگ معدنی مثل صنایع فولاد را به تعطیلی می‌کشاند. البته معضلات و مشکلات کشور در این زمینه ناشی از ضعف‌های ساختار مدیریتی است، اما به هر حال باید هرچه سریع‌تر سرمایه‌گذاری‌های بیشتری برای انرژی‌های تجدیدپذیر و پاک در بخش معدن و صنایع معدنی انجام بگیرد، مثل کاری که فولاد مبارک اجرائی آن را آغاز شده است. در حال حاضر نیروگاه ۶۵۰ مگاواتی که برای فولاد مبارک در دست احداث است، به‌عنوان بزرگ‌ترین نیروگاه خورشیدی ایران سر مشق خوبی برای دیگر صنایع بزرگ است و باید معادن و صنایع معدنی بزرگ ما آستین همت را بالا بزنند و در این زمینه وارد شوند.

اقداماتی چندجانبه

جایگزینی منابع تجدیدپذیر به‌ویژه انرژی خورشیدی، باد و... در سبد انرژی صنایع در این زمینه می‌تواند مشکلات ما را تا حد زیادی حل کند و علاوه بر این، باید موضوع بهینه‌سازی مصرف انرژی را در تمام صنایع معدنی و معادن در اولویت قرار دهیم، اما دانستان عدم‌رباط درست خارجی با کشورهای صاحب فناوری، معضل بزرگی برای کشور ما ایجاد کرده است. به‌طوری‌که امروزه نمی‌توانیم از فناوری‌های نوینی استفاده کنیم که میزان مصرف آب و انرژی را به‌شکل چشمگیری کاهش می‌دهند. هرچه بتوانیم مصرف انرژی را به‌ازای تولید کاهش دهیم، به‌طبع به‌نفع کشورمان است. به‌عبارت دیگر، هم باید تولید انرژی را بهتر و سهم منابع تجدیدپذیر و پاک را بیشتر کنیم و هم باید صنایع معدنی و معادن را بروزرسانی کنیم تا مصرف انرژی کاهش یابد.

زغال سنگ به‌جای مازوت

زغال سنگ گرمایی در کشور میزان قابل توجهی ندارد. به‌عبارت‌دیگر، زغال‌سنگ‌های ایران جوان هستند و قابلیت جایگزینی در صنایع را ندارند. اگر معدن مزینو طیس و برخی معادن زغال‌سنگ گرمایی در کرمان و منطقه البرز مرکزی را در نظر بگیریم، باز هم آنقدر تولید نداریم که بتواند در سطح کشور تحولی در این زمینه ایجاد کند. قرارداد احداث نیروگاه زغال‌سنگی هزار و ۵۰۰ مگاواتی برای طیس در دولت اصلاحات با روس‌ها بسته شد، اما متأسفانه این اتفاق رخ نداد و پیش‌ترفت. البته من اطلاع‌ای از این موضوع که کدام‌یک از طرفین مقصر بودند، ندارم. اما این کار به‌سرانجام نرسید و معدن مزینو هم با ذخایر بالایی که دارد، هنوز موردبهره‌برداری قرار نگرفته است.

بخش خانگی مقصر است یا صنعتی؟

اینکه ما بگوییم مردم در بخش خانگی بد مصرف می‌کنند، ایراد درستی است و باید رژیم مصرف انرژی در کشور بهبود پیدا کند. بدون

جایگاه زغال‌سنگ در آینده انرژی

سعید صمدی
دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران

انرژی در عصر جدید به‌اندازه غذا اهمیت دارد. برای درک این مفهوم، می‌توانیم تصور کنیم که تهران یک روز تمام، منابع انرژی خود را از دست بدهد. بنابراین باتوجه به اهمیت موضوع، کشورها سعی می‌کنند که سیدی از انرژی را برای خود ساماندهی کنند. به‌عبارت‌دیگر، تمام منابع انرژی خود را منحصر و محدود به یک منبع و فعالیت‌های خود را به یک سوخت برنامه‌ریزی نکنند. برای مثال، یک بخش را به گاز اختصاص می‌دهند، یک بخش را به زغال‌سنگ، انرژی‌های پاک و زیستی و... .

در حال حاضر و باوجود تفاهت‌نامه‌های کاهش کربن، نزدیک ۵۰ درصد انرژی جهان از طریق زغال‌سنگ تامین می‌شود و به‌دلیل اینکه سوختی به نسبت ارزان است و نرخ پایینی دارد. همین‌طور ۶۰ درصد برق دنیا از طریق این سوخت تامین می‌شود. به‌تازگی سازمان آژانس بین‌المللی انرژی مطالعاتی درباره مصرف زغال‌سنگ در جهان انجام داده است و براساس پیش‌بینی‌های این مطالعه، باوجود معاهده‌های زیست‌محیطی مطرح‌شده، تا سال ۲۰۵۰ مصرف زغال‌سنگ در دنیا کامیابیش با همین نرخ ادامه پیدا خواهد کرد. مهم‌ترین دلیل این است که زغال‌سنگ، به‌نسبت سایر منابع انرژی مثل نفت، گاز، انرژی‌های هسته‌ای، پاک و... بسیار ارزان‌تر است.

اما در کشور ما، به‌ویژه بعد از انقلاب، تمام برنامه‌ریزی انرژی روی گاز قرار گرفته است و سبیدی تامین انرژی ندارد و به این دلیل است که اگر زمانی مشکلی برای گاز پیش بیاید، آن وقت کشور دچار مشکل اساسی خواهد شد. مشکل عمده سوخت گاز این است که منبعی از انرژی است که قابلیت ذخیره شدن ندارد، در حالی که زغال‌سنگ منبعی از انرژی است که قابل ذخیره‌سازی است و می‌توان مصرف ۲ سال انرژی زغال را ذخیره‌سازی کرد، اما برای گاز حتی مصرف یک‌روزه را هم نمی‌توان ذخیره کرد.

نقطه ضعف دیگری که در حال حاضر در کشور ما وجود دارد، این است که تمام تمرکز صنایع روی گاز است و اگر زمانی کوچک‌ترین مشکلی برای این منبع رخ دهد، کشور دچار بحران بزرگی خواهد شد. آثار و عوارض این انحصار چندی است که خود را نشان می‌دهد و بر همه روشن شده که این روشی ناکارآمد است. بد نیست، بدانید که نرخ جهانی زغال تقریباً یک‌سوم نرخ گاز است.

به‌همین‌دلیل است که کشورها به‌دنبال زغال می‌روند. چین چیزی حدود ۸۰ درصد انرژی خود را از زغال تامین می‌کند، اما در کشور ما چون یارانه بی‌حساب و کتابی به سوخت‌هایی مانند گاز و مشتقات نفتی می‌دهند، کسی به‌دنبال زغال‌سنگ نمی‌رود و با این نرخ گاز یارانه‌ای، استفاده از زغال‌سنگ در کشور ما مقرون‌به‌صرفه نیست، در حالی که اگر نرخ سوخت همپای نرخ جهانی بود، ماجرا به‌شکل دیگری پیش می‌رفت.

در نتیجه، می‌توان گفت بهتر این بود که کشور ما بخشی از گاز را صادر و با درآمد حاصل از این صادرات اقدام به احیای معادن زغال‌سنگ می‌کرد یا حتی زغال‌سنگ تولیدشده را می‌خرید تا بخشی از انرژی موردنیاز از طریق سوخت زغال‌سنگ تامین شود.

تمام فولادسازان بعد از انقلاب با گاز کار می‌کنند، در حالی که ۹۰ درصد فولاد دنیا با زغال تولید می‌شود، همین‌طور کارخانجات تولید سیمان و این یکی از نقاط ضعف کشور ما است. در حالی که سیمان را به‌راحتی می‌توان با زغال تولید کرد و بهتر این بود که کشور ما منابع گازی خود را به‌فروش می‌رساند و صادرات می‌کرد تا زمانی در زمستان دچار بحران نشویم.

اما چون کشور ما از معدود کشورهایی است که نیروگاه زغال‌سوز ندارد، به این ترتیب، در زمستان با مشکل روبه‌رو می‌شویم و به‌ناچار دست به دامن مازوت‌سوزی می‌شویم که شدت آلودندگی، به‌ویژه میزان بالای گوگرد آن، به‌مراتب بیش از زغال‌سنگ است.

این مشکل از نبود برنامه‌ریزی ناشی شده است و اگر امروز هم دست به کار شوند و برای جبران مافات برنامه‌ریزی کنند، باید فرآیند زمانی بین ۲ تا ۳ سال را در نظر گرفت تا این تغییر به نتیجه برسد.

زیرا بهره‌برداری از معدن زغال‌سنگ مقدمات و امکاناتی نیاز دارد.

در نیروگاه‌ها به‌ویژه نیروگاه‌های برق کشور، چیزی حدود ۲۰ هزار مگاوات کسری برق وجود دارد و بنابراین، منطق حکم می‌کند که بدون آنکه به نیروگاه‌های برقی موجود دست بزنند، نیروگاه‌های جدیدی بر مبنای زغال احداث کنند، اما باید این نیروگاه‌ها به‌جای آنکه در مجاورت شهرهایی مانند تهران یا قزوین قرار گیرند، آنها را در حاشیه خلیج‌فارس جابجایی کنند تا هم دسترسی کافی به آب داشته باشند و هم منجر به آلودگی شهرها نشوند. قیمت جهانی یک مترمکعب گاز چیزی نزدیک به یک دلار است که اگر با نرخ نیمایی هم محاسبه کنیم، چیزی حدود ۲۷ هزار تومان است. در حالی که نرخ یک مترمکعب گاز خانگی ۱۲۰ تا ۱۸۰ تومان است.

قیمت گاز برای فولادسازان و کارخانجات هم با یارانه بالایی محاسبه می‌شود و تا زمانی که این یارانه‌ها وجود دارد، هیچ صنعتی دنبال استفاده از انرژی‌های جایگزین نخواهد رفت. هرچقدر که نرخ انرژی واقعی شود، در کشور ما، انگیزه برای استفاده از سایر انرژی‌ها هم ایجاد خواهد شد.

گینا جاودانی
editor@smtnews.ir

در حال حاضر
نیروگاه ۶۵۰
مگاواتی که
برای فولاد
مبارک در
دست احداث
است، به‌عنوان
بزرگ‌ترین
نیروگاه
خورشیدی
ایران سر مشق
خوبی برای
دیگر صنایع
بزرگ است

باتوجه به شاخص
میانگین تابش
در کشور، از
مزیت مناسبی
برای احداث
نیروگاه‌های
خورشیدی (و
حتی بادی)
برخورد داریم، اما
متأسفانه تقاضا
برای احداث
نیروگاه‌های
تولید انرژی
پاک بی‌سرانجام
مانده است

را مورداستفاده قرار دهیم و دیگر اینکه، اقدام مهم و حیاتی بازسازی و نوسازی صنایع را به مرحله اجرا بگذاریم و ماشین‌آلات و تجهیزاتی را که مصرف انرژی آنها در مقایسه با موجودی امروز ما به‌مراتب پایین‌تر است، جایگزین کنیم.

جایگاه آموزش

موضوع مهم دیگری که بسیار حیاتی است و دست‌اندرکاران باید آن را در نظر داشته باشند، موضوع اهمیت انرژی و آب در آموزش است و باید در دروس مدارس و دانشگاه به‌شدت موردتوجه قرار گیرد. محصل هر رشته‌ای باید به‌نوبه خود دروس تخصصی مربوط به بهینه‌سازی مصرف آب و انرژی را بخواند و بیاموزد. امروز می‌بینیم که در بسیاری از نقاط کشور به‌دلیل فقدان آموزش مناسب، نکات مهم و ضروری در نظر گرفته نمی‌شود. به‌عنوان‌مثال در بازدهی‌های معدنی که تابستان امسال داشتیم، می‌دیدم که در بسیاری از مناطق، سیستم آبیاری قطره‌ای شده است تا برای مثال، میزان مصرف آب بهینه شود، اما با این حال، در اوج گرما و در ظهر تابستان و دمای بالای ۴۰ درجه، کشاورزان در حال آبیاری قطره‌ای محصولات بودند. معلوم نیست آبیاری در گرمای ظهر تابستان وقتی بخش عمده‌ای از آب تبخیر می‌شود و دوباره عصر و شب هم باید آبیاری اتفاق بیفتد، چه توجیهی دارد.

این نشان می‌دهد کسانی که مسئول آموزش اصلاح شیوه کشاورزی بوده‌اند، بخشی از مسئله را یاد داده و بخش دیگری را نادیده گرفته‌اند. در دیگر حوزه‌ها هم، اوضاع بهتر از این نیست و مهندسی انرژی موردتوجه قرار نگرفته است. پس باید گرایش‌های میان‌رشته‌ای در حوزه مهندسی انرژی در مقاطع تحصیلات تکمیلی تعریف شود، چراکه این گرایش‌ها به‌ویژه در حوزه مهندسی معدن و متالورژی اهمیت حیاتی دارد. بحران آب و انرژی، معضلی جهانی است که باید برای آن چاره‌اندیشی کرد و به این منظور، باید پایان‌نامه‌های دوره کارشناسی ارشد و دکتری را به این مسأله سوق داد. یکی از مهم‌ترین مباحث این است که ما باید ساختارها را تغییر دهیم و تا این ساختارها درست و اهمیت این موارد تبیین نشود، مشکلاتی که با آن دست به گریبانیم، روز به روز بزرگ‌تر و پیچیده‌تر خواهد شد. تغییرات اقلیمی چهره وحشتناک خود را در سرتاسر دنیا به‌نمایش گذاشته است. دیده‌ام گرایش زمین‌روز به روز به نقطه بحرانی نزدیک‌تر می‌شود که خطری بسیار بزرگ است و حیات بشر را تهدید می‌کند.

در کشور ما مطالعات آمایش سرزمین در دولت اصلاحات انجام شد، اما متأسفانه موردی توجهی قرار گرفت. به این ترتیب، بسیاری از نقاط کشور به‌دلیل بی‌توجهی به موضوع آمایش سرزمین با مشکلات اساسی روبه‌رو شده‌اند و فرونشست زمین در حال بلعیدن شهرهای ما است. امروز باید با عزم بیشتری برای گره‌گشایی از این مشکلات اقدام کنیم و تا زمان بیش از این، از دست نرفته است، اقداماتی اساسی انجام دهیم و جلوی مصرف بی‌رویه صنایع آبربر و انرژی‌بر را بگیریم.

با سطح کیفی و تکنولوژی ساخت آنها دارد.

مهار بحران

دولت باید قطار تامین انرژی را که سریع به‌سمت بحران پیش می‌رود، مهار کند. باید شرایط

به‌نحوی فراهم شود که ساخت داخل هم مزیت رقابتی داشته باشد و بتواند تولید خود را ادامه بدهد، اما جلوی سیل تقاضا را که ده‌ها برابر ظرفیت تولید تجهیزات نیروگاهی در داخل است، نباید سد کرد. زیرا یکی از دلایل کمبود سرمایه‌گذاری در تولید برق از انرژی‌های پاک، همین گرفتاری‌های بروکراتیک است که در کنار قیمت‌گذاری دستوری مانع از آن شد که سرمایه‌گذاران انگیزه لازم برای ورود به صنعت نیروگاهی را نداشته باشند و این دو عامل اصلی موجب عقب‌ماندگی کشور در صنعت برق و افزایش بار نیروگاه‌های گازی کشور شود. نوع پرداخت و تسویه‌حساب با شرکت‌های تولید برق و بخش خصوصی هم عامل دیگری است که موجب شده است تا انگیزه این بخش به‌حداقل برسد و دولت باید راهبرد تامین انرژی متناسب با سیاست‌های برنامه هفتم، برنامه رشد اقتصادی و ارتقای تولید در کشور داشته باشد و مانع از آن شود بخش‌هایی که در اولویت‌های حساس قرار ندارند، به‌طریقی برای کشور ایجاد بحران کنند.

سخن پایانی

شده تا جایی که امروز کشور حتی برای تامین گاز موردنیاز خانگی و صنعتی با مشکلات متعددی دست و پنجه نرم می‌کند و روشن نیست دولت برای جلوگیری از تکرار کمبودها در زمستان پیش‌رو چه تمهیداتی اندیشیده است.

هرچند ایران دارای بزرگ‌ترین ذخایر نفت و گاز جهان است، اما در فهرست صادرکنندگان جهان مقام بیست‌وپنجم را به خود اختصاص داده است. این جایگاه بیشتر به‌دلیل مشکلات ناشی از جنگ، تحریم‌های و دسترسی نداشتن به تجهیزات روز جهان ایجاد

پشت پرده قصه ادامه دار گرانی و کمبود بلیت هواپیما

چارتری‌ها رفتنی نیستند

مدت‌هاست که جنجال‌های قیمتی از زمین به آسمان رسیده و بلیت هواپیما خبرسازی می‌کند. یک روز خبر کمبود بلیت دهان به دهان می‌چرخد و یک روز صحبت از کمبود ناوگان هواپیمایی است. در عین حال سازمان هواپیمایی کشور اعلام کرده تا پایان سال ۶۰ هواپیما وارد ناوگان هوایی می‌شود، اما باید منتظر ماند و دید که ورود این هواپیماها چاره کار می‌شود یا بهانه‌ای است برای گرانی بلیت هواپیما! به عقیده برخی از فعالان حوزه فروش بلیت هواپیما، سفرهای هوایی در همه کشورها لوکس و گران است، اما در کشور ما بلیت‌ها ارزان و تقاضا زیاد است که همین موضوع نظم بازار را بهم می‌ریزد. برخی دیگر نیز بر این عقیده‌اند که متقاضیان نه هواپیمایی خوب سوار می‌شوند، نه خدمات کافی در هواپیما دریافت می‌کنند و در مقابل فقط پول بلیت می‌دهند.

کیما ملکی
editor@smtnews.ir

با این روش بلیت ارزان می‌شود

کیما ملکی: مدتی است که شرکت‌های هواپیمایی با هر ترافندی که شده نرخ بلیت هواپیما را افزایش می‌دهند. خودشان از این می‌نالند که ۲ سال است خبری از افزایش نرخ بلیت نیست و پیر و همین اعتراض در اردیبهشت ۱۴۰۲ افزایش قیمت ۲۹ درصدی اعمال شد، اما ظواهر امر چیز دیگری را نشان می‌دهد. از بهمن ۱۴۰۱ تعداد پروازهای داخلی کاهش یافت که این موضوع موجب افزایش نرخ بلیت هواپیما شد. حتی برخی از آژانس‌های هوایی از فروش بلیت سر باز زدند و در نهایت نرخ بلیت هواپیما بدون مجوز افزایش نرخ از سوی دیگر همان‌طور که پیش‌بینی می‌شد سازمان هواپیمایی کشوری اعلام کرد به علت افزایش تقاضا در ایام منتهی به پایان سال و همچنین زمین گیر بودن بخش قابل توجهی از ناوگان هوایی کشور، این افزایش نرخ بلیت هواپیما امری عادی به نظر می‌رسد. ظاهراً افزایش قیمت‌های بدون مجوز و نبود بر خورد‌های لازم در برخی از موارد، راه را برای گرانی‌های آسمانی نیز بازار کرد. شواهد بازار حاکی از گرانی بلیت هواپیما بود و مسئولان مربوطه همچنان بر مدار تکذیب این‌ها در حالی است که از اواخر اردیبهشت با وجود افزایش ۲۹ درصدی بلیت هواپیما هنوز هم شاهد گرانی و کمبود بلیت هواپیما هستیم.

برای بررسی وضعیت فروش بلیت هواپیما به گپ و گفت با حرمت‌الله رفیعی، رئیس هیات مدیره انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرت هوایی و جهانگردی پرداخت.

داستان گرانی بی‌مجاز بلیت هواپیما چه بود؟
افزایش قیمت بلیت هواپیما در این دوره خودسرانه نبوده، اما فرآیند قانونی طبق تأیید سازمان هواپیمایی، به‌درستی طی نشده بود و نهاد‌های مسئول مجوز آن را ابلاغ نکرده بودند. هنوز هم به خاطر شرایطی که پیش آمد، افزایش قیمت اخیر ایرلاین‌ها را راضی نکرد. وضعیت فروش بلیت و میزان تقاضا برای اقامت در هتل‌ها در نوروز و تابستان ۱۴۰۲ چطور بود؟

در نوروز ۱۴۰۲ به وضوح شاهد کاهش تقاضا چه در زمینه بلیت هواپیما و چه هتل بوده‌ایم؛ به‌گونه‌ای که بسیاری از هتل‌های دو ستاره و سه ستاره ما در نوروز اسغال پر نشدند. فروش تور و سفر خارجی در بسیاری از آژانس‌ها وضعیت چندان خوبی ندارد. واقعیت این است که با این نرخ ارز، دیگر وسیع خیلی‌ها به سفر خارجی نمی‌رسد. نرخ یک تور چهار روزه ارمنستان به ۱۴ میلیون تومان رسیده است، تور زمینی ترابزون (ترکیه) ۱۰ میلیون تومان نرخ دارد و یک تور ۱۴ روزه تایلند آن هم با اقامت در هتل سه ستاره برای یک نفر حدود ۸۰ میلیون تومان تمام می‌شود. در کل وضعیت فعلی اصلاً با گذشته قابل قیاس نیست.

درخواست شما چیست؟
درخواست ما این است که تاجایی که امکان دارد به نظارت کارشناسی فعالان این حوزه توجه قیمتی که با رعایت حقوق مردم باشد تعیین شود. از سوی دیگر توصیه مهمی به مسئولان دارم؛ اینکه از آنجایی که هواپیماها همه از خارج وارد می‌شوند ما نیز مانند برخی کشورها توانایی ساخت هواپیما را نداریم و بر همین اساس تعداد تقاضا در ناوگان ما کمتر از عرضه است، آزادی پنجم را در ایران ارائه کنند. آزادی‌های دسته‌ای از حقوق هوانوردی بازگانی هستند که به شرکت‌های هواپیمایی یک کشور اعطا می‌شوند تا این شرکت‌ها بتوانند به مرز هوایی یک کشور دیگر وارد شوند و در آن کشور فرود بیابند. آزادی پنجم یعنی آزادی پرواز مراد دو کشور بیگانه در پروازی که مبدأ یا مقصد کشور متبوع خود شرکت هواپیمایی باشد. در این صورت شاهد ریزش شدید قیمت‌ها خواهیم بود که قطعاً منافع مردم در آن است. این موضوع بسیار کارشناسی شده و به نفع مردم است.

ناگهان بلیت هواپیما کیما شد!

گردشگری، اشتغال هتل‌ها و گردشگری داخلی نیز اثرگذار است. در نهایت افزایش قیمت بدون ضابطه صرفاً فشار را بر اقل‌ساز ضعیف جامعه بیشتر می‌کند. برخی شرکت‌های هواپیمایی در راستای جذب نقدینگی برای پرداخت‌ها در بخش دستمزد، تعمیر و نگهداری هواپیماها و تأمین موتور و... اقدام به فروش چارتری به چارتر کنندگان اصلی می‌کنند و در واقع صندلی‌های پروازی خود را پیش‌فروش می‌کنند. در این مدل چارتر کنندنده صندلی‌های پروازی یک شرکت را برای روزها و ماه‌های آینده به صورت کامل خریداری می‌کند و خود آن را بر نرخ‌های مختلف و در قالب بسته سیاسی گردشگری عرضه می‌کند. این شیوه در کشور ما به دلیل رعایت نکردن شرایط چارتری منفعتی کاملاً یک‌سویه برای چارتر کننده دارد و مسافر بهره‌مندی خاصی از این شیوه عرضه ندارد. در اصل بلیت چارتر عرضه‌کننده هتل، سرویس رفت‌وآمد و بکیج گردشگری است، در حالی که در کشور ما فقط بلیت به‌عنوان چارتر عرضه و در واقع گرانفروشی می‌شود.

و این کار را فقط چارترها انجام می‌دهند و ایرلاین‌ها که مستقیم بلیت می‌فروشند، چنین کاری را نخواهند کرد. در کل کمبود بلیت هواپیما می‌تواند تحت تأثیر تخلف‌های متعدد از قبیل گرانفروشی بلیت توسط ایرلاین‌ها، کمبود هواپیماهای مسافربری و عدم هماهنگی بین عرضه و تقاضا رخ دهد. البته این کمبودها اتفاق عجیبی نیست و با جمعیت ۹۰ میلیونی در قرن ۲۱ که همه به دنبال سفر راحت هستند و نیاز به هواپیما بیشتر حس می‌شود، نمی‌توان با وجود کمبود ناوگان به نیاز همه متقاضیان پاسخ داد. اختلاف‌نظرهای بسیاری بر سر قیمت بلیت هواپیما وجود دارد؛ به عقیده برخی از فعالان این حوزه نباید این تصور ایجاد شود که هواپیما مخصوص اقل‌ساز مرفه جامعه است و صرفاً افراد پولدار از آن استفاده می‌کنند. امروز برخی از اقل‌ساز جامعه برای سفرهای کاری یا درمانی مجبورند از هواپیما استفاده کنند. از سوی دیگر صنعت گردشگری نیز کاملاً از قیمت بلیت پروازها تأثیر می‌پذیرد. در مجموع این تغییر قیمت‌ها بر حوزه

اواخر بهمن ۱۴۰۱ زمزمه‌های کمبود بلیت هواپیما در برخی از مسیرها به گوش رسید. در آن دوره برخی بر این عقیده بودند که ایرلاین‌ها به عمد و با هدف فشار وارد کردن به سازمان هواپیمایی و ستاد تنظیم بازار، از فروش بلیت در برخی از مسیرهای پرطرفدار یا در برخی تاریخ‌های خاص خودداری می‌کنند. در نهایت نیز ۲۹ اردیبهشت ۱۴۰۲ رئیس سازمان هواپیمایی کشوری از افزایش ۲۹ درصدی قیمت بلیت هواپیما خبر داد و با این اقدام اندکی از کمبودها رفع شد که به عقیده برخی از کارشناسان همین موضوع می‌تواند مهر تأییدی بر تخلف ایرلاین‌ها باشد. البته همان‌اواخر بهمن حسام قربانعلی، روابط عمومی ایران ایرلاین درباره کمبود بلیت هواپیما گفت: تعداد پروازهای داخلی محدود است و به‌طور مثال برای مشهد در روز ۳ پرواز انجام می‌شود؛ در نتیجه با توجه به متقاضی زیاد در برخی از مواقع کمبود بلیت کاملاً طبیعی است. به گزارش مهر، وی در ادامه بیان کرد: اینکه نبود پروازها برای افزایش قیمت بلیت باشد، درست نیست

کمبود بلیت از تباطی به قیمت‌ها ندارد

وی درباره ممنوعیت فروش بلیت چارتری هواپیما تا اطلاع ثانوی اظهار کرد: سازمان هواپیمایی کشوری طی بخشنامه‌ای در تاریخ ۱۰ مرداد ۱۴۰۲ به منظور ساماندهی کانال‌های توزیع و فروش بلیت در حوزه هواپیمایی بازگانی کشور، توقف پروازهای چارتری را به شرکت‌های هواپیمایی اعلام کرد. سازمان، ایرلاین‌ها را موظف کرد تا با اتخاذ تمهیدات لازم برای عرضه و فروش تمامی ظرفیت‌های ناوگان مسافری فعال خود، در تمامی مسیرهای داخلی از طریق سیستم نگهداری جا و فروش بلیت اقدام کنند. در واقع از ۱۰ مرداد ۱۴۰۲ همه قرارداد‌های چارتری در مسیرهای داخلی ممنوع اعلام و به ایرلاین‌ها نیز ابلاغ شد که این ممنوعیت فروش چارتری تا اطلاع ثانوی به قوت خود باقی است؛ بنابراین در مسیرهای داخلی، فروش چارتری بلیت هواپیما را توسط ایرلاین‌های داخلی نخواهیم داشت.

فروش چارتری ممنوع

یازرو با تأکید بر عدم شفافیت فعالیت چارتر کنندگان بیان کرد: باید مجموعه ایرلاین‌های داخلی کشور را موظف و کمک کنیم تا با قانون‌مندی و فروش استاندارد بلیت به حوزه بازگانی وارد شوند، چراکه فعالیت چارتر کنندگان شفافیت لازم را ندارد، اما

با آزادسازی قیمت، شرایط مطلوب می‌شود

مهدی میرجمالی، فعال حوزه فروش بلیت هواپیما درباره وضعیت فعلی قیمت و موجودی بلیت هواپیما به گفت: متأسفانه هیچ یک از چالش‌ها برطرف نشده و از سمت دولت نیز هیچ حمایتی صورت نمی‌گیرد. در نتیجه در پروازها و صندلی‌ها محدودیت ایجاد شده و شرایط فعلی بستر خوبی را برای سودجویی دلالان مهیا کرده است. در چند مدت اخیر، حاشیه‌های زیادی در زمینه نحوه عرضه بلیت هواپیما و قیمت آن شکل گرفت. اکنون قیمت بلیت هواپیما بسیار پایین و میزان تقاضا زیاد است. وی با انتقاد از روند فعلی اظهار کرد: اگر قیمت بلیت هواپیما را براساس تورم موجود در جامعه اصلاح می‌کردند، اکنون شرایط بهتری حاکم بود. در وضعیت فعلی فعالیت برای ایرلاین‌ها صرفه اقتصادی ندارد و فعالیت آنها به اجبار است و هیچ چاره‌ای جز این نیست.

سخن پایانی

اوج تقاضا با هر قیمتی بلیت‌ها را بفرروشند. این در حالی است که از نظر فعالان حوزه فروش بلیت هواپیما گرانی و کمبود به دلیل قیمت‌گذاری دستوری است و آزادسازی قیمت این مشکل را حل می‌کند و از نظر سازمان هواپیمایی این کمبود به دلیل افزایش تقاضا و کمبود هواپیما است. نکته مهم این

جعفر یازرو، سخنگوی سازمان هواپیمایی کشور درباره وضعیت فعلی بلیت‌های هواپیما به گفت: در کشور روزانه هزار و ۵۰۰ پرواز داریم و این آمار نسبت به سال گذشته رشد داشته است. در واقع اصلاً تعداد پروازها کم نشده، اما با افزایش تقاضا روبرو هستیم. بهتر است میزان پروازهای ماهانه مه‌آباد را در سایت شرکت فرودگاه‌ها چک و میزان جابه‌جایی مسافران را نسبت به مدت مشابه سال گذشته مقایسه کنید تا شاهد رشد آمار مسافران باشید. تا حدود ۵ مهر در زمان اوج تقاضای مردم برای سفر قرار داریم و تنها در برخی از روزها میزان تقاضا کاهش می‌یابد. افزایش قیمت ۲۹ درصدی اعمال شده، اما هنگامی که عرضه با تقاضا تناسب نداشته باشد، چنین اتفاقاتی رخ خواهد داد.

رونمایی از سامانه جدید و استاندارد صدور بلیت

سخنگوی سازمان هواپیمایی کشور با بیان اینکه تا چند ماه آینده به‌طور رسمی از سامانه جدید و استاندارد صدور بلیت رومنایی خواهد شد، گفت: با راه‌اندازی این سامانه، در ابتدا اطلاعات به سازمان هواپیمایی کشوری ارسال می‌شود و ضمن تأیید و احراز هویت کد ملی مسافر و شرکت هواپیمایی و صادرکننده مرجع بلیت، مشخصات مسیر پرواز هم مشخص خواهد شد.

امکان ندارد یک شرکت هواپیمایی در سودای گرانی بلیت، پروازهای خود را انجام ندهد، زیرا این کار به زیان شرکت خواهد بود

مشکل مالیات ارزش افزوده رستوران‌داران

علی‌اکبر رهبری، رئیس اتحادیه دارندگان رستوران و سلف‌سرویس‌های تهران ضمن اشاره به افزایش مبلغ مالیات بر ارزش افزوده بیان کرد: افزایش قیمت‌ها باعث بالا رفتن مبلغ مالیات ارزش افزوده شده و اعتراض مشتریان را به همراه

دارد. رئیس اتحادیه دارندگان رستوران و سلف‌سرویس‌های تهران وضعیت کسب‌وکار این صنف طی ۶ ماه نخست سال را این‌گونه تشریح کرد: کسب‌وکار و درآمد‌ها اصلاً رضایت‌بخش نیست. نوسان نرخ و سیر صعودی قیمت‌ها به‌ویژه نرخ مواد اولیه موردنیاز از یک سو و کاهش قدرت خرید مردم که باعث ریزش مشتریان رستوران شده از سوی دیگر، خسارت و ضرر زیادی را به واحدهای صنفی ما وارد کرده است. وی در پیش‌بینی وضعیت کسب‌وکار در نیمه دوم سال گفت: اگر وضعیت به همین منوال پیش برود، یعنی سیاست انقباضی دولت در اقتصاد ادامه داشته باشد، روز به روز درآمد مردم کاهش می‌یابد و قدرت خرید آنها کم و کمتر می‌شود. در نتیجه خانوارها برای تأمین معیشت خود باید یکسری از مخارج غیرضروری را کم یا حذف کنند که یکی از آنها رستوران رفتن است و این ضربه بزرگی به رستوران‌داران و سلف‌سرویس‌ها وارد می‌کند. رهبری سپس به بیان مشکلات صنف خود پرداخت و اظهار کرد: بزرگ‌ترین مشکل صنف و اتحادیه ما در حال حاضر مالیات بر ارزش افزوده است. چند سال پیش به دلیل اینکه نرخ غذاها ارزان‌تر بود، مالیات ارزش افزوده جلب توجه نمی‌کرد و مبلغ ناچیزی بود، اما در حال حاضر به دلیل بالا رفتن بیش از حد قیمت‌ها و اینکه ارزش افزوده ۹ درصد مبلغ فاکتور است، گاه مبلغ بالا و باعث ناراضی مشتریان می‌شود و ما هر روز در اتحادیه با چندین مورد شکایت و اعتراض به مالیات ارزش افزوده مواجهیم؛ به گزارش پایگاه خبری اتاق اصناف تهران، رئیس اتحادیه دارندگان رستوران و سلف‌سرویس‌های تهران بیان کرد: افزایش قیمت‌ها باعث شده مراجعات مردم به رستوران‌ها حدود ۵۰ درصد کاهش یابد و این باعث بالا رفتن هزینه سربار می‌شود و در نهایت نرخ تمام‌شده غذاها در رستوران افزایش می‌یابد. هرچه تعداد مشتریان بیشتر باشد، هزینه سربار و نرخ نهایی کمتر می‌شود. رهبری در پایان گفت: از مسئولان وزارت بازرگانی و دیگر ارگان‌های مرتبط درخواست دارم برای کنترل نرخ رستوران‌ها در ماه‌های پایانی و نوروز از همین حالا اقدامات و تمهیدات لازم را انجام دهند. در این راستا می‌توانند گوشت، مرغ، برنج و روغن را با نرخ دولتی در اختیار اتحادیه قرار دهند تا در ۳ ماه زمستان بین اعضا توزیع و از بالا رفتن قیمت‌ها در شب عید جلوگیری شود.

در وضعیت فعلی فعالیت برای ایرلاین‌ها صرفه اقتصادی ندارد و فعالیت آنها به اجبار است و هیچ چاره‌ای جز این نیست

ایرلاین‌ها با توجه به بستری‌های موجود می‌توانند این شفافیت را ایجاد کنند. در کل فروش چارتری بلیت هواپیما در تمام مسیرهای داخلی تا اطلاع ثانوی ممنوع است. وی با تأکید بر اینکه کمبود بلیت هواپیما هیچ ارتباطی به قیمت‌ها ندارد و ناشی از ظرفیت محدود ناوگان است، گفت: در نوروز ۱۴۰۱ حدود ۲ میلیون و ۴۰۰ هزار مسافر و در نوروز ۱۴۰۲ نیز حدود ۳ میلیون مسافر را جابه‌جا کردیم و در حال حاضر نیز روزانه هزار و ۵۰۰ پرواز در کشور انجام می‌شود.

قیمت‌ها دیگر تغییر نمی‌کند

سخنگوی سازمان هواپیمایی کشور با اشاره به اینکه نباید در مسئله کمبود بلیت هواپیما، ایرلاین‌ها را مقصر دانست، افزود: امکان ندارد یک شرکت هواپیمایی در سودای گرانی بلیت، پروازهای خود را انجام ندهد، زیرا این اقدام به ضرر شرکت هواپیمایی است. قیمت‌ها یک بار در اردیبهشت توسط ستاد تنظیم بازار تغییر کرد و دیگر این اتفاق رخ نمی‌دهد.

فعلی بیان کرد: سیاست‌های غیرکارشناسی آسیب‌های بسیاری را به همراه دارد که یکی از این سیاست‌ها قیمت‌گذاری است. در واقع سیاست قیمت مصوب بسیار غلط است. سفر هوایی در تمام دنیا نیازی مختص افراد رفاه‌طلب است و قشر کم‌درآمد جامعه نمی‌توانند از این امکانات استفاده کنند، اما در کشور ما این موضوع کاملاً برعکس است.

تصمیم با سازمان هواپیمایی نیست

این فعال حوزه فروش بلیت هواپیما با اشاره به مخالفت سازمان هواپیمایی با آزادسازی قیمت بلیت هواپیما بیان کرد: سازمان هواپیمایی تحت فشار سازمان تعزیرات و بخشی از مسئولان است؛ در نتیجه نمی‌تواند به‌طور مستقل تصمیم‌گیری کند.

است که اگر فروش چارتری یکی از دلایل کمبود و گرانی باشد، ممنوعیت فروش چارتری بلیت هواپیما باید نتیجه مثبتی داشته باشد که در انتظار آن می‌مانیم. جان کلام اینکه دلایل مختلف برای گرانی بلیت هواپیما دردی از ما دوا نمی‌کند؛ فکر مسئولان است؛ در نتیجه نمی‌تواند به‌طور مستقل تصمیم‌گیری چاره‌آشید که برخی نیازمند سفرهای هوایی هستند.

ناترازی تولید و مصرف برق

بهرروز احمدی حدید-مدیر توسعه بازار برق و هماهنگی با بورس انرژی: ناترازی تولید و مصرف برق در ایام گرم تابستان در چند سال گذشته به مسئله اساسی صنعت برق کشور تبدیل شده است. راهکارهای برون رفت از این عدم تعادل بلند مدت، ریشه یابی علل ایجاد این ناترازی، آسیب شناسی سیاست‌های گذشته و تدوین برنامه بلند مدت سرمایه‌گذاری در هر دو بخش تولید و مصرف جهت کاهش فاصله بین تولید و مصرف برق کشور است.

در کنار برنامه‌های مربوط به افزایش ظرفیت تولید برق و تنوع بخشی به سبد انرژی کشور، باید به سیاست‌های افزایش بهره‌وری و کاهش شدت مصرف برق نیز به همان اندازه توجه کرده و سرمایه‌گذاری مورد نیاز در آن انجام شود. جایگزینی تجهیزات قدیمی با تجهیزات جدید و کم مصرف، عایق بندی ساختمان‌ها، ممیزی انرژی در صنایع، اعمال برجسب انرژی برای تجهیزات مصرفی و ... از سیاست‌های کاهش مصرف و افزایش بهره‌وری در مصرف انرژی هستند که وزارت نیرو و سیاستگذاران انرژی کشور می‌بایست توجه جدی به آن داشته باشند.

حتی در صورت اجرای طرح‌های فوق، افزایش شدید مصرف برق در ایام اوج بار تابستان، همچنان مسئله‌ای اساسی برای شبکه برق کشور خواهد بود. تغییر سطح مصرف برق در ماه‌های گرم سال که ناشی از تقاضای سرمایه‌ی در تابستان است، صرفاً مربوط به ایام و ساعات محدودی از سال و مسئله‌ای کوتاه مدت شبکه سراسری برق کشور است. بر اساس برخی برآوردها تقاضای سرمایه‌ی برق در کشور اختلافی حدود ۳۰ هزارمگاوات (رشد ۷۵ درصدی مصرف در ایام گرم نسبت به غیر گرم) در میزان مصرف برق در ایام گرم نسبت به ایام غیر گرم در کشور ایجاد می‌کند. علاوه بر سیاست‌های افزایش بهره‌وری انرژی، تمرکز بر کاهش مصرف در این ایام از اهمیت حیاتی برای وزارت نیرو برخوردار است.

در طی سال‌های گذشته، وزارت نیرو به تناوب از طرح‌های مبتنی بر تنبیه استفاده کرده و نرخ خرید برق در ایام گرم و ساعات پیک را افزایش داده است. این طرح‌ها با توجه به سهم کم هزینه برق در بودجه خانوار و نیز کثش بسیار پایین قیمتی برق در کوتاه مدت و میان مدت، تاثیر قابل توجهی بر مصرف برق در کوتاه مدت ندارد و باید اثرات آن را در بلند مدت جستجو کرد.

از سال گذشته وزارت نیرو به اجرای طرح‌های تشویقی برای کاهش مصرف روی آورده است. در این طرح‌ها سیاستگذار به دنبال ایجاد انگیزه در مصرف‌کننده برای کاهش مصرف با پرداخت پاداش است. در سال گذشته و با اجرای طرح یک مسالوی پنچ (۱=۵) وزارت نیرو به مصرف‌کنندگان زیر الگوی مصرف به ازای کاهش هر یک کیلووات ساعت برق، معادل متوسط تعرفه ۵ کیلووات ساعت برق در بخش خانگی (۵۰۰ تومان) پاداش پرداخت کرد. به نظر می‌رسد که طرح مذکور از نظر مجموعه صنعت برق موفق بوده و توانسته است به همه یا بخشی از اهداف خود دست پیدا کند. در سال ۱۴۰۲ نیز طرح مذکور با برخی تغییرات و افزایش قابل توجه در میزان پاداش‌ها دوباره در دستور کار قرار گرفته است.

در سال ۱۴۰۲ دامنه شمول طرح به بیش از ۳۱ میلیون مشترک بخش خانگی گسترش یافته و تمامی مصرف‌کنندگان خانگی که کمتر از ۲.۵ برابر الگوی مصرف اعلامی، مصرف داشته باشند می‌توانند از مزایا و پاداش‌های آن استفاده کنند. میزان پاداش پرداختی نیز به صورت پلکانی از ۵۰۰ تومان به ازای هر کیلووات ساعت تا ۲ هزار تومان به ازای هر کیلووات ساعت افزایش یافته است. با دقت در ارقام اعلام شده و برخی محاسبات ساده می‌توان نتیجه گرفت که مصرف‌کنندگان برای صرفاً ۱۰۰ کیلووات ساعت کاهش در مصرف در هر دوره می‌توانند از ۵۰۰ هزار تومان تا ۲۰۰ هزار تومان پاداش دریافت کنند. ارقام فوق وقتی معنی‌دار تر می‌شود که دقت کنیم متوسط بهای قبض خانوار در کشور در هر دوره کمتر از ۳۰ هزار تومان است.

در پایان باید خاطر نشان کرد که سیاست حمایتی و پرداخت پاداش اعلامی توسط وزارت نیرو در ایام اوج بار به هیچ عنوان به معنی نفی سیاست‌های قیمتی بلندمدت در سمت تقاضا برای کاهش مصرف نیست. سرکوب بلند مدت نرخ نسبی برق در کشور منجر به بروز انحرافات اساسی در تخصیص منابع توسط خانوارهای کشور در بلندمدت شده و انتخاب‌های خانوارها و صاحبان صنایع کشور را به سمت فرآیندهای انرژی بر سوق داده است؛ به عبارت دیگر، پایین بودن نرخ نسبی باعث جایگزینی برق به جای سایر عوامل تولید و کالاهای مصرفی در سبد نگاه و خانوار شده است.

تغییر الگوی رفتاری بلند مدت خانوارها در مصرف برق با طرح‌های پاداش کوتاه مدت امکان‌پذیر نبوده و این طرح‌ها صرفاً به عنوان مکملی برای برنامه‌های بلند مدت قیمتی محسوب می‌شود.

تغییر رفتار مصرف‌کنندگان برق بدون اصلاح قیمت‌های نسبی برق و به طور کلی انرژی در کشور بسیار دور از هن و شاید عملاً ناممکن باشد. بر این اساس تا زمانی که مشوق‌های اقتصادی و مالی، انگیزه لازم برای جایگزینی تجهیزات انرژی بر موجود با مصرف بالا (به خصوص کولرهای آبی و گازی قدیمی) با تجهیزات به روز، بهبود عایق کاری ساختمان‌ها و ... را ایجاد نکنند، در بلند مدت نمی‌توان انتظار کاهش مصرف برق را داشت. در صورت عدم تعریف برنامه‌ها و ابزارهای مناسب در این حوزه، ناترازی صنعت برق در سال‌های آتی به قوت خود باقی خواهد ماند و لطمات بالایی به رشد اقتصادی و بخش مولد کشور وارد خواهد کرد. وزارت نیرو و مجموعه حکمرانی کشور در سال‌های آتی چاره‌ای جز حرکت به سمت اجرای برنامه‌های مدون در این حوزه ندارد.

بیشتر بخوانید

شبکه توزیع برق با خطرات اساسی مواجه است

گره کور ناترازی برق

دولت سیزدهم وعده داده بود که ۴۰ هزار مگاوات به ظرفیت تولید برق کشور اضافه کند. حالا که بیش از ۲ سال از عمر این دولت می‌گذرد، خبری از تحقق وعده‌های انجام‌گرفته نیست. این در حالی است که در این مدت باید دست‌کم، نیمی از اهداف تعیین‌شده محقق می‌شد و امروز شاهد افزایش ۲۰ هزار مگاواتی ظرفیت تولید برق در کشور بودیم؛ اما آمارهای منتشرشده نشان می‌دهد که در بهترین حالت تنها ۲۰ درصد اهداف محقق شده است. عقب‌ماندگی در افزایش ظرفیت تولید نیروگاهی در شرایطی است که مصرف با رشد فزاینده‌ای در حال پیشروی است. بسیاری از کارشناسان بر این باورند که ناترازی‌های برقی که امروز مقدار آن حدود ۱۴هزار مگاوات است، در سال‌های آینده بیشتر خواهد شد. خاموشی و قطعی برق، به‌صورت برنامه‌ریزی‌شده یا بی‌برنامه، عواملی هستند که رشد تولید را مختل می‌کنند. به‌عنوان مثال، صنایع فولاد هر ماه به خسارت‌های چند هزار میلیارد تومانی در نتیجه خاموشی برق دچار می‌شوند. در زمستان مشکل انرژی و در تابستان نیز مشکل توان و ظرفیت نیروگاهی وجود دارد. در چالش ناترازی برق که در تابستان شاهد آن هستیم، چندین عامل کلیدی مطرح می‌شود؛ اما نخستین نکته که به ذهن می‌رسد، ظرفیت نصب‌شده نیروگاهی و ارتباط آن با تحریم‌ها و مشکلات تامین اعتبار بودجه است. تامین انرژی برق پایدار برای صنایع و کارخانجات تولیدی از چالش‌های اصلی در مسیر رشد تولید ساخت‌محور کشور است. این چالش باعث ناراحتی و نگرانی روزافزون سرمایه‌گذاران شده؛ اما راه‌حل‌های کوتاه‌مدت و بلندمدتی برای رفع این چالش وجود دارد. در حال حاضر، مشکل اساسی در تامین برق پایدار برای صنایع، کارخانجات و واحدهای تولیدی کوچک، کمبود ظرفیت نیروگاهی است، اما این تنها مشکل نیست، زیرا شبکه انتقال و توزیع نیز با خطرات اساسی مواجه است.

سد ناترازی در مسیر اقتصاد

تناقض با آمارهای رسمی گذشته و پیش‌بینی بار و تقاضا وجود دارد. بدون شک، این اطلاعات صحیح نیستند و ممکن است باعث خطا در محاسبات و تحلیل‌ها شوند و مشکلات صنعت برق را تشدید کنند؛ بنابراین، مشکلات در حوزه صنعت برق به‌تنهایی محدود به ظرفیت نصب‌شده نیروگاهی نیستند. در واقع، متأسفانه مشکلات اصلی دیگری وجود دارند که در پس این مشکلات پنهان شده‌اند. مسئله عدم توسعه ظرفیت نیروگاهی یک چالش جدی است. باید در بخش مسکونی نیز صرفه‌جویی در مصرف برق انجام گیرد و البته

تقاضای با آمارهای رسمی گذشته و پیش‌بینی بار و تقاضا وجود دارد. بدون شک، این اطلاعات صحیح نیستند و ممکن است باعث خطا در محاسبات و تحلیل‌ها شوند و مشکلات صنعت برق را تشدید کنند؛ بنابراین، مشکلات در حوزه صنعت برق به‌تنهایی محدود به ظرفیت نصب‌شده نیروگاهی نیستند. در واقع، متأسفانه مشکلات اصلی دیگری وجود دارند که در پس این مشکلات پنهان شده‌اند. مسئله عدم توسعه ظرفیت نیروگاهی یک چالش جدی است. باید در بخش مسکونی نیز صرفه‌جویی در مصرف برق انجام گیرد و البته

براساس آمارهای رسمی، در سال گذشته سهم مصرف برق در صنایع و بخش مسکونی هرکدام حدود ۳۴ درصد بوده و امسال، مصرف کل کشور به بیش از ۷۲ هزار مگاوات رسیده است. به‌طورمیانگین، رشد بار سالانه بین ۵ تا ۷ درصد است و با در نظر گرفتن آمار گذشته و حتی در شرایط بدترین رشد، سهم کل بار مربوط به بخش مسکونی به حدود ۲۵ هزار مگاوات می‌رسد. در حالی که برخی مسئولان از عدد ۳۰ هزار مگاوات صحبت می‌کنند که تنها برای بار سرمایه‌ی بخش مسکونی استفاده می‌شود. این

نیروگاه‌های جدید تاثیر محسوسی در کاهش ناترازی ندارند

برق دور از انتظار نیست.

نگاه به صنعت نگاه درستی نیست

وی گفت: ممکن است برخی کارخانجات زمان پیک را تغییر دهند و شیفت را جابه‌جا کنند، اما برای برخی کارخانجات این امکان وجود ندارد و منجر به تعطیلی کارخانه و در عمل، عدم تولید محصولات کارخانه می‌شود، در کل، متأسفانه نگاه فعلی به صنعت نگاه درستی نیست.

در دنیا برق را تبدیل به محصول و ایجاد ارزش‌افزوده کرده و ثروت ایجاد می‌کنند و نرخ برق صنایع از برق خانگی ارزان‌تر است، چراکه اعتقاد دارند برق صنایع موجب ارزش‌افزوده و بالا بردن درآمدهای کشور خواهد شد و این رویه در کشور ما درست عکس است.

صالحی درباره اوضاع صادرات برق نیز بیان کرد: صادرات برق در ایران در انحصار دولت است و طبق قراردادهایی که دولت با طرف‌های خودش به امضا رسانده است، اختیار دارد میزانی از برق تولیدی را در ایامی که خودش نیاز دارد، صادر نکند و در کشور به مصرف برسانیم. برای مثال، ممکن است تعهد هزار و ۲۰۰ مگاوات صادرات برق به عراق در زمان پیک مصرف تابستان در ایران به ۱۰۰ مگاوات هم کاهش پیدا کند، درباره افغانستان و پاکستان هم همین اوضاع است، بنابراین کمبود برق در نوع تعاملات صادراتی با

حمیدرضا صالحی، فعال حوزه انرژی درباره ناترازی برق اظهار کرد: متأسفانه ناترازی برق هر سال به سال بعد منتقل می‌شود و اگر رویکرد ما تغییر نکند، این روند ادامه خواهد داشت، بنابراین ورود نیروگاه‌های جدید هم تاثیر محسوس آن چنانی در کاهش ناترازی محسوس نخواهد داشت.

به‌گزارش ایلنا، وی افزود: متأسفانه شاهد بودیم که به‌دلیل قطعی برق خیلی از بخش‌های صنایع که برای کشور درآمدزایی داشته و صادرات داشتند یا در بازار سرمایه و سهام بودند، دچار چالش شدند، در حالی که خیلی از سهامداران روی تولید آنها حساب می‌کردند که به‌دلیل عدم تولید و تحویل کالا در زمان مناسب که ناشی از قطع برق بود، همگی متضرر شدند یا این موضوع باعث شد، تولیدکنندگان نتوانند تعهدی را که برای صادرات دارند یا خوراک چرخه‌های پایین را تولید کنند، بنابراین متأسفانه قطع برق، آثار اقتصادی قابل توجهی بر جای گذاشته است.

این فعال اقتصادی تصریح کرد: امسال هم عبور از ناترازی، آن حجم از سرمایه‌گذاری که بتواند این خلأ و کمبود و فاصله ناترازی را کم کند و منجر به این شود که مشکل و نقیصه چالش برق را رفع کند، نداریم؛ بنابراین ممکن است در بخش خانگی قطعی و خاموشی نداشته باشیم، هرچند مصرف بخش خانگی در پیک تابستان از کل تولید به بیش از ۴۵ درصد نمی‌رسد، اما در بخش صنعت، قطعی

کسری ۱۲ هزار مگاواتی تولید نسبت به مصرف

ما تقریباً معادل بدترین سناریو در نظر گرفته شده بود. به شکلی که در پیک بار ما شاهد بودیم که مصرف ۵.۷۷ درصد نسبت به سال گذشته افزایش داشته است.

رکوردهای جدید در مصرف برق

همچنین سخنگوی صنعت برق، مقدار ناترازی برق در امسال را ۱۰ تا ۱۲ هزار مگاوات اعلام کرد و ادامه داد: امسال رکوردهای متعدد جدیدی در دوره اوج بار ثبت شد که آخرین رکورد نیاز مصرف ۷۲ هزار و ۴۶۳ مگاوات بود. امسال ۳۶ روز پیک سال گذشته را پشت‌سر گذاشتیم. این شاخص در سال قبل ۱۷ روز بوده؛ یعنی تقریباً ۲ برابر سال قبل که امیدواریم با کاهش دما، مصرف برق نیز کاهش پیدا کند.

رجبی‌مشهدی در بخش دیگری از سخنان خود، با اشاره به

سخن پایانی

مختلف جاری کشور وجود دارد. شبکه انتقال و توزیع در کشور ما ظرفیت لازم برای پذیرش افزایش ظرفیت تولید و رفع ناترازی را ندارد و کاستی‌های این حوزه، پشت ناترازی برق پنهان شده است و مدیریت در سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی توسعه در صنعت برق ضعف‌های اساسی دارد که آثار درازمدت نگران‌کننده‌ای در پی خواهد داشت.

مشکل برق قابل‌حل است و باید احداث نیروگاه‌های جدید سرعت بگیرد. مشکل کمبود برق مربوط به تولیدات برقی بوده، چراکه در حال حاضر سدها خالی هستند و کمبود آب در سدها تبدیل به مشکل جدی شده است. متأسفانه بخش زیادی از برق

کشورها تاثیرگذار است. در حالی که صادرات برق از جمله اقدام صادرات غیرنفتی است و باید نسبت به رونق آن اهتمام ویژه به‌کار بسته شود.

وی تاکید کرد: ما حتی در آوردن پول هم موفق نیستیم؛ خیلی از منابع ناشی از صادرات برق و گاز در عراق بلوکه است و هرگونه مصرفی از پول آن، باید تحت کنترل باشد، در حالی که باتوجه به اینکه در حوزه ظرفیت بزرگی داریم، می‌توانیم گاز را تبدیل به برق کنیم. از سوی دیگر، تجدیدپذیرها هم امروز سهم زیادی در دنیا دارند و از صدرصد سرمایه‌گذاری در حوزه برق، ۸۵ درصد روانه تجدیدپذیرها می‌شود، اما در ایران به تجدیدپذیرها بی‌توجهی شده و جایی در سبد تولید برق اشغال نکرده‌اند.

کارشناس حوزه انرژی با بیان اینکه باید توجه شود به‌سمتی برویم که برخی مسیرها را بازگشایی کنیم، گفت: برای مثال، شاید تابلوی سبز برق بتواند ما را به‌سمت واقعی شدن نرخ و توجیه‌پذیر شدن سرمایه‌گذاری در صنعت نیروگاهی ببرد و نتیجه اینک، ناترازی‌ها و کمبودها جبران شوند و صادرات برق نیز در چارچوب تعهداتی به‌خوبی انجام گیرد و برای کشور درآمد ارزی به‌دنبال داشته باشد.

برنامه‌های در نظر گرفته‌شده برای مدیریت مصرف، در زمینه مقدار تاثیرگذاری تغییر ساعات‌های اداری بر کاهش مصرف برق هم گفت: از ۱۵ خرداد تاکنون که ساعت کاری ادارات از ۶ صبح تا یک ظهر در نظر گرفته شد، هدف‌گذاری کاهش هزار مگاواتی مصرف برق را داشتیم که ۸۵۰ مگاوات صرفه‌جویی محقق شد. علاوه بر این، کاهش مصرف برق بعد از اتمام ساعات کاری، فوق‌العاده چشمگیر بود و کمک بسیاری در گذر از ساعات اوج مصرف روزانه کرد و باید این کار را برای سال آینده با گستردگی بیشتری دنبال کنیم.

محمد انوشه‌نی
editor@smtnews.ir

متأسفانه
ناترازی برق هر
سال به‌سال بعد
منتقل می‌شود
و اگر رویکرد
تولید و مصرف
تغییر نکند،
این روند ادامه
خواهد داشت

برای مدیریت
ناترازی‌ها لازم
است همزمان
بر دوموضوع
کاهش مصرف و
افزایش ظرفیت
تولید متمرکز
شویم

ناترازی گاز، تهدیدی جدی برای توسعه اقتصادی است

انرژی در تله ناترازی

عکس: سمن

ضعف سرمایه‌گذاری در بخش انرژی

نرسی قربان

کارشناس بازار انرژی

توسعه و تکمیل میدان‌های نفت و گاز را می‌توان محوری‌ترین برنامه وزارت نفت دولت سیزدهم برای تحقق افزایش حداکثری تولید نفت و گاز کشور برشمرد. دولت سیزدهم در طول بیش از ۲ سال فعالیت خود، توسعه و بهره‌برداری حداکثری از میدان‌های نفتی و گازی را با اولویت میدان‌های مشترک در دستور کار قرار داده است. دغدغه افزایش حداکثری تولید نفت و گاز کشور به‌منظور رفع ناترازی به‌ویژه در حوزه تولید گاز، منجر به آن شده است که عمده برنامه‌ریزی‌های وزارت نفت و شرکت ملی نفت ایران، همواره تکمیل توسعه طرح‌های نیمه‌کاره و تعیین تکلیف میدان‌های توسعه‌نیافته باشد. این مهم، جز با سرمایه‌گذاری کلان به‌منظور توسعه بخش نفت و گاز ممکن نیست و البته این سرمایه‌گذاری برای صنعت نفت نه تنها لازم، بلکه ضروری و غیرقابل‌اجتناب است. بر این اساس، در صورت انجام نشدن سرمایه‌گذاری در بخش نفت و گاز، کشور در سال‌های پیش‌رو با افت فشار گاز در میدان‌های خود و کاهش تولید و تهدید امنیت تامین پایدار انرژی برای کشور و قطع صادرات مواجه خواهد شد که می‌تواند برای کشور مخاطره‌آمیز باشد.

این اقدام از جایی ضرورت می‌یابد که کشور در سال قبل با مشکل ناترازی گاز روبه‌رو بود و نتوانست برای صادرات برنامه‌ریزی درستی کند؛ ازاین‌رو باتوجه به تبصره‌های موجود که از ذخیره گاز نیز در آن صحبت شده، می‌توان از مشکلاتی که برای تامین گاز اتفاق افتاده بود، تا حد زیادی جلوگیری کرد.

اکنون که برنامه‌ریزی در راستای ارتقای فناوری و استفاده دانش داخلی در بهبود و بازسازی زیرساخت‌های موجود برای تولید نفت و گاز مطرح است، باید توجه کرد هرچقدر که ما از دانش و فناوری بومی استفاده کنیم، باز به تجهیزات خارجی برای جبران کمبودهای موجود نیاز داریم. بنابراین باوجود تحریم‌های غرب این موضوع پیچیده‌تر می‌شود و می‌تواند مشکلات زیادی را برای بازار انرژی ما ایجاد کند.

همواره صادرات نفت ایران طی سال‌های گذشته به‌دلیل کاهش در تولید نفت ناشی از تحریم‌ها و عدم سرمایه‌گذاری و فرسودگی زیرساخت‌ها کاهش یافته و روند خوبی نداشته است. زمانی که سرمایه‌گذاری انجام نمی‌گیرد، زیرساخت‌ها فرسوده می‌شوند، تولید نفت دچار مشکل می‌شود و صادرات کاهش می‌یابد. زمانی که صادرات انرژی کاهش یابد، سهم شرکت ملی نفت از درآمدهای نفتی کم می‌شود و نمی‌تواند سرمایه‌گذاری مناسبی در صنایع نفت و گاز انجام دهد.

افزایش میزان تولید، ارتباطی با صادرات ندارد، گرفتاری بخش صادرات مسئله تحریم‌ها است، اگر تحریم‌ها نبود، به‌طورقطع توانایی افزایش چندین برابری صادرات وجود داشت. علت صادر نشدن نفت، موضوع تولید نیست، زیرا افزایش تولید، امری مهم و ضروری است، اما برای افزایش صادرات، نیازمند رفع تحریم‌ها هستیم، بی‌شک تولید بالاتر لازم است، اما کافی نیست.

اگر تحریم‌ها برداشته شود، در زمانی کوتاه، میزان صادرات نیز افزایش می‌یابد، افزایش ظرفیت تولید در کشور بستگی به میزان سرمایه‌گذاری در این بخش دارد، موضوع افزایش تولید زمانبر خواهد بود، اینکه از چه زمانی استراتژیک افزایش تولید نیز رقم خورده است، در این موضوع اهمیت دارد.

اکنون در شرایطی نیستیم که بتوانیم سرمایه‌گذاری زیادی را در این بخش داشته باشیم، از نظر مالی با مشکلاتی مواجهیم، در حوزه تکنولوژی نیز برای ورود تجهیزات مشکلاتی وجود دارد. کمابیش ۲۰۰ میلیارد دلار سرمایه برای صنعت نفت و گاز نیاز است تا کمیت بیشتری را داشته باشیم و از کاهش تولید نیز جلوگیری شود.

بخش خصوصی داخلی با مشکلات مالی مواجه است، حتی در تولیدات غیرنفتی نیز شاهد این مسئله هستیم که باید مشوق‌هایی برای جذب آنها در نظر گرفته شود، سرمایه‌گذار خارجی نیز به‌دلیل تحریم‌ها امکان ورود به این حوزه را نخواهد داشت و در این شرایط، افزایش تولید سخت‌تر خواهد بود. وقتی نفت در بازارهای جهانی به‌فروش نمی‌رسد، طبیعی است که همه برنامه‌ها به هم

ببندد. به‌همین دلیل باید قبول کنیم که تحریم‌ها، نفت ما را به‌شدت به چالش کشانده است. ما حتی نمی‌توانیم نفت را به فرآورده‌های نفتی تبدیل کنیم. راه‌اندازی یک پالایشگاه حدود ۵ میلیارد دلار بودجه لازم دارد که دولت برای تامین این مقدار ارز، دچار مشکل است. حتی اگر بتوانیم فرآورده‌های نفتی تولید کنیم، به‌دلیل قرار گرفتن در شرایط تحریم، امکان صادرات انرژی بسیار محدود است و به‌همین خاطر فکر کردن به انجام این کار اشتباه است و با واقعیت‌ها همخوان نیست.

مشکل ما دقیقاً ناشی از تعامل مثبت با نظام بین‌الملل است. به‌همین دلیل هم در حالی که سایر کشورها تمایل زیادی به برآوردهای اقتصادی و تجاری با ایران دارند، اما به‌سبب فضای سیاسی کشور، همیشه در تحریم هستیم و در نتیجه از حضور در عرصه تجارت بین‌الملل بازمی‌مانیم. ما چاره‌ای جز تعامل با دنیا نداریم. نفت موهبتی ارزشمند برای کشورهای نفتخیز است، ازاین‌رو امید است شرایط طوری رقم بخورد که ایران به‌عنوان یکی از کشورهای مهم نفتخیز در خاورمیانه، بتواند در عرصه تجارت جهانی نقش مطلوبی ایفا کند.

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

چند سالی است که تراز منفی انرژی، به‌ویژه گاز به یکی از چالش‌های اصلی تبدیل شده و با شروع فصل سرما دغدغه‌های تامین سوخت گریبان تولید را می‌گیرد. باوجود تلاش‌های انجام‌شده برای تولید حداکثری با هدف تامین گاز کشور، تراز منفی این انرژی منجر به اعمال محدودیت در تخصیص گاز مصرفی زمستان شده است و کارشناسان درباره ادامه این روند در ماه‌های سرد پیش‌رو نیز هشدار

در سال ۱۴۲۰ میزان کل عرضه گاز طبیعی به ۸۹۸.۷ میلیون مترمکعب در روز می‌رسد، این در حالی است که میزان مصرف همه بخش‌ها برابر با ۱۴۱۰.۸ خواهد بود که نشان از ناترازی ۵۱۲ میلیون مترمکعبی در روز دارد. ایران دومین کشور دارنده ذخایر گازی اثبات‌شده دنیا و همچنین سومین کشور تولیدکننده و چهارمین کشور مصرف‌کننده گاز طبیعی در جهان است. در سال ۱۴۰۰ میانگین مصرف گاز طبیعی در کشور ۶۵۱ میلیون مترمکعب بوده است که بخش نیروگاهی با ۳۲ درصد، صنعت ۳۰ درصد و خانگی و تجاری با ۲۹ درصد بیشترین سهم از مصرف را داشته‌اند. با شروع فصل سرد

می‌دهند. براساس آخرین گزارش‌های جهانی، ایران در سال ۲۰۲۲ با تولید ۲۵۹ میلیارد مترمکعبی، ۶.۴ درصد کل تولید گاز طبیعی جهان را به خود اختصاص داده و به‌عنوان سومین تولیدکننده بزرگ گاز جهان در این سال شناخته شده است؛ بر همین اساس، به‌نظر می‌رسد عدم‌مدیریت درست و کارآمد منابع، نقض در برنامه‌ریزی و پیش‌بینی میزان تقاضا و عرضه و همچنین تحریم‌های اقتصادی منجر

سهم اندک ایران از ذخیره‌سازی گاز

میزان مصرف در بخش خانگی و تجاری در سردترین ماه ۶.۷ برابر گرم‌ترین ماه سال می‌شود که سهم بخش خانگی و تجاری را از ۱۰ به ۴۹ درصد می‌رساند، بنابراین اختلاف کل مصرف در سردترین با گرم‌ترین ماه سال به‌صورت متوسط به بیش از ۲۲۰ میلیون مترمکعب در روز می‌رسد. از منظر تولید گاز طبیعی در سال ۲۰۲۱ میلادی، ایران با تولید ۲۵۷ میلیارد مترمکعب گاز در سال با سهم ۶.۴ درصدی از کل تولید گاز طبیعی (۴۰۳۷ میلیارد مترمکعب) بعد از کشورهای آمریکا و روسیه در جایگاه سوم قرار دارد. بررسی میزان مصرف گاز طبیعی نیز نشان می‌دهد ایران با مصرف ۲۴۱ میلیارد مترمکعب گاز در

ضرورت توجه به ذخیره‌سازی

چالش‌برانگیزی عنوان کرد و گفت: کشور در بحث تامین گاز مشکل خاصی ندارد و می‌تواند در روز چیزی در حدود یک میلیون مترمکعب گاز تولید کند و به‌غیراز ماه‌های سرد و بر مصرف سال، مشکلی از این بابت ندارد؛ اما موضوعی که باید موردتوجه قرار بگیرد، بحث انتقال گاز و استفاده از تکنولوژی به‌روز برای این اقدام است که بسیار وقت‌گیر و پرهزینه است و نیاز به توسعه زیرساخت‌ها دارد.

این کارشناس انرژی اضافه کرد: یکی از راهکارهای موثر در پاسخگویی به حل مشکل ناترازی و افزایش سهم صادرات و تجارت، مدیریت مصرف و صرفه‌جویی است، الگوی نادرست مصرف خانگی و صنعتی باعث شده که مصرف، بهینه و به‌اندازه نباشد و همه آنچه را تولید می‌کنیم، به‌مصرف برسانیم. سرانه مصرف انرژی ما نسبت به کشورهای نظیر چین و آمریکا بالا است و نباید از مدیریت مصرف و کنترل تقاضا غافل ماند. یارانه زیاد انرژی در کشور و ارزان بودن آن در مقایسه با سایر کشورهای جهان سبب شده است تا از بخش‌های خانگی گرفته تا صنایع و نیروگاه‌ها، عزمی برای بهینه‌کردن مصرف نداشته باشند.

وی اضافه کرد: همچنین دسترسی آسان به انرژی گاز در کشور موجب

محمداسماعیل ابراهیم‌زاده، کارشناس بازار انرژی در رابطه با ناترازی گاز در کشور به **سمن** گفت: ذخیره‌سازی منابع گازی برای روزهایی که با کمبود انرژی مواجهیم، اقدامی سودمند است. روزهای بسیار سرد و زیر صفر که استفاده از منابع انرژی در کشور به نقطه اوج خود می‌رسد، در نهایت ۴۵ روز است که در این روزها بیشترین قطعی گاز در صنایع رخ می‌دهد و بخش خانگی از این موضوع مصون است. وی افزود: مصرف گاز در سایر فصل‌ها در نقطه اوج قرار ندارد که این موضوع، فرصت بسیار مناسبی را برای انباشت و ذخیره گاز در کشور مهیا می‌کند. این اقدام می‌تواند به‌راحتی در روزهای سرد سال به کمک کشور بیاید و بخش زیادی از این کسری گاز را جبران کند. وی در ادامه گفت: تمامی این اقدامات، نیاز به آینده‌نگری و برنامه‌ریزی از سوی مدیران و مسئولان کشوری دارد و چنین بحران‌هایی را نمی‌توان طی چند روز حل‌وفصل کرد. اکنون اگر برای سرمایه‌سال آینده اقدامی انجام نگیرد، تمامی مشکلاتی که در حوزه انرژی برای ما پیش آمد، دوباره تکرار می‌شود و کاری از پیش نمی‌رود.

چالش جدی برای صادرات انرژی

ابراهیم‌زاده انتقال و صادرات گاز به کشورهای دیگر را موضوع

به بروز ناترازی و افت فشار گاز در کشور شده است. آنچه مسلم است کمبود گاز، با توجه به اولویت تامین بخش خانگی همواره برای تولید بحران آفرین است و این داستان هر سال تکرار می‌شود. با توجه به شروع فصل پاییز، جلوگیری از این سناریو، نیازمند سیاست‌گذاری و اعمال تدابیر جدی است. **سمن** در این گزارش چالش‌های ناترازی گاز طبیعی در ایران را بررسی کرده است.

بخش‌های مختلف سهم ۶ درصدی از کل مصرف را در دنیا دارد که در رده چهارمین کشور مصرف‌کننده گاز طبیعی در دنیا محسوب می‌شود. کشورهای آمریکا، روسیه و چین به ترتیب هر کدام با ۱۱.۸، ۲۰.۵ و ۹.۴ درصد بیشترین مصرف‌کنندگان گاز طبیعی در دنیا هستند، اما براساس سند پشتیبان تراز گاز طبیعی مصوب شورای عالی انرژی، پیش‌بینی شده است که در صورت ادامه روند کنونی، حداکثر اختلاف مصرف گاز در فصول گرم و سرد در سال‌های ۱۴۱۰ و ۱۴۲۰ به ترتیب به ۴۵۳ و ۵۷۹ میلیون مترمکعب در روز برسد که تامین گاز در فصول سرد سال را با چالش جدی روبه‌رو می‌کند.

شده است تا مصرف این سوخت به‌شکل سرسام‌آوری در سال‌های اخیر افزایش پیدا کند، به‌طوری‌که بیش از ۷۵ درصد از سبد انرژی کشور به گاز تعلق دارد و میزان تولید روزانه گاز ۱۰۴۰ میلیون مترمکعب است که

با ورود به فصل سرما و افزایش برودت هوا بیش از ۶۰۰ میلیون مترمکعب به‌صورت روزانه در بخش خانگی و تجاری مصرف می‌شود. با توجه به سهم زیاد بخش خانگی و تجاری از مصرف گاز، با کنترل مصرف در این بخش می‌توان حجم قابل‌توجهی از مصرف گاز را کاهش داد. وی در پایان گفت: ناترازی انرژی نیاز به تقویت زیرساخت‌های مختلفی دارد که کشور باید با تکنولوژی‌های به‌روز به آنها دست پیدا کند و تا زمانی که تحریم‌های غرب ادامه دارد، این موضوع بسیار دشوار است و وقت و هزینه زیادی را طلب می‌کند، همچنین پیدا کردن مشتری‌های جدید برای صادرات انرژی به این موضوع گره خورده است و تا زمانی که این چالش‌ها حل نشود، صادرات نفت و گاز به کشورهای دیگر شرفی نیست.

جزو چند کشور برتر دنیا در توسعه گازسانی است که خود این موضوع افزایش مصرف را به‌دنبال دارد.

مرادی در پایان گفت: حل مشکل کمبود گاز در کشور موضوعی نیست که بتوان در کوتاه‌مدت برای آن راهکار ارائه کرد، چراکه این موضوع نیازمند راهکارهای بلندمدت است. برای این مسئله باید متناسب با ذخایر افزایش تولید انجام می‌گرفت و باید مصرف کنترل می‌شد، اما متأسفانه به‌دلیل مشکلاتی که وجود داشت، این موضوع محقق نشد.

سخن پایانی

از طرفی، امکان تامین چنین مبلغی از منابع داخلی وجود ندارد و به‌فرض اگر هم بتوانیم چنین مبلغی را تامین کنیم، به فناوری، تجهیزات و دانش فنی نیاز است که حداقل امکان تامین آن از داخل و حتی در منطقه وجود ندارد.

در صورت بی‌توجهی و عدم برنامه‌ریزی و اقدام سریع، کشور با بحران جدی برای امنیت انرژی روبه‌رو خواهد شد؛ به‌نحوی‌که واردات این حامل انرژی یا بازگشت به دهه ماقبل ۷۰ شمسی و خرید و توزیع وسایل گرمایشی نفتی و زغالی بین مردم اجتناب‌ناپذیر خواهد بود. به‌منظور مقابله با ناترازی فصلی گاز ضمن تاکید بر افزایش تولید پایدار و بهینه‌سازی انرژی در بخش‌های مختلف، توجه ویژه به استفاده از ذخیره‌سازی گاز در مخازن زیرزمینی بسیار حائزاهمیت است. برخی کشورها از ۱۰۰ سال پیش و سایر کشورها از حدود ۵۰ سال پیش، نسبت به توسعه ذخیره‌سازی گاز طبیعی اقدام کرده‌اند.

ذخیره‌سازی
منابع گازی
برای روزهایی
که با کمبود
انرژی
مواجهیم،
اقدامی
سودمند
است

تعداد بین
مصرف و
تولید برقرار
نیست و اگر
منابع جدیدی
اضافه نشود،
امسال هم
ناترازی،
چالش‌برانگیز
خواهد شد

کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با مصداق:

رشد اقتصادی بهار فراگیر نبود

کالای خارجی در بازار باشد، با موانعی مانند ارایه خدمات پس از فروش مواجه بوده و نرخ آن هم سر به فلک کشیده است.

در این شرایط است که می‌بینیم با تبلیغات فراوانی در بخش فروش مواجه هستیم. بنگاه‌های بزرگ، با تبلیغات گسترده، اقدام به فروش کالا و لو به شکل قسطی می‌کنند و هدف در نهایت جذب مشتری و تداوم تولید است. هنگامی که بازار وارد عمل می‌شود و می‌خواهد فروش را بالا ببرد، سراغ تشویق مصرف‌کنندگان رفته و بحث فروش قسطی هم به همین دلیل مطرح می‌شود. فکر می‌کنم امروز تولیدکنندگان کشور به خوبی می‌دانند که دیگر خبری از فروش زیاد مانند گذشته نخواهد بود. ضمن اینکه به دلیل کاهش قدرت خرید، از حجم فروش کاسته شده و این امر از افزایش قیمت‌ها نیز جلوگیری می‌کند.

به این ترتیب مسئله تامین مالی به مشکلی بزرگ برای سرمایه در گردش تولیدکنندگان و حتی مصرف‌کنندگان تبدیل شده است. این امر به ویژه برای بخش مسکن هم مسئله‌ساز شده است. اما بسیاری معتقدند مشکل گردش مالی برای بخش تولید متفاوت به بخش مصرف است. به نظر شما چه تفاوتی بین تامین مالی تولید و مصرف وجود دارد؟

هنگامی که تولیدکننده در مقابل یک موج تومی قرار می‌گیرد، در اصل قدرت خرید واقعی تولیدکننده در بخش سرمایه کاسته شده و تامین مالی سرمایه در گردش با مشکلات جدی مواجه می‌شود. در این شرایط اخذ تسهیلات از بانک‌ها می‌تواند کمک شایانی به آنها کند. در این بین بنگاه‌ها به دنبال تامین مالی سرمایه در گردش می‌روند که مشکل تامین مواد اولیه دارد و در صورت تامین مواد اولیه اقدام به تولید خواهد کرد. در اصل تولیدکننده نیاز به سرمایه‌ای دارد که در این فرآیند، زمان کافی برای تولید و فروش کالا داشته و تنها در این صورت است که قادر به بازپرداخت بدهی و تسهیلات بانکی خواهد شد. اما همین فرآیند در مورد حوزه مصرف متفاوت است. در رابطه با مصرف‌کنندگان مسئله تحریک تقاضا مطرح است. موضوعی که در این بخش وجود دارد بی‌اثری تسهیلات در تامین هزینه‌های خرید یک کالای مصرفی مانند ملک است. امروز پرداخت وام یک میلیارد تومانی تهیه مسکن هم به زحمت یک پنجم تا یک ششم هزینه یک واحد مسکونی را تامین می‌کند. این مهم در حالی است که قسط‌های این وام نیز چنان بالاست که ممکن است از سقف درآمدی تسهیلات گیرنده هم بالاتر باشد.

در حال حاضر شبکه بانکی، اقدام به پرداخت تسهیلات خرد و کوچک می‌کند که نقشی ناچیز در تحریک بازار دارند. امروز مشاهده می‌کنیم که در بخش مسکن هم بحث‌های زیادی وجود دارد که تولیدکنندگان می‌توانند با اقداماتی چون پیش فروش کردن، تقاضا را تحریک کنند. همچنین تغییر روش پرداخت تسهیلات، به نحوی که تسهیلات به تولیدکننده پرداخت شود و پس از فروش واحد هم به خریدار واگذار شود و خریدار آن را تسویه کند، می‌تواند موثر باشد. پرداخت تسهیلات به خریدار موجب می‌شود تا تولیدکننده نرخ نهایی را افزایش دهد و تغییر محل پرداخت تسهیلات از خریدار به تولیدکننده می‌تواند تا اندازه‌ای جلوی این رویکرد را بگیرد.

باشد. برای پاسخ صریح به این پرسش شما، کافی است با بررسی آمارها مشخص کنید دهک‌های درآمدی کشور دچار چه تغییرات جمعیتی شده‌اند. چنانچه تعداد افراد دهک دهم افزایش یافته باشد، به معنای افزایش رفاه عمومی و طبیعتاً بهره‌مندی فرودستان از رشد اقتصادی امسال است و اگر تعداد دهک‌های اول، دوم و سوم رشد کند، این طور قابل تفسیر است که مواهب رشد نصیب ثروتمندان شده و دهک‌های پایین با شرایط دشوارتری مواجه شده‌اند.

در میان بخش‌های مختلف، ذی‌نفعان بخش نفت، کشاورزی و خدمات شامل چه بخش‌هایی می‌شوند؟

به طور کلی در بخش نفت، ذی‌نفعان اصلی، پتروشیمی‌های کشور هستند که البته در این بخش کارگران و نیروی کار اندکی فعال هستند. به گمانم کل کارگران مشغول در این بخش ۲۰۰ هزار نفر باشند که کمتر از یک درصد کارگران ایران است. به همین دلیل رشد در این بخش، از آنجایی که تولید آن «کارمحور» نیست، به سود شرکت‌های دولتی خواهد بود و سود آن هم به این بخش می‌رود. در بخش کشاورزی ما با جمعیت دهقانان و مردم روستائین مواجه هستیم.

این بخش در سال‌های گذشته رشد چندانی نداشته و حتی گفته می‌شود به دلیل مشکلات مربوط به کم‌آبی و افزایش میزان خشکسالی، رشد این بخش با موانع طبیعی مواجه شده است. در روستاهای کشور وضعیت خوبی وجود ندارد و اگر شاهد موج گسترده مهاجرت آنها به شهرها نیستیم، نباید این تصور اشتباه را داشته باشیم که عدم مهاجرت آنها ناشی از رضایت از شرایط است. اکنون در میانه یک موج مهاجرتی گسترده منفی هستیم که به معنای مهاجرت از شهرها به روستاها است زیرا هزینه تامین زندگی در شهرها به مراتب دشوارتر از گذشته و روستاها شده و از سوی دیگر، گاهی درآمد حاصل از کار در شهرها دیگر کفاف هزینه‌های زندگی را نمی‌دهد. به همین دلیل انگیزه مهاجرت از روستاها به شهر کاهش یافته و حتی در مواردی با مهاجرت معکوس روستائیان نیز مواجه هستیم.

در بخش خدمات ما با جمعیت بزرگی مواجه هستیم که از مسافرخش‌ها تا دست‌فروشان را شامل می‌شود. به هر روی در این بخش، فعالیت‌های گوناگونی وجود دارد که نمی‌توانیم همه آنها را به راحتی ذیل یک عنوان یا حتی یک وضعیت دسته‌بندی کنیم. به همین دلیل ذی‌نفعان بخش خدمات گسترده هستند ولی به طور کلی می‌توان گفت که به احتمال زیاد در این بخش نیروی کار منفعت چندانی از رشد خدمات در بهار امسال نبرده است.

به ظرفیت‌های خالی بخش صنعت اشاره کردید. چرا در بهار امسال هنوز نرخ رشد این بخش کم است؟

در سال‌های اخیر ممنوعیت واردات خودرودی خارجی و لوازم خانگی موجب شد بخش صنعت با رونقی نسبی مواجه شود. در این مدت تقاضا هم برای تولیدات داخلی افزایش پیدا کرد. با اینهمه مشکلاتی مانند نرخ تورم و شاید هم انگیزه‌های منفی برخی از تولیدکنندگان شرایط را دگرگون کرد و بهره‌ای که باید حاصل نشد. در ابتدای اعمال سیاست ممنوعیت واردات لوازم خانگی، تلویزیون تولید ایران به نرخ ۵ میلیون تومان خرید و فروش می‌شد و اکنون نرخ آن به بیش از ۲۵ میلیون تومان رسیده است. در عین حال دیگر رقبای خارجی حضوری جدی در بازار داخلی ندارند و اگر هم

به این ترتیب رشد اقتصادی اعلام شده می‌تواند به رشد تولید منجر شود؟

شاید امروز آمار تولید در اقتصاد ایران کمتر از سال ۹۰ باشد. بنابراین در شرایط رشد اقتصادی حتی اگر چشمگیر هم نباشد، می‌توان به بازگشت آمار تولید به سقف‌های پیشین امیدوار بود. به زبان ساده‌تر اقتصاد ایران اگر چند سال رشد پی در پی داشته باشد، به نقطه‌ای می‌رسد که در گذشته آن را تجربه کرده است. حال اگر هدف اصلی دولتمردان و تصمیم‌گیران اقتصادی، استمرار رشد اقتصادی باشد و آن را محقق کنند، پس از رسیدن به نقطه مورد بحث، رشد واقعی اقتصاد کشور شروع خواهد شد.

اما در مورد اینکه دولت‌ها چگونه در مورد دستاوردهای اقتصادی مانور می‌دهند، حرف زیادی نمی‌توان بیان کرد. واقعیت این است که دولت‌ها و جریان‌های رسمی، ممکن است برای بحث‌های کارشناسی، موضع‌گیری جناحی داشته باشند. بارها این اتفاق در دولت‌های مختلف افتاده و نرخ رشد اقتصادی یا نرخ تورم به چالش‌های جناحی تبدیل شده است. اما به هر روی تداوم رشد اقتصادی می‌تواند به رشد تولید در آینده نه چندان دور منجر شود.

بسیاری معتقدند با توجه به آمار، بخش خدمات نقش پررنگ‌تری نسبت به بخش نفت در ایجاد رشد اقتصادی بیش از ۶ درصدی بهار داشته است. این امر را چگونه تحلیل می‌کنید؟

منظور از بخش خدمات، طیف بسیار گسترده‌ای از فعالیت‌هایی است که می‌تواند از فعالیت در حوزه رستوران‌ها آغاز و به بخش بازرگانی ختم شود. منظور اینکه مجموع فعالیت‌هایی که در این بخش جا می‌گیرد، متکثرتر از بخش‌های دیگر است. به همین دلیل بخش خدمات نیمی از مشاغل کشور را از آن خود کرده و حتی گفته می‌شود سهم آن از تولید ناخالص داخلی، به نسبت بیشتر از سایر بخش‌ها است. نکته این است که صادرات بخش خدمات در اقتصاد ما جایگاه چندانی ندارد. در بهترین حالت خدماتی که به گردشگران خارجی داده می‌شود را می‌توانیم صادرات نامرئی بنامیم. در این مدت هرگونه فعالیت بخش خدمات به معنای حرکت در چارچوب بازار داخلی بوده است. به اصطلاح، خودمان یکسری خدمات را ارائه کردیم و به هموطنان خودمان فروخته‌ایم.

مسئله این است که هرگاه تولید در اقتصاد روندی کاهنده به خود می‌گیرد، واسطه‌گری در اشکال مختلف افزایش پیدا می‌کند. به بیان دیگر، تضعیف تولید به تقویت فعالیت‌های سفته‌بازانه و سوداگرانه منجر می‌شود که خود به خود به تضعیف پایه‌های تولید منجر می‌شود. اینجا به طور مثال افزایش فعالیت دست دوم فروشی‌ها هم می‌تواند به افزایش رشد بخش خدمات و حتی تولید ناخالص داخلی منجر شود.

به این ترتیب از دستفروشی تا رانندگان تاکسی و از دست دوم فروشی‌ها تا واسطه‌گری مالی و ملکی، همگی در ذیل بخش خدمات قرار می‌گیرند. به همین منظور می‌خواهم تاکید کنم که رشد ارزش افزوده بخش خدمات را نباید لزوماً امری مثبت و به سود توسعه تلقی کرد.

به این ترتیب چه گروهی را می‌توان برندگان اصلی رشد اقتصادی امسال دانست؟

متأسفانه آمارهای دقیق و رسمی در این بخش منتشر نشده یا لاقل من به آن بر نخوردم. با این همه یک بررسی شهودی و تجربی هم می‌تواند موید این نکته

یک کارشناس اقتصاد، در رابطه با نرخ رشد اقتصادی بیش از ۶ درصدی که بانک مرکزی برای سه ماهه نخست اعلام کرده به گفت: «اقتصاد ایران در سال‌های گذشته چندین بار رشد منفی را تجربه کرده است. ارقام نشان می‌دهند اقتصاد در مجموع دهه ۹۰ رشد نکرده و این امر نشان می‌دهد که رکود اقتصادی و رشد منفی چگونه موجب شدند تا بخش مهمی از صنایع کشور با ظرفیتی کمتر از توان بالقوه ادامه فعالیت دهند. به موازات اینکه چرخ اقتصاد با سرعت بیشتری به گردش درآید یا به طور مثال قطعات مورد نیاز تولید تامین شود، به سرعت ظرفیت خالی مانده صنایع نیز به چرخه تولید اضافه می‌شود.»

آلبرت بغزیان، عضو هیات علمی دانشگاه تهران، تصریح کرد: «در سال‌های اخیر ممنوعیت واردات خودروی خارجی و لوازم خانگی موجب شد بخش صنعت با رونقی نسبی مواجه شود. در این مدت تقاضا هم برای تولیدات داخلی افزایش پیدا کرد. با اینهمه مشکلاتی مانند نرخ تورم و شاید هم انگیزه‌های منفی برخی از تولیدکنندگان شرایط را دگرگون کرد و بهره‌ای که باید حاصل نشد.»

مشروح این مصاحبه را می‌توانید در ادامه بخوانید.

این روزها نرخ رشد اقتصادی سه ماهه نخست که از سوی بانک مرکزی اعلام شده، به بحث‌های زیادی دامن زده است. برخی این رشد را ناشی از افزایش فروش نفت می‌دانند و برخی دیگر عملکرد اصولی دولت را عاملی برای تحقق این رشد اقتصادی عنوان می‌کنند. نگاه شما به تحقق رشد بیش از ۶ درصدی اقتصاد چیست؟

بررسی آمار و ارقام به وضوح نقش هر بخش از رشد اقتصادی کشور را نشان می‌دهد. از قضا مراجع رسمی آرایه آمار، یعنی بانک مرکزی و مرکز آمار هم در گزارشات خود، جزئیات رشد هر بخش را هم محاسبه و گزارش می‌کنند. در مورد آمار نرخ رشد اقتصادی سه ماهه نخست سال نیز، گزارش بانک مرکزی به خوبی نشان می‌دهد که نفت نقش پررنگ و مهمی در رشد اقتصادی بهار امسال داشته است. این میان باید توجه کنیم که حتی اگر نفت نقش کم‌رنگ‌تری از آنچه امروز در رشد اقتصادی کشور دارد، داشت نیز باز رشد اقتصادی بدون نفت کمتر از رشد اقتصادی با احتساب بخش نفت نمی‌شد؛ گزارش اخیر بانک مرکزی به خوبی نشان می‌دهد که اگر بخش نفت را از تولید ناخالص داخلی ایران حذف کنند، رشد اقتصادی حدود یک درصد کاهش خواهد داشت.

به هر روی با توجه به شنیده‌هایی که از افزایش فروش نفت هم خبر می‌داد، انتظار می‌رفت، رشد چشمگیرتری در بخش نفت مشاهده کنیم که سرریز آن در رشد اقتصادی نمایان شود. اتفاقی که یک مرجع رسمی بر آن صحنه می‌گذارد و رخ دادن آن را هم مورد تایید قرار می‌دهد.

در این صورت انتظار می‌رود، رشد اقتصادی بیش از ۶ درصدی در زندگی روزمره افراد نیز موثر باشد. به نظر شما این رشد اقتصادی که بالاترین نرخ رشد از سال ۹۵ به این سو بوده، در زندگی مردم ملموس است؟

به نظر من بهتر است ماجرا را از زاویه دیگری نیز بنگریم. ببینید اقتصاد ایران در سال‌های گذشته چندین بار رشد منفی را تجربه کرده است. ارقام نشان می‌دهند اقتصاد کشور در مجموع دهه ۹۰ رشد نکرده است. این امر نشان می‌دهد رکود اقتصادی و رشد منفی چگونه موجب شدند تا بخش مهمی از صنایع کشور با ظرفیتی کمتر از توان بالقوه به تولید ادامه دهند.

به حقیقت هرگونه شرایط مثبتی در اقتصاد می‌تواند بخش مهمی از این ظرفیت‌های خالی را دوباره فعال کند. به موازات اینکه چرخ اقتصاد با سرعت بهتری به گردش درآید یا به طور مثال قطعات مورد نیاز تولید تامین شود، به سرعت ظرفیت خالی مانده، وارد خط تولید می‌شود. به هر روی این را هم فراموش نکنید که اقتصاد ایران هم‌زمان با محدودیت‌های ناشی از تحریم، با دوره شیوع کرونا نیز مواجه شد. این امر فشار تومی بیشتری را به اقتصاد وارد کرد. با پایان کرونا، دستیابی به بهبود رشد اقتصادی دور از انتظار نبود.

اگر اقتصاد ایران چند سال رشد داشته باشد، به نقطه‌ای می‌رسد که در گذشته آن را تجربه کرده است

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

نظریه دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۰۹/۲۰ و برابر رای شماره ۱۴۰۲۰۲۶/۲۶ مورخه ۱۴۰۲/۰۵/۲۶ هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی منطقه شش شهید نصرات مالکانه و بلاعارض متقاضی آقای رمضانعلی اسمعیل پور قوچانی فرزند علیرضا شماره شناسنامه ۴۷ صادره از قوچان نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین محصور مشتمل بر ساختمان به مساحت ۲۲۲/۵۵ مترمربع قسمتی از پلاک ۱۵۵۹ فرعی

تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۷/۰۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۶/۲۱

نوبت دوم
موافق ۳۰/۰۴

ثبت محل وقوع ملک تسلیم و رسیدن اخذ نمایند و باید از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل نماید و گواهی تقدیم دادخواست به اداره ثبت محل تحویل دهد که در این صورت اقدامات ثبت موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه است و در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نگردد یا معترض؛ گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل را ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌نماید و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست.

هادی ریحانی، رئیس ثبت اسناد و املاک منطقه شش شهید

در گفت و گوی **مجمیعاریست** با استاد پژوهشگاه ملی اقیانوس‌شناسی و علوم جوی مطرح شد

زنگ خطر فاجعه در خزر به صدا در آمد

مهناب دمیرچی
editor@smtnews.ir

گفت و گو

خزر، قربانی تغییرات اقلیمی

ابوطالب فرزاسلو، مدیرکل سابق منابع طبیعی استان گلستان

یادداشت

چند سالی می‌شود که سازمان ملل ۳ چالش محیطی اصلی را برای جامعه جهانی پیش‌بینی کرده است. این چالش‌ها عبارتند از: تغییر اقلیم، بیابانزایی و کمبود آب شیرین که اینها به‌نوعی مترادف و تکمیل‌کننده یکدیگر هستند. از زمان وقوع تغییرات اقلیمی، الگو و میزان بارش‌ها هم تغییر کرد و در برخی مکان‌ها، بارش‌های منظم و متوالی تبدیل به رگبار شدند. همچنین، با تغییر خط پرف و کاهش ارتفاع آن، سفره‌های آب زیرزمینی در معرض کمبود آب قرار گرفته‌اند، حتی پیش‌بینی شده است که برخی استان‌های کشور که شرایط آبی مساعدی داشته‌اند، روزهای خشکی را در پیش دارند.

در حالی که تحت شرایط تغییرات اقلیمی و گرمایش جهانی کره زمین، مناطق ساحلی دریاها و اقیانوس‌ها در معرض اثرات افزایش سطح آب و پیشروی قرار دارند، در رویه‌ای معکوس، دریاها و بدنه‌های آبی طبیعی داخلی با کاهش سطح و حجم آب و تهدیدهایی همچون سروی‌های فزاینده مواجه است.

دریای خزر یکی از این بدنه‌های آبی مهم کشور است. این دریا با روند کاهش سطح آب در ۲۵ سال گذشته تاکنون همراه بوده است.

این پهنه آبی در حال حاضر به‌دلیل افزایش دمای منطقه در مقایسه با میانگین بلندمدت و تاثیر آن بر افزایش میزان تبخیر از سطح دریا و در رتبه بعدی، کاهش میزان بارش و حجم آبدهی رودخانه‌های اصلی، با تشدید روند افت سطح آب مواجه شده است. تغییرات بیش از ۲۰ سانتیمتری سالانه در دوره اخیر به‌دلیل تبعات کاهش بارش و افزایش دما، هشدار برای زیرساخت‌ها و ظرفیت‌های بهره‌برداری در مناطق ساحلی این دریا به‌حساب می‌آید.

این شرایط از آن‌رو برای ۵ کشور ساحلی این دریا اهمیت می‌یابد که پژوهشگران بر مبنای سناریوهای تغییر اقلیم، افزایش دما و کاهش بیشتر سطح آب خزر را تا پایان این قرن پیش‌بینی کرده‌اند.

همچنین، رفتارسنجی مولفه‌های اقلیمی در ایستگاه‌های خزر جنوبی در ایران، رویکرد افزایش دما در ایستگاه‌های ساحلی در مقایسه با دهه‌های گذشته به‌دلیل افزایش غلظت گازهای گلخانه‌ای و تغییر اقلیم منطقه را بر این شرایط موثر دانسته است.

بنابراین، با توجه به اهمیت این دریا در حیات اقتصادی و اجتماعی منطقه شمال کشور، توسعه زیرساخت‌های پایش منابع آب دریای خزر و حمایت از پژوهش‌های کاربردی آب در این منطقه ضروری است.

افزایش دمای بی‌سابقه هوا هم یکی از اصلی‌ترین تبعات گرمایش جهانی و تغییرات اقلیمی است. حال برای مقابله با تبعات تغییرات اقلیمی، ۲ رویکرد اصلی وجود دارد؛ یکی راهکارهای سازگارانه و دیگری تسهیل‌دهنده که بیشتر کشورها نگاه سازگارانه دارند. براساس مطالعات، آنچه اهمیت دارد، پیگیری اقدامات سازگاری با شرایط است.

به‌عبارت‌دیگر، برای سازگار شدن با محیط، ابتدا باید شرایط موجود را شناخت و پذیرفت. برای مثال، باید بپذیریم که آب حتی در استان‌های پرآب کشور در خطر است و چالش کم‌آبی، گریبان تمام کشور را گرفته است. در حقیقت، بسیاری از مناطق کشور با بیابانزایی، گردوغبار و کمبود آب مواجهند که این معضلات در راستای همیدگر قرار دارند؛ یعنی هم کمبود آب و هم گرمای بیش از حد را داریم که باعث ضعف پوشش گیاهی و کم شدن رطوبت خاک می‌شود؛ همچنین با کاهش بارندگی، میزان دسترسی به آب هم کمتر شده است.

متأسفانه سرعت بیابانزایی در کشور از بیابانزدایی بسیار بیشتر است و سالانه اراضی زیادی از کشور تبدیل به بیابان همیشگی می‌شوند که می‌توانند به‌عنوان منشأ گردوغبار شناخته شوند. یکی دیگر از تبعات گرمای بی‌سابقه در کشور، افزایش شمار پناهندگان اقلیمی است. سال به سال در استان‌های نیمه‌شمالی، شاهد ورود افرادی هستیم که به‌دلیل موج گرما و دسترسی نداشتن به آب سالم، به این استان‌ها مهاجرت دائمی کرده و موجب بروز چالش‌های جدی شده‌اند. بی‌شک گرمای بی‌سابقه باعث می‌شود که سهم تبخیر افزایش پیدا کند و با کاهش بارش، بحران آب برای کشور جدی‌تر شود. حتی این گرمای بی‌سابقه یسر میزان دسترسی استان‌های پرآب به آب هم اثرگذار بوده است. یکی از اقدامات سازگارانه برای این روند، کشت محصولات کم‌آبر به جای محصولات پرآبر است.

بنابراین، باید به‌سمت زراعت‌هایی برویم که آب کمتری می‌خواهند تا آب‌های زیرزمینی کمتر تخلیه شوند. در واقع، باید الگوی کشت استان‌ها اصلاح شود و تمرکز روی منابع آب و خاک و دیگر منابع طبیعی بکاهیم تا بتوانیم دست‌کم اشتغال موجود را حفظ کنیم. در نهایت، آنچه در اثر تغییرات اقلیم و تبعات آن ضرر می‌بیند، معیشت مردم است. در حقیقت، معیشت مردم، هدف نهایی آسیب‌های تغییرات اقلیم و گرمایش جهانی خواهد بود.

دریای خزر از کلیه منابع آلوده‌کننده از جمله حفاظت، نگهداری، احیا و استفاده منطقی و پایدار از منابع بیولوژیکی دریای خزر است. اواخر ماه گذشته، نشست وزرای کشورهای متعدد کنوانسیون در ژنو برگزار شد. **مجمیعاریست** در گفت‌وگو با حمید علیزاده، استاد گروه علوم غیرزیستی دریا در پژوهشگاه ملی اقیانوس‌شناسی و علوم جوی به بررسی وضعیت تراز آب دریای خزر پرداخته است. شرح کامل این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

● در هنگامی که تراز آب خزر در حال کاهش است، آیا می‌توان تالاب‌های ساحلی خزر در ایران را حفظ یا احیا کرد؟

بله، اما وضعیت هر یک از تالاب‌ها متفاوت خواهد بود. بخشی از تالاب خشک‌شده گمشان با کمترین دستکاری قابل‌احیا است. در عین حال، می‌توان مکانیزم طبیعی تشکیل تالاب در بخش کم عمق دریایی روبروی گمشان را تسهیل کرد که تالاب نوگمشان تشکیل شود. برای حفظ خلیج گرگان هم، لازم است آبدی اکولوژیک رودخانه‌های ورودی به آن و رودخانه کنار آن (گرگان‌رود) حفظ شود. همچنین، باید از میزان بار مواد مغذی و رسوب از بالا دست کاسته شود، اما منبع اصلی آب خلیج گرگان همیشه از دریای خزر بوده و باید این تبادل آبی به‌ویژه از مسیرهای چققلی و آشوراده حفظ شود. با لایروبی یا کندن علف‌های مسیر آبراه می‌توان تبادل آب را تسهیل کرد. همچنین، لازم است در بخش شمالی انتهایی میانکاله با ایجاد زبانه از ورود رسوب ساحلی به داخل ۲ آبراه جلوگیری شود. تا موقعی که تراز آب خزر از تراز بستر آبراه و خلیج گرگان پایین‌تر نباشد، بخشی از خلیج گرگان حفظ می‌شود و مساحت و عمق آن وابسته به تراز آب خزر است. در صورت بسته شدن آبراه‌های خلیج گرگان به‌دلیل رسوب‌گذاری یا گذاشتن دریچه روی آبراه‌ها برای حفظ آب آن، بخش عمده خلیج گرگان خشک و تبدیل به شورزار می‌شود، زیرا میزان تبخیر حدود ۲ برابر میزان بارش است و آبدی رودخانه‌ای نمی‌تواند تبخیر را جبران کند. همچنین، زبانه میانکاله ماسه‌ای و نفوذپذیر است، در صورتی که تراز آب خیلی پایین‌تر رود، نمی‌توان آب را در خلیج گرگان حفظ کرد و از داخل میانکاله به طرف دریا نفوذ خواهد کرد. پایداری تالاب‌های غرب خلیج گرگان (لیوزراغمرز) وابسته به تامین آب از زهکش‌ها خواهد بود. پایداری تالاب فریدونکنار، وابسته به تامین آب شیرین از پیرامون و بالادست خواهد بود. در تالاب امیرکلا هم، پایداری تالاب وابسته به تامین آب شیرین از پیرامون و بالادست است. در تالاب انزلی هم، بخش عمده تالاب خشک خواهد شد، ارتباط تالاب با دریا یک‌طرفه و در عمل، تالاب به جلگه رودخانه‌ای تبدیل می‌شود، رودخانه‌های ورودی به تالاب با فرسایش بستر خود در تالاب، رسوبات را وارد بخش قدیمی بندر انزلی می‌کنند که به‌صورت یک دلتا محل تجمع رسوب می‌شود. به‌دلیل بارش بالا در منطقه و ورود رودخانه‌های پرآب به تالاب، بخشی از تالاب حتی با کاهش بیشتر تراز آب حفظ می‌شود، اما لازم است از ورود بار مواد مغذی و فاضلاب به تالاب جلوگیری شود.

سخن پایانی

محمد سلاجقه، رئیس سازمان محیط‌زیست، با این وجود، در راستای رسیدن به توسعه پایدار در منطقه، همچنان چالش‌های فراوانی پیش‌روی ما قرار دارد، گرچه تضمین آینده‌ای پایدار برای دریای خزر تا حد قابل‌قبولی توسط کنوانسیون تهران و پروتکل‌های الحاقی آن پوشش داده شده، اما تدوین برنامه اجرایی زمان‌بندی‌شده در راستای حسن اجرای کنوانسیون و پروتکل‌های الحاقی آن، امری به‌مراتب ضروری‌تر و فوری‌تر است. از سوی دیگر، برخی مشکلات زیست‌محیطی جاری دریای خزر، نیازمند اقدام عاجل و هماهنگ هر ۵ کشور ساحلی است.

تا ۱۶ تیر امسال رصد کرده است. نظر پژوهشگران حاکی از آن است که تبخیر زیاد آب، یخ‌نویسندگی دریا خزر طی زمستان در مناطق شمالی و عدم تعادل در میزان آب‌های ورودی، دست‌کم منجر به کاهش ۹متری سطح تراز دریا شود و این رقم حتی می‌تواند به ۸متر نیز برسد. رخ‌نمایی این تهدیدات بود که سبب شد برای نخستین‌بار در سال ۱۳۸۲، کنوانسیون حفاظت از محیط‌زیست دریایی دریای خزر (کنوانسیون تهران) با حضور ۵ کشور حاشیه‌ای این دریا یعنی ایران، جمهوری آذربایجان، ترکمنستان، قزاقستان و فدراسیون روسیه برگزار شود. این کنوانسیون اقدامی بین‌المللی در راستای حفاظت از بقای بزرگ‌ترین دریاچه جهان است و هدف از تصویب آن، حفاظت از محیط‌زیست

حدود یک متر بالاتر خواهد آمد، اما میزان بالا آمدن برحسب رژیم تبخیر در خزر در حد چند سانتیمتر در سال خواهد بود. از طرفی هم در عمل، رساندن مصرف آب به‌حالت ۷۰ سال پیش (پیش از ساخت سدهای بزرگ) غیرواقع‌بینانه است.

● اگر همه سدهای ولگا تخلیه شوند، تراز آب خزر بالا می‌آید؟

مجموع حجم سدهای ولگا پس از ساخت حدود ۱۸۰ کیلومتر مکعب بود که باوجود رسوبات چندساله، اکنون به ۸۰ کیلومتر مکعب کاهش یافته است. با این فرض که اگر همه سدهای ولگا پر باشد، تخلیه همگی آنها تنها منجر به افزایش ۲۰ سانتیمتری تراز آب دریا می‌شود. ناگفته نماند که در سال ۲۰۱۶ میلادی حدود همین مقدار آب نسبت به سال ۲۰۱۵ از رود ولگا وارد خزر شد، اما تنها ۵ سانتیمتر تراز خزر افزایش یافت. دلیل عمده آن هم، افزایش تبخیر در سال‌های اخیر در دریای خزر است. در کل، حجم مفید سدهای ولگا و میزان اثرگذاری آن بر تراز خزر اکنون قابل‌توجه نیست.

● آیا ورود آب دریای خزر به خلیج‌های شرقی باعث کاهش تراز آب می‌شود؟

شرق خزر آب‌وهوای بیابانی دارد و ورود آب به خلیج‌ها، باعث تبخیر آب و کاهش تراز آب می‌شود، در صورتی که تراز آب بسیار کاهش یابد، ارتباط برخی خلیج‌ها مثل قره‌باز با خزر قطع می‌شود و وجود این خلیج‌ها تأثیری در تراز آب نخواهد گذاشت. بنابراین، ورود آب به خلیج قره‌باز و دیگر خلیج‌های شرق خزر، باعث کاهش تراز آب می‌شود.

● آیا در تراز فعلی، تالاب‌های ساحلی خزر خشک می‌شوند؟

در تراز کنونی و در تراز پایین مشابه تراز سال ۱۳۵۶، تالاب‌هایی مانند خلیج گرگان و انزلی به‌طور طبیعی خشک نخواهند شد، اما از عمق و مساحت آنها کاسته خواهد شد. مشکل در دخالت انسانی وجود دارد که ممکن است سبب خشک شدن آنها در تراز کنونی شوند. فعالیت‌های انسانی در پیرامون تالاب و در بالادست، باعث ورود مواد مغذی به تالاب‌ها شده که به‌تبع آن، باعث رشد فزاینده گیاهان تالابی و افزایش بار آلی و به تله افتادن رسوبات و کاهش عمق تالاب می‌شود. همچنین، فرسایش بیشتر حوضه آبریز با کاهش پوشش جنگلی باعث ورود بیشتر رسوبات به تالاب‌ها شده است که در نهایت، سبب کاهش عمق آنها می‌شود.

در میان تهدیدات متعدد دریای خزر، در حال حاضر «کاهش تراز آب» اصلی‌ترین تهدید این دریا به‌شمار می‌رود و به‌گفته دانشمندان، دریای خزر با فاجعه روبرو است.

صحت این ادعا را می‌توان در مقاله‌ای با عنوان «طرف دیگر سطح تراز آب دریاها» که در سال ۲۰۲۰ میلادی، در نشریه نیچر آلمان چاپ شد، جست. نتایج این پژوهش نشان داد که براساس سناریوهای مختلف، سطح آب دریای خزر تا پایان قرن حاضر ۹ تا ۱۸ متر پایین خواهد آمد. همچنین، براساس آخرین تصاویر، کاهش تراز آب دریای خزر در قسمت شمالی این دریاچه کاملاً مشهود است. این تصاویر روند کاهش تراز آب دریای خزر را از سال ۱۳۷۹

● محدوده نوسان تراز آب خزر در آینده نزدیک چقدر است؟

تراز آب دریای خزر به‌دلیل تغییر در میزان آب ورودی و خروجی آن، در حال تغییر است. مهم‌ترین منابع ورود آب به دریای خزر رودخانه‌ها و بارش روی دریا است که در بین آنها رودخانه ولگا بیشترین سهم را دارد. تنها راه خروج آب از دریا تبخیر سطحی (از سطح دریا و خلیج‌های آن) است. در سال‌های اخیر با گرم شدن هوا و آب لایه سطحی به‌همراه تغییر رژیم باد روی خزر، میزان تبخیر سالانه از میزان ورود آب به دریای خزر بیشتر شده که سبب کاهش تراز آب شده است. بر رودخانه‌های ورودی به دریای خزر از حدود ۷۰ سال پیش، سدهای متعددی احداث شده است. مجمع حجم اولیه سدها حدود ۲۱۲ کیلومتر مکعب بود که بخش زیادی از آنها با رسوب پر شده و اکنون حجم مفید آنها حدود ۱۰۰ کیلومتر مکعب است. از این حجم، حدود ۸۰ کیلومتر مکعب به ولگا اختصاص دارد. ۱۵۰ سال گذشته، تراز آب خزر حول ۲ عدد ۲۶- و ۲۸- نوسان آبریز خزر مصرف می‌شود. این مقدار در زمان افزایش تراز آب و کاهش تراز آب وجود داشته است. نقش مصرف آب در تغییر تراز آب خزر قابل‌توجه نیست. در حدود ۳۲هزار سال گذشته که تمدن‌های انسانی در پیرامون خزر توسعه یافته‌اند، تراز آب خزر تا حدود ۵ متر پایین‌تر و ۸ متر بالاتر از تراز امروزی نوسان داشته است. با توجه به اندازه‌گیری‌های دستگاهی در یک ۱۵۰ سال گذشته، تراز آب خزر حول ۲ عدد ۲۶- و ۲۸- نوسان داشته است، در شرایط کنونی نیز احتمال دارد نوسان تراز در این محدوده رخ بدهد.

در صورتی که اثرات تغییر اقلیم در اقیانوس اطلس شمالی باعث ضعیف شدن شدید جریان دریایی گلف‌استریم (مهم‌ترین جریان دریایی که موجب تعدیل دما و افزایش بارندگی در منطقه خاورمیانه می‌شود) شود، آنگاه بارش در حوضه آبریز خزر کاهش یافته و اثرات آن نیز به‌صورت کاهش بیشتر تراز گفته‌شده نمایان خواهد شد.

● آیا ارتباط آبی دریای خزر با دریاهای آزاد نظیر دریای سیاه و بالتیک از طریق کانال‌های رودخانه‌ای که همگی به رود ولگا متصل می‌شوند، همچنین ذوب شدن یخ‌های قطب شمال در اثر گرمایش جهانی، موجب افزایش تراز آب دریای خزر خواهد بود؟

ارتباط آبی کانال‌های رودخانه‌ای منتهی به دریای خزر با دریاهای آزاد باعث افزایش تراز آب خزر نخواهد شد، چراکه دریچه‌های تعبیه‌شده روی کانال‌ها، امکان جریان آب از دریاهای آزاد را به رود ولگا نمی‌دهند. همچنین، ذوب شدن یخ‌های قطب شمال و جریان آب در رودخانه ولگا، تأثیری در افزایش تراز آب دریا ندارد، چراکه قطب شمال اقیانوس است و ذوب یخ در اقیانوس نمی‌تواند دریچه‌ها در خشکی را متاثر کند. ● آیا برداشت آب از رودخانه‌های منتهی به خزر در کشورهای ساحلی باعث کاهش تراز آب خزر می‌شود؟ چین فرآیندی تأثیر کمی بر کاهش تراز آب خزر دارد. سالانه حدود ۴۳ کیلومتر مکعب از آب رودخانه‌ها در حوضه آبریز خزر مصرف می‌شود. مساحت دریای خزر اکنون حدود ۳۷۶ هزار کیلومتر مربع است. در صورتی که آب در رودخانه‌های حوضه آبریز خزر مصرف نشود، تراز آب خزر بنا به برخی تخمین‌ها

بررسی ~~صحت~~ از دلایل عدم تمکین بانکها به پرداخت تسهیلات تکلیفی نشان داد

تحلیل تسهیلات تکلیفی مشکل آفرین است

عکس: آیدآ فریدی

بانکها در نقش صراف

یوسف کاوسی، کارشناس مسائل پولی و بانکی

در سال‌های اخیر دولت و بانک مرکزی تلاش کردند سیاست حذف دلار در مبادلات تجاری و سیاحتی را دنبال کنند؛ از این‌رو در اربعین امسال به‌جای تخصیص دلار به زائران از محل دینارهای وصول‌شده از عراق به مسافران کرپلا دینار داده شد.

گزارش‌های ارائه‌شده از سوی بانک مرکزی نشان می‌دهد این موضوع به‌خوبی مدیریت شده و مردم از تخصیص دینار در این سفر رضایت خود را اعلام کردند.

آنچه مسلم است مناسبات تجاری و سیاحتی ایران با عراق تا حدودی نسبت به سایر کشورهای منطقه متفاوت است، زیرا عراق به ایران بدهی دارد؛ از این رو مقرر شد که بخشی از این بدهی با ارز این کشور و در قالب دینار پرداخت شود؛ به‌عبارت دیگر بانک مرکزی ایران با دریافت مطالبات خود از عراق به‌صورت دینار و استفاده از این منابع، ارز دینار موردنیاز زائران را فراهم و ارزهایی مثل دلار و یورو را از این روند حذف کرد و از آنجایی که ارز دلار از ثبات نسبی برخوردار است، دریافت این ارز توانست بخشی از نیاز ما را جبران کند.

اگر بانک مرکزی مانند سال‌های قبل مبادرت به پرداخت ارز برای اربعین نمی‌کرد، زور خود اقدام به تهیه ارز از بازار غیررسمی با یک نوسان کم می‌کردند، اما چون ارز دینار در دسترس بانک مرکزی بود، از این محل رفع نیاز کرد.

اینجا این پرسش مطرح است که آیا می‌توان همین فرمول را برای سایر کشورهای منطقه از جمله ترکیه دنبال کرد؟ بی‌تردید پاسخ این پرسش منفی است، چراکه ارزش لیر مانند ریال در حال نوسان است و اگر قرار باشد ایران در ازای مطالبات خود از ترکیه لیر دریافت کند با افت ۶۰ درصدی ارزش لیر در نهایت به ضرر ایران تمام خواهد شد.

همچنین اگر نیاز باشد درهم امارات به مسافران ایرانی تخصیص داده شود، نخست باید امکان تبدیلی ریال به درهم در بانک‌های آنجا فراهم شود. امارات به ما بدهی ندارد که بخواهد در ازای پرداخت بدهی به ما از لری بدهد.

اینکه ایرانیان بخواهند با ارز کشور مقصد صادراتی خود سفر کنند، خوب است اما باید دید چه میزان امکان اجرایی کردن آن وجود دارد؛ از این رو بایستی یکی مکانیسم مشخص برای تخصیص ارزهای محلی به مسافران در نظر گرفته شود.

همچنین بانک مرکزی باید این نکته را در نظر داشته باشد که چه میزان ارز کشورهای مقصد مسافرتی را می‌تواند ذخیره کرد؟ و آیا این اقدام وجهه بین‌المللی ما را خدشه‌دار خواهد کرد؟ به‌نظر می‌رسد کشورهای دیگر به‌دلیل اعمال تحریم‌ها علیه ایران رغبتی برای ورود به این مکانیسم نقل‌وانتقال پول ندارند.

در تجربه اتحادیه پایاپای آسیایی، دبیرخانه این اتحادیه در بانک مرکزی ایران تشکیل شد و بانک مرکزی ایران حساب‌های معاملاتی که در قالب تهاتر بین کشورهای عضو انجام می‌شد را نگه می‌داشت.

این کشورها برای اینکه نوسان‌ها ارزی کشور مقابل آنها را متاثر نماند، ارز ثابت اس‌دی‌آر (SDR) که ارز صندوق بین‌المللی پول بود را پذیرفتند و تعریف خود را از این ارز ارائه کردند و یک اس‌دی‌آر را تقریباً معادل یک دلار در نظر گرفتند.

بانک مرکزی تلاش دارد دوباره این اتحادیه را راه‌اندازی کند و باید دید که چه میزان می‌تواند در این زمینه موفق شود.

بانک مرکزی تخصیص ارزی محلی در سفر اربعین را اقدامی برای دلارزدایی معرفی کرده، اما باید دید که این موضوع تا چه میزان می‌تواند به‌عنوان یک موفقیت تلقی شود. در این تجربه هر شعبه بانکی به‌مثابه یک دکه تبدیل ریال به دینار شد و بانک مرکزی در ۶ هزار شعبه دینار توزیع کرد تا مسافران متناسب با آنچه در سامانه ثبت کردند دینار دریافت کنند؛ در حالی که این موضوع کارویژه بانکها نیست و بانکها در نقش صراف ظاهر شدند.

صرافی‌ها شأن خود را دارند و بانک مرکزی برای تاسیس یک صرافی قوانین سختی را در نظر می‌گیرد؛ از این رو نباید تمام کارویژه‌های آنها را سلب کرد. صرافان در شهرهای مرزی فعالیت نیما ندارند و نقدی کار خود را دنبال می‌کنند؛ از این رو باید اجازه کار کردن به آنها داده شود. این اقدام نمی‌تواند ادامه‌دار باشد، چراکه یکی از وظایف اصلی صرافان تبدیل پول است.

بیش از ۴ دهه از تخصیص تسهیلات تکلیفی یا دستوری در نظام بانکداری ایران می‌گذرد. در سال‌های گذشته دولت‌ها یا دستگاه‌های مربوطه در راستای تخصیص وام‌های مصرفی، منابعی برای تامین اعتبار تسهیلات تکلیفی در اختیار بانکها قرار می‌دادند، اما در سال‌های اخیر کسری بودجه، مانع از اختصاص این اعتبار شده و در نقطه مقابل همواره بانکها در قالب تکلیف دولتی ملزم به پرداخت وام‌های دستوری شده‌اند. از سوی دیگر به‌دلیل ریسک بالای بازپرداخت معمولاً بانکها تا آنجا که امکان دارد از زیر بار پرداخت این تسهیلات شانه خالی می‌کنند، زیرا عملیات بانکداری بر مدار هزینه و فایده می‌چرخد. بسیاری از کارشناسان در این چالش حق را به نظام بانکی داده و معتقدند بانکها برای پرداخت تسهیلات تکلیفی راهی جز تکیه بر منابع حاصل از سپرده‌گذاری‌های قرض‌الحسنه مشتریان ندارند و با توجه به تمایل سپرده‌گذاران به سپرده‌گذاری در حساب‌های دارای سود، دولت موظف به تامین منابع تسهیلات تکلیفی است و نمی‌توان با اهرم اجبار به تداوم این سیاست امیدوار بود.

سیرانوش موسوی
editor@smtnews.ir

پرداخت تسهیلات تکلیفی عاقلانه نیست

لژوم تاسیس صندوق‌های مصرفی

رئیس سابق بانک صادرات با اشاره به اینکه بانکها در ایران جزو معدود نهادهای تامین نقدینگی محسوب می‌شوند و اگر مبادرت به پرداخت تسهیلات نکنند این کمبود از کدام محل باید جبران شود؟ افزود: در ایران نیز مانند بسیاری از کشورها باید صندوق‌های تامین اعتبار ارزان‌قیمت تاسیس شود. وی در تشریح نحوه عملکرد این نهادهای اقتصادی گفت: یکی از بانک‌هایی که وام ارزان به کارگران و کارمندان پرداخت می‌کند، بانک قرض‌الحسنه مهر ایران است. روش کار این بانک این‌گونه است که بین بانک و سپرده‌گذار توافقی صورت می‌گیرد که مقداری از وجوه سپرده کارفرمایان بدون اینکه به آن سودی پرداخت شود، در بانک نگه داشته شود و بانک نیز مبلغ مشابهی به آن پول اضافه می‌کند تا از این محل بتواند به کارمندان مجموعه سپرده‌گذار، تسهیلات با سود ۴ درصد بپردازد. کارفرما هم در بازپرداخت این تسهیلات، اقساط را از حقوق ماهانه وام‌گیرنده کسر می‌کند. پرداخت این وام‌ها هیچ ضرری را متوجه بانک قرض‌الحسنه مهر اقتصاد نکرده است.

حاتمی‌یزد ادامه داد: در همه جای دنیا مؤسساتی برای اعطای وام‌های خرد وجود دارد؛ به‌عنوان نمونه در افغانستان آقایان بانکی به‌نام میکروفاینس با شعب متعدد در تمام استان‌های این کشور تاسیس کرد. این بانک مبادرت به پرداخت وام‌های کوچک به متقاضیان این نوع وام، از جمله صاحبان مشاغل خرد مانند کفلاش، نجار، خیاط و بقال و... می‌کند.

بانک‌های تخصصی تاسیس شود

وی با تاکید بر اینکه پرداخت وام‌های مصرفی نباید به بانک‌های تجاری تحمیل شود، اضافه کرد: برای پرداخت وام‌های مصرفی باید بانک‌های تخصصی تاسیس شوند. همان‌گونه که برای پرداخت وام مسکن، بانک مسکن تاسیس کردیم، بانک‌هایی باید در کشور تاسیس

احمد حاتمی‌یزد، کارشناس بانکی در گفت‌وگو با ~~سایت~~، عدم تمکین بانکها به مصوبات پرداخت تسهیلات تکلیفی را عاقلانه دانست و افزود: بانکها از محل سپرده‌های مشتریان خود مبادرت به پرداخت تسهیلات می‌کنند. اگر دولت بنا دارد کمک‌هایی در قالب وام‌های قرض‌الحسنه، ودیعه مسکن، ازدواج، فرزندآوری و... به مردم ارائه بدهد، حق ندارد که از منابع مردم بهره بگیرد. وی با تاکید بر اینکه مجلس و دولت در ۴ دهه گذشته بانکها را مکلف به پرداخت وام‌های تکلیفی کرده‌اند، تصریح کرد: بانکها موظفند از سپرده سپرده‌گذاران استفاده اقتصادی و برای آنها کسب سود و درآمد ایجاد کنند، اما این حق را ندارند که از سپرده مردم برای امور خیریه و کمک‌های اجتماعی بهره بگیرند. این کارشناس بانکی تسهیلات تکلیفی را تحمیل دولت به بانکها توصیف و خاطرنشان کرد: در هیچ جای دنیا دولت‌ها پرداخت تسهیلات را به بازبانک تحمیل نمی‌کنند و بانک‌های مرکزی با اعمال این نوع تکلیف مقابله می‌کنند.

وی افزود: دولت‌ها به‌دلیل کسری بودجه نمی‌توانند به وظایف حکومتی خود عمل کنند؛ از این‌رو دست در جیب مردم و از سپرده‌های آنها برای این مقصود استفاده می‌کنند؛ در حالی که این اقدام خلاف قانون بانکداری بدون ربا مصوب مجلس شورای اسلامی است.

حاتمی‌یزد تاکید کرد: مکلف کردن بانکها به پرداخت تسهیلات، خلاف رویه نظام بانکداری جهانی و حتی مقررات نظام پولی و بانکی کشور است. زمانی که یک بانک، یک حساب سپرده برای سپرده‌گذار افتتاح می‌کند و در ادامه سپرده‌گذار به بانک اختیار می‌دهد که از آن برای بهره‌برداری اقتصادی استفاده کند، بانکها حق دارند از پرداخت وام بدون ضمانت سربراز بزنند، زیرا احتمال سوخت وجوه سپرده‌گذاران وجود دارد.

ایجاب بازپرداخت وجود ندارد

بیشتر معوقات، ناشی از تسهیلات تکلیفی است

وی با تاکید بر اینکه بانکها امروز از محل سپرده‌های سپرده‌گذاران وام‌های تکلیفی را پرداخت می‌کنند، اضافه کرد: بانکها وکیل هستند و سپرده‌های مردم را در پروژه‌های پرسود سرمایه‌گذاری کنند و در موارد پرریسک نباید این منابع استفاده شوند و این خلاف قانون است. حاتم‌یزد افزود: تسهیلات معوقات بانکها مربوط به تسهیلات تکلیفی و دستوری است. وی بانک مرکزی را مسئول مدیریت حجم نقدینگی و مراقبت از ارزش پول ملی در کشور معرفی و خاطر نشان کرد: دولت می‌خواهد ناسازگاری بودجه‌ای خود را جبران کند و مردم را راضی نگه دارد؛ از این‌رو سیاست‌های غیرپولی را دنبال می‌کند. بانک مرکزی باید حامی بانکها باشد و در مقابل دولت و آنچه باعث اختلال در سیستم پولی و بانکی می‌شود، بایستد و هر قدر استقلال بانک مرکزی کمتر باشد، عدم تعادل و ناهنجاری بیشتر خواهد شد.

حاتمی‌یزد بیان اینکه تسهیلات دستوری اختیارات بانکها در پذیرش طرح‌های موجه را با تردید مواجه می‌کنند، افزود: مطالبات معوق به سود اقتصاد نیست. باید این پس‌انداز برای رشد سرمایه‌گذاری هزینه شود، نه اینکه به کالای مصرفی تبدیل شود. بانک مرکزی باید از نظام پولی و بانکی در برابر تهدیدها صیانت کند. ناترازی بانکها باعث افزایش نگرانی سپرده‌گذاران و اختلال در بازار پولی می‌شود و این احتمال وجود دارد که بانکها ورشکسته شوند.

وزارت شهرسازی عامل عدم پرداخت وام‌های مسکن

محمدرضا جمشیدی، دبیر کانون بانکها و موسسه‌های اعتباری خصوصی در گفت‌وگو با ایلتنا درباره انتقادات نسبت به مقاومت بانک‌های خصوصی برای پرداخت تسهیلات تکلیفی به‌ویژه پرداخت تسهیلات به بخش مسکن اظهار کرد: اگر بانک‌های خصوصی تسهیلات تکلیفی نمی‌پردازند، چگونه تبصره ۱۶ و ۱۸ در تمام بانک‌های خصوصی اجرا شده و در حال اجرا و وام ازدواج، فرزندآوری، وام به کسب‌وکارهای کوچک مولد و... در حال پرداخت است.

وی درباره دلایل عقب‌ماندگی بانکها از پرداخت تسهیلات به بخش مسکن از سهمیه تعیین‌شده از سوی دولت و بانک مرکزی تاکید کرد: اینکه تاکنون ارائه تسهیلات به بخش مسکن کند پیش رفت، به این دلیل بود که قرار بود وزارت راه و شهرسازی سامانه‌ای راه‌اندازی کند که متقاضیان تسهیلات در این سامانه درخواست خود را ثبت و درج کنند و پس از آن وزارت راه و شهرسازی این درخواست را صحت‌سنجی و براساس صحت‌سنجی تقاضا و درخواست، متقاضیان واقعی را به بانک‌ها معرفی کند که این سامانه را تا پایان سال ۱۴۰۱ راه‌اندازی نکرد. دبیر کانون بانکها و موسسه‌های اعتباری خصوصی ادامه داد: وزارت راه و شهرسازی این سامانه را تا پایان سال گذشته راه‌اندازی نکرده

شوند که وظیفه آنها پرداخت وام‌های خرد و مصرفی است. این کارشناس بانکی با بیان اینکه بانکها انگیزه انجام فعالیت‌های سوداگرانه را ندارند، تصریح کرد: برای جلوگیری از بنگاهداری بانکها، این دست از فعالیت‌ها باید

به شرکت‌های سرمایه‌گذاری واگذار شود؛ شرکت‌هایی که ریسک سرمایه‌گذاری را می‌پذیرند. در حقیقت بانکها نباید منابع خود را به شرکت‌های متعلق به خودشان بدهند، زیرا بنگاهداری بانکها درست نیست.

نحوه همکاری بانکها با تولید

حاتمی‌یزد با اشاره به لزوم پرداخت تسهیلات به پروژه‌های تولیدی که بازدهی اقتصادی دارند، اضافه کرد: کمک‌های بانک به واحدهای تولیدی می‌تواند در قالب سرمایه ثابت و سرمایه در گردش باشد؛ آن‌هم با شرایطی که توان بازگرداندن تسهیلات از محل عواید واحد تولیدی فراهم باشد. بانکها در پرداخت این تسهیلات باید ریسک را محاسبه و برای سپرده‌گذاران حداقل ریسک را ایجاد کنند؛ ریسک به‌معنی احتمال عدم بازپرداخت اقساط است.

وی با اشاره به تفاوت تسهیلات تکلیفی و تسهیلات تولیدی گفت: در وام‌های تکلیفی ریسک مرجوع نشدن وام بالاست؛ از این رو بانکها تا آنجا که امکان دارد از پرداخت تسهیلات تکلیفی سر باز می‌زنند، اما اگر بانکها با اخذ وثایق کافی به بنگاه‌های دیگر تسهیلات بدهند ریسک سپرده‌گذار کاهش پیدا می‌کند.

وی در پایان یکی از کارهای اصلی بانک را قبول ریسک و حتی خرید و فروش ریسک دانست و افزود: باید ریسک سنجیده، علمی و متناسب با ارزیابی و مطالعات کارشناسی باشد.

بود و از تکلیف و تعهد وزارت راه و شهرسازی برای راه‌اندازی سامانه مذکور نامه کتبی در دست داریم، اما متأسفانه کسی به این موضوع و دلیل کند پیش رفتن ارائه تسهیلات به بخش مسکن توجهی ندارد؛ از این رو همه بانکها را مقصر می‌دانند و بانکها را می‌کویند، این در حالی است که خود وزارت راه و شهرسازی عامل کندی ارائه تسهیلات است، زیرا سامانه معرفی متقاضیان را در موعد مقرر راه‌اندازی نکرد. جمشیدی با تاکید بر اینکه این‌گونه نبود که بانکها در برابر پرداخت این تسهیلات مقاومت کنند؛ اساساً متقاضی وجود نداشت و به بانک‌ها معرفی نشده بود که بانکها بخواهند فرآیند ارائه تسهیلات را به اجرا برسانند، گفت: موضوع دیگر شرایط پرداخت این تسهیلات است. سقف این وام در کلانشهرها ۵۵۰ میلیون تومان است. موضوع این است که با این رقم در کدام منطقه کلانشهرها امکان ساخت مسکن وجود دارد و بانکها این وام را زمانی پرداخت می‌کنند که فندانسیون ساختمان آماده و ۳۰ درصد ساختمان ساخته شده باشد تا از پرداخت تسهیلات به متقاضی واقعی اطمینان پیدا کنند.

وی افزود: برخی از متقاضیان تصور می‌کنند که به محض ثبت‌نام می‌توانند تسهیلات را دریافت کنند، اما این‌گونه نیست، چراکه بانکها مقید به قانون عملیات بانکی بدون ربا هستند و باید در زمانی تسهیلات ارائه شود که از انجام درست معامله (پروژه) و بازگشت آن و کارمزد آن اطمینان حاصل شود. عده‌ای از متقاضیان در سال جاری برای دریافت این وام به بانک‌های خصوصی معرفی شدند، اما وقتی وارد فرآیند دریافت وام می‌شوند و می‌بینند که باید این شرایط را داشته باشند و ساخت مسکن به ۳۰ درصد برسد تا بتوانند تسهیلات مسکن را دریافت کنند، حاضر به انعقاد قرارداد نمی‌شوند.

سخن پایانی

به‌نظر می‌رسد دولت می‌خواهد از جیب مردم هزینه ایجاد رضایت عمومی در کشور را بپردازد، اما اجبار بانک‌های تجاری به پرداخت تسهیلات تکلیفی جایز نیست و ایران نیز مانند سایر کشورهای برای پرداخت وام‌های مصرفی و خرد باید بانک‌های تخصصی تاسیس کند؛ همان‌گونه که برای پرداخت وام مسکن بانک مسکن تاسیس کردیم. کارشناسان و تحلیلگران بانکی بر این باورند که ریسک مرجوع نشدن وام‌های تکلیفی بالاست؛ از این رو بانکها تا آنجا که امکان دارد از پرداخت تسهیلات تکلیفی سر باز می‌زنند.

حمل یکسره کالای ترانزیتی با ناوگان خارجی

رئیس اداره ترانزیت راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای خراسان رضوی گفت: حمل یکسره بار ترانزیتی ناوگان خارجی از مرزهای سرخس و لطف آباد این استان از چند روز گذشته آغاز شده است و درحال حاضر فرآیند تبادل یدک یا ترانشیپمنت برای ناوگان ترانزیتی خارجی انجام نمی‌شود.

نصیر برادران در گفت‌وگو با ایرنا افزود: از حدود یک ماه قبل موضوع لغو فرآیند تبدیل یدک و ترانشیپمنت کالا در ۲ مرز یاد شده به شرکت‌های حمل‌ونقل اعلام شده و رویه حمل یکسره کالای ترانزیتی توسط ناوگان خارجی که بیشتر شامل ناوگان ترکیه می‌باشد در حال انجام است.

وی ادامه داد: با گذشت چند روز از اجباری شدن حمل یکسره کالای ترانزیتی به وسیله ناوگان خارجی، تاکنون گزارش مشکل از بابت تردد ناوگان خارجی و ترکیه‌ای در ۲ مرز یاد شده دریافت نشده است.

رئیس اداره ترانزیت راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای خراسان رضوی گفت: پیش از این به شرکت‌های حمل‌ونقل بین‌المللی ایرانی نیز اعلام شده حمل کالای ترانزیتی به ترکمنستان از ابتدای آبان‌ماه امسال تنها به شیوه حمل یکسره ممکن است و از تاریخ یاد شده تبادل یدک و ترانشیپمنت کالای ترانزیتی در مرزهای لطف آباد و سرخس انجام نخواهد شد.

برادران افزود: البته همچنان رویه ترانشیپمنت کالا یا تبادل یدک برای کالاهای صادراتی در مرزهای یاد شده صورت می‌گیرد و حمل کالای صادراتی مشمول حمل یکسره کالا نیست.

رئیس اداره ترانزیت راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای خراسان رضوی گفت: وارد آمدن خسارت به محموله‌های تجاری، کانتینرها، یدک‌ها و عدم عودت به‌موقع آنها و متعاقب آن افزایش شکایات و چالش‌های روزافزون با هم‌تایان ترکمنستانی، ازدحام یدک‌ها و محموله‌های تجاری و ایجاد آشفتگی در محوطه‌های گمرکی و مرزی، تشریفات اداری مضاعف، احتمال بروز فساد به سبب تعدد مراحل کنترل اسناد و به طور کلی منطبق نبودن رویه تبادل یدک با رویه‌های نظام‌مند تجاری از مهم‌ترین مشکلات رویه تبادل یدک در مرزهای سرخس و لطف آباد است.

توسعه همکاری تجاری بوشهر با روسیه

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار بوشهر با اشاره به توسعه همکاری اقتصادی و تجاری با روسیه گفت: ۴۶.۴ میلیون دلار محصولات مختلف استان بوشهر به روسیه صادر شد که ۹۶ درصد نسبت به سال قبل افزایش یافته است.

به گزارش تسنیم، علی باستین در حاشیه نشست هیات تجاری اتاق بازرگانی بوشهر با سفیر ایران در روسیه با اشاره به اینکه استان بوشهر در عرصه تجارت و مبادلات تجاری و اقتصادی با کشورهای مختلف از ظرفیت‌های بسیار مهمی برخوردار است، اظهار کرد: توسعه همکاری با کشورهای همسایه از جمله راهبردهای مهم استان بوشهر است که در این راستا اقدامات مهمی در دولت سیزدهم انجام شده است. وی به توسعه تجاری و اقتصادی با کشور روسیه خبر داد و گفت: بسیاری از محصولات تولیدی استان بوشهر بازار مناسب و قابل توجهی در روسیه دارد که در این راستا صادرات محصولات استان به این کشور در دستور کار قرار گرفته است. معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار بوشهر با بیان اینکه همکاری‌های اقتصادی از طریق استان بوشهر با استان‌های کشور روسیه از گذشته وجود داشته است، افزود: خوشبختانه در سال‌های اخیر این مراودات از نظر تنوع کالا و حجم محصولات صادراتی توسعه یافته است.

باستین افزود: در این راستا علاوه صادرات محصولات پتروشیمیایی، درحال حاضر خرما، صیفی‌جات، محصولات جالیز و میگو پرورشی اصلی‌ترین کالاهای صادراتی استان به کشور روسیه است.

باستین با بیان اینکه سال گذشته ۸.۷ هزار تن میگو پرورشی استان بوشهر به روسیه صادر شده است، تصریح کرد: ارزش این محموله صادراتی ۳۴.۷ میلیون دلار است و در این راستا سال قبل ۶.۷ هزار تن گوجه فرنگی به ارزش ۴.۷ میلیون دلار از استان بوشهر به روسیه صادر شده است. وی از صادرات ۵.۲ هزار تن محصولات صیفی‌جات استان بوشهر به روسیه خبر داد و ارزش این محموله را ۳.۲ میلیون دلار دانست و گفت: در این راستا ۲ هزار تن خرما استان بوشهر به ارزش ۳.۷ میلیون دلار به روسیه صادر شده است.

توقیف کارت سوخت تاکسی‌های غیرفعال زاهدان

ابوالفضل احمدزاده، سرپرست معاونت حقوق عامه دادستانی مرکز سیستان و بلوچستان در گفت‌وگو با فارس اظهار کرد: با توجه به آغاز فصل مدارس و نیاز جدی دانش‌آموزان و دانشجویان و عامه مردم برای تردد راحت و سریع در شهر، بر اساس بررسی‌های میدانی انجام شده در ایستگاه تاکسی‌ها، اتوبوس و مینی‌بوس‌های تحت نظارت سازمان حمل‌ونقل بار و مسافر شهرداری زاهدان نسبت به خدمات‌رسانی مردم اقدام نمی‌کنند. وی افزود: در پایش صورت گرفته مشخص شد که درحال حاضر ۶۸ دستگاه تاکسی و ۲۷ اتوبوس و مینی‌بوس عملاً حضور فیزیکی در شهر نداشته و هیچ خدمتی به شهروندان ارائه نمی‌دهند و این گمان می‌رود که سسوخ خود را در مسیری غیراستفاده می‌کنند که خلاف قانون است. وی تأکید کرد: به همین منظور به دارندگان این خودروها تذکر و هشدار جدی داده می‌شود که اگر ظرف مدت ۲۴ ساعت آینده نسبت به ارائه سرویس و فعالیت در شهر اقدام نکنند، ضمن اینکه کارت سوخت آنها مسدود می‌شود دستورات لازم برای توقیف خودرو و نیز صادر می‌شود و برخورد قضایی در انتظارشان خواهد بود.

خطر فرونشست، بیخ گوش مدارس اصفهان

فرا تر از بحران

می‌دانند که به درون شهر کشیده شده و تاسیسات و زیرساخت‌ها و مراکز جمعیتی از جمله ساختمان‌های مسکونی و مدارس را تهدید می‌کند.

طی دو سال گذشته برای فرونشست زمین در اصفهان با وجود

خود به مرور بسازیم و جایگزین کنیم.

نیاز به ۵۰۰ میلیارد تومان اعتبار

مدیرکل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس استان اصفهان با اشاره به اینکه نیاز اعتباری برای بازسازی مدارس درگیر فرونشست در استان به تعداد کلاس و زیربنای بستگی دارد، گفت: رقمی که برای مجموع مدارس تحت تاثیر فرونشست پیش‌بینی و اعلام نیاز کردیم بین ۴۰۰ تا ۵۰۰ میلیارد تومان برآورد شده که بخشی از آن از محل اعتبارات تخریب و بازسازی مدارس در حال تأمین است. هم‌اکنون تعدادی از پروژه‌های آموزشی در بخوار با کمک خیران انجام شده و از چهار مسیر از جمله مولدسازی اموال دولتی تلاش می‌کنیم که اعتبار برای ساخت پروژه‌ها و بازسازی مدارس تأمین شود.

فرونشست ۴ برابر نرخ مجاز

بهرام نادى، عضو هیات علمی دانشگاه آزاد نجف‌آباد و متخصص عمران و ژئوتکنیک نیز به مهر می‌گوید: مدارس ناحیه پنج آموزش و پرورش که محدوده مناطق هفت و هشت شهرداری اصفهان است فرونشست بین ۸ تا ۱۰ سانتیمتر در سال دارد که این عدد قابل‌ملاحظه‌ای است.

وی می‌افزاید: سازه‌های مصالح و بناهای مدارس قدیمی حداکثر نشست می‌تواند داشته باشد ۲.۵ سانتیمتر است در حالی که سالانه چهار برابر نرخ مجاز نشست به این سازه‌ها وارد می‌شود.

این استاد دانشگاه و عضو کارگروه تخصصی فرونشست زمین در اصفهان خاطرنشان کرد: هر چه به سمت منطقه شمال شهر اصفهان بروید فرونشست زمین بیشتر است؛ میزان فرونشست در خیابان امام خمینی، محله خانه اصفهان، خیابان رزمندگان، شهرک کوه و خوراسگان بالاست؛ زیرا ضخامت آبرفت مناطق شمال شهر اصفهان بیشتر است به‌طوری که در کم‌شعجه بخوار میزان نرخ فرونشست

سخن پایانی

دشت ممنوعه بحرانی است که یکی از آنها دشت اصفهان - بخوار بوده که شهر اصفهان در آن واقع است. طی سال‌های اخیر اما به‌دلیل خشکی زاینده‌رود و برداشت‌های غیرمجاز و تغذیه نندن سفره‌های آب زیرزمینی، فرونشست زمین پیامدهای خود را آشکار کرده و به بحرانی پیچیده در این استان تبدیل شده است.

خسارت سیلاب به کشاورزی گیلان

مرغداری ۲۰ هزار قطعه‌ای از بین رفت، خاطر نشان کرد: نزدیک به چهار تن خوراک دام مرغ نیز دچار آبرگرفتگی شد و از بین رفت؛ همچنین شاهد تلف شدن ۱۶ رأس دام سنگین و ۴۶ رأس دام سبک بودیم.

وی از تلف شدن ۱۰۰۰ قطعه گوجه اردک و غنای برای پرورش در فصل پاییز نیز خبر داد و بیان کرد: ۵۷۰ واحد کلونی زنبور عسل نیز به شدت دچار خسارت شده و از بین رفته است.

رئیس جهاد کشاورزی گیلان با اشاره به آبرگرفتگی دو واحد شالیکوبی و آسیب دیدن ۵۰ تن شلتوک، ادامه داد: زیرساخت‌های آب و خاک جهاد کشاورزی در شهرستان آستارا نیز عمده‌تاً دچار خسارت شده که از جمله آن می‌توان به آب‌بندان‌ها اشاره کرد؛ از ۹ آب‌بندان شهرستان آستارا، سه آب‌بندان آسیب دیده و توسط رسوبات پر شده؛ همچنین بازوهای آب‌بندان‌ها در اثر بارش شدید باران سست شده و نیازمند مرمت و بازسازی است.

وی همچنین به پر شدن و تخریب چاه‌های آب کشاورزی و شرب با لای و رسوب اشاره و اضافه کرد: از ۴۵۰ هکتار باغات گیوه شهرستان آستارا، حدود ۵۰ هکتار دچار خسارت شده که خسارت ۹ هکتار آن شدید بوده و ۲۶ هکتار آن کاملاً از بین رفته است.

محمدی با بیان اینکه حدود ۸هزار متر از جاده‌های دسترسی بین مزارع

صرفه‌جویی سوخت با افتتاح آزادراه شیراز-اصفهان

وی ارزش روز این پروژه را بیش از ۲۵ هزار میلیارد تومان اعلام کرد و افزود: بهره‌برداری از این پروژه ضمن افزایش ایمنی، کاهش زمان سفر با رعایت استانداردهای جهانی سبب کاهش ۱۰۰ میلیون لیتر سوخت در سال معادل مصرف حداقل یک روز کل کشور می‌شود.

وی اتصال آزادراهی ۲ مرکز فرهنگی و گردشگری کشور را دستاورد دیگری از دولت مردمی دانست و افزود: بهره‌برداری از این آزادراه یک تحول حمل‌ونقلی در جنوب کشور به ویژه استان‌های هرمزگان و بوشهر نیز به‌حساب می‌آید که در آینده به منظور تکمیل کردید آزادراهی تهران تا

پیشروی فرونشست زمین در اصفهان، سازه‌های مسکونی و مدارس را درگیر کرده است و بیش از ۴۰ مدرسه در این استان باید تخلیه شوند. فرونشست زمین حالا دامنگیر آموزش و پرورش اصفهان شده است؛ اگر چه سازمان نوسازی مدارس اعلام کرده که در حال تدوین برنامه‌های بلندمدت برای بازسازی این تعداد مدارس فرسوده در استان است اما سرعت پیشروی فرونشست زمین در شهر تاریخی اصفهان، گوی سبقت را از برنامه‌های مدون مسئولان رپوده و احتمال ریزش فضا‌های آموزشی در برخی مناطق اصفهان بر اثر این پدیده حالا باعث شده برخی مدارس به‌طور کلی تخریب و برخی دیگر نیز بازسازی و بهسازی شوند.

سازمان زمین‌شناسی کشور، نرخ فرونشست زمین در اصفهان را سالانه بین ۱۵ تا ۱۸ سانتی‌متر اعلام کرده درحالی که فرونشست بیش از چهار میلیمتر در دنیا بحران آب تلقی می‌شود. کارشناسان فرونشست زمین در دشت اصفهان- بخوار را از این حیث خطرناک

مجید نسیمی، مدیرکل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس استان اصفهان به مهر گفت: مدارس نواحی چهار- پنج و ۶ آموزش و پرورش شهر اصفهان بیشتر درگیر فرونشست زمین شدند و فضا‌های آموزشی سایر نواحی آموزش و پرورش این کلان‌شهر نیز متاثر از این پدیده هستند.

همچنین مدارس بخوار، پیربکران، کاشان و آران و بیدگل نیز تا حدودی درگیر این پدیده بودند.

وی با اشاره به اینکه ۲ سال است کمیته فنی و کارشناسی فرونشست زمین اصفهان تشکیل شده است، افزود: اعداد و ارقام مختلفی که متأسفانه به تازگی از شمار مدارس درگیر فرونشست در اصفهان به نقل از مسئولان در رسانه‌ها اعلام شد آمار دقیقی نبود زیرا براساس اطلاعاتی که ما درحال حاضر داریم ۴۰ مدرسه در سطح استان اصفهان بر اثر فرونشست زمین آسیب دیدند که از این تعداد، وضعیت ۶ مدرسه از حد و حدود خطرآفرین رد کرده بود و ما مجبور به صدور دستور تخلیه آنها شدیم.

مدیرکل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس استان اصفهان گفت: از ۶ مدرسه‌ای که بر اثر فرونشست تخلیه شده پنج مدرسه در شهر اصفهان و یک مدرسه در بخوار بوده که سال گذشته با هماهنگی‌هایی که صورت گرفت دانش‌آموزان آنها به مدارس دیگری منتقل شدند.

نسیمی افزود: سال گذشته ۳۴ مدرسه استان درگیر فرونشست بود که هم‌زمان با سفر رئیس‌جمهوری به اصفهان، این موضوع را جزو مصوبات پیگیری کردیم و تأمین اعتبار برای این بخش مصوب شد. وی با بیان اینکه تاکنون از محل مصوبات سفر رئیس‌جمهوری ۶۵ میلیارد تومان برای مدارس درگیر فرونشست در استان داده شده است، خاطر نشان کرد: با تأمین اعتبار از این محل بازسازی و نوسازی حدود ۲۰ مدرسه را در دستور کار گذاشتیم که تاکنون ۱۵ پروژه را با اعتباری که تخصیص یافته آغاز کردیم و بخشی از آنها در حال تکمیل است.

وی افزود: گزارشی را نیز به کمک ستاد مدیریت بحران استانداری اصفهان درخصوص وضعیت فرونشست مدارس استان تهیه و به وزارت کشور ارسال کردیم که از آن محل نیز با پیگیری‌های انجام شده امید است امسال رقم‌اعتباری برای پروژه‌های باقی مانده اختصاص یابد که فضا‌های آموزشی را یا در محلی مطمئن یا در محل

<div><div>سه‌شنبه</div><div>۴ مهر ۱۴۰۲</div></div> <div><div>۱۰ ربیع‌الاول ۱۴۴۵</div><div>۲۶ سپتامبر ۲۰۲۳</div></div> <div><div>شماره ۲۴۱۱</div><div>پیاپی ۲۷۲۹</div></div>

زندگی مسالمت‌آمیز با زباله

چندی پیش دانشمندان در منطقه‌ای از اقیانوس آرام جانوران دریایی را کشف کرده‌اند که روی تکه شناور بزرگی از زباله‌های پلاستیکی زندگی می‌کنند. آنها این تکه را «لکه زباله بزرگ اقیانوس آرام» نامیده‌اند. به گزارش بی‌بی‌سی جهانی بسیاری از این موجودات گونه‌های ساحلی

خبر کشف جانورانی که راه زندگی مسالمت‌آمیز با زباله را یاد گرفته‌اند، درحالی منتشر شده که در جهان دست‌کم ۵ جراب آلوده به پلاستیک وجود دارد. تصور می‌شود این لکه در اقیانوس آرام بزرگ‌ترین پلاستیک شناور باشد که با وزنی حدود ۷۹ هزار تن در منطقه‌ای به مساحت بیش از ۱۶ میلیون کیلومتر مربع ایجاد شده است. به گفته پژوهشگران، لکه‌های زیاد دیگری در اقیانوس آرام وجود دارد که حاوی آلودگی پلاستیکی است. در واقع بیشتر این آلودگی‌ها، میکروپلاستیک هستند که دیدن آنها با چشم غیر مسلح بسیار دشوار است. یکی از بزرگ‌ترین معضلات زیست‌محیطی کره زمین در سال‌های اخیر، حجم فزاینده زباله‌های پلاستیکی است که تأثیرات فراگیر و گسترده‌ای بر چرخه زیستی می‌گذارد. می‌توان گفت زباله‌های پلاستیکی بلندترین کوه‌ها تا عمیق‌ترین گودال‌های اقیانوسی را آلوده می‌کند و می‌تواند بر سلامت انسان هم اثر گذار باشد. این جنس از پسماند، موجب از بین رفتن اکوسیستم‌ها شده و به حیات‌وحش به‌ویژه گونه‌های دریایی آسیب جدی می‌رساند. به‌گفته دانشمندان، تولید جهانی پلاستیک از ابتدای قرن ۱۹برابر شده و به ۴۰۰ میلیون تن در سال رسیده است.

🇨🇳 **چین، متهم ردیف اول**

نخستین محصول پلاستیکی تجاری در سال ۱۹۰۷ در چین ساخته و وارد بازار شد. تولید انبوه این کالای پرمصرف نیز از سال ۱۹۵۲ آغاز شد. از این سال به بعد، تولید پلاستیک سالانه نزدیک ۲۰۰ برابر افزایش یافت و در دنیای امروز، کارخانه‌ها و تولیدکنندگان محصولات به اندازه دوسوم کل جرم بشر در سطح جهان پلاستیک تولید می‌کنند. به گزارش سازمان ملل، هر دقیقه معادل یک کامیون زباله پلاستیکی به اقیانوس ریخته می‌شود که تنوع زیستی را تهدید می‌کند و به اکوسیستم‌های دریایی آسیب می‌زند، در حالی که انتظار می‌رود انتشار گازهای گلخانه‌ای مرتبط با پلاستیک تا سال ۲۰۵۰ به ۶.۵ گیگاتن برسد. در این بین آسیا بزرگ‌ترین تولیدکننده پلاستیک در جهان است و چین به‌تنهایی ۳۲ درصد تولید جهانی پلاستیک را در سال ۲۰۲۱ به خود اختصاص داده است. در سال‌های اخیر، چین هر ماه بین ۶ تا ۱۲ میلیون تن محصولات پلاستیکی تولید می‌کند. امریکای شمالی نیز از نظر تولید پلاستیک با سهم ۱۸ درصدی در سال ۲۰۲۱ در رتبه دوم جهان قرار داشت.

🇯🇵 **جاپوس لاک‌پشت‌های خلیج فارس**

براساس آمار ویسگه the world counts، در سال گذشته حدود۵ تریلیون کیسه پلاستیکی مصرف شده که تنها یک درصد آنها بازیافت می‌شوند. یورونیوز در این‌باره نوشت در مجموع سالانه ۱۰۰ میلیون تن پلاستیک استفاده می‌شود که حدود ۱۰ درصد از این پلاستیک به اقیانوس‌ها می‌ریزد؛ معادل ۳۰۰ میلیون عدد کیسه پلاستیک. متأسفانه باید گفت تا سال ۲۰۵۰، مقدار وزنی پلاستیک‌ها در اقیانوس‌ها بیشتر

👉 **دریچه**

مامان من یواشکی پیر شد، مثلاً این جوری که در فاصله بین سماور و بهشت و سجاده، بابا ولی نه، احتمالاً یک دفعه. یا یک‌دفعه پیر شد، یا من یک‌دفعه متوجهش شدم. این جوری بود که وقتی کتکور داشتم، به شب از اتاق اومدم بیرون و گفتم بابا می‌شه تلویزیونو به ذره کم کنیم؟ گفت آره آره حتما. با یه دستپاچگی خفیف کنترل رو برداشت و صداشو پایین آورد. برگشتم تو اتاق. چند دقیقه بعد در زد. گفتم اگه یکم صداشو بلند کنم اذیت می‌شی؟ گفتم نه، اذیت نمی‌شم بابا جان. یکم صداشو بلند کرد، مثلاً از سی، برد سی‌وپنج. الان درجه این صدا به نزدیکی پنجاه رسیده. مامان می‌گه وقتی داره نماز می‌خونه صدای بلند تلویزیون اذیتش می‌کنه. یه بار خواهرم به بابا گفت می‌این بریم سمعک بگیریم؟ خیلی محکم گفت: نه، نه، سمعک چرا، من گوشام سالمه. اما گوشاش سالم نیست.

اما گوش‌های بابا خیلی وقته که سالم نیست. خیلی وقت‌ها، مامان می‌شینه کنار سماور تا آب جوش بیاد و چای بریزه. خیره می‌شه به بخار رقیقی که از سوراخ‌ای بالای سماور به آسمون کهنه آشنیش‌خورن بر می‌گیره. بابا از توی اتاق می‌گه «چای داریم؟». مامان سبنی به‌دست می‌ره پیشش و می‌پرسه که حاجی جان چرا داد می‌زنی

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

👉 **بین‌الملل**

کشور های مسئول رکورد بدهی جهان

بدهی جهانی به بالاترین حد خود رسیده است و ایالات‌متحده، ژاپن، بریتانیا و فرانسه بیشترین افزایش را به ثبت رساندند.

به گزارش ایسنا و به نقل از بیزنس، موسسه مالی بین‌المللی (IIF) گزارش کرد که انبوه بدهی جهانی در نیمه اول سال ۲۰۲۳ با ۱۰ تریلیون دلار افزایش به رکورد ۳۰۷ تریلیون دلار رسیده است.

این گزارش افزود: ایالات‌متحده، بریتانیا و ژاپن از جمله بازارهایی هستند که باعث افزایش نرخ می‌شوند.

بر اساس گزارش موسسه مالی بین‌المللی، برنامه نرخ بهره بالا که در بیشتر اقتصادها مشاهده می‌شود، این رقم را افزایش داده و به این ترتیب، سهام بدهی فعلی ۱۰۰ تریلیون دلار بیشتر از یک دهه قبل است.

در این گزارش آمده است: «پس از اینکه شاهد کاهش ۷۴فصلی متوالی در این مورد بودیم، نسبت بدهی جهانی به تولید ناخالص داخلی در دو سه ماهه اول امسال سیر صعودی خود را از سر گرفته و اکنون حدود ۳۳۶ درصد از ۳۳۴ درصد سه‌ماهه چهارم ۲۰۲۲ در نوسان است.»

بیش از ۸۰ درصد از انباشت بدهی از بازارهای بالغ حاصل شده است که ایالات‌متحده، ژاپن، بریتانیا و فرانسه بیشترین افزایش را به ثبت رسانده‌اند.

موسسه مالی بین‌المللی گفت: در بازارهای نوظهور، این افزایش در چین، هند و برزیل بارزتر بوده است. این گزارش همچنین هشدار داد که بدهی داخلی دولت در بسیاری از کشورهای بازارهای نوظهور در سطح هشداردهنده است.

موسسه مالی بین‌المللی در همین حال اعلام کرد: بار بدهی مصرف‌کننده تا حد زیادی در بازارهای بالغ قابل مدیریت باقی می‌ماند و در صورت تداوم فشارهای تورمی، فضای بیشتری برای سختگیری بیشتر بانک مرکزی فراهم می‌کند.

آسیا و افریقا، قربانی ممنوعیت صادر ات برنج هند

رئیس یکی از آژانس‌های سازمان ملل اعلام کرد که ممنوعیت صادرات برنج هند قیمت‌ها را در سراسر جهان و خطر بی‌ثباتی سیاسی در آسیا و افریقا را افزایش می‌دهد.

به گزارش ایسنا، نرخ این محصول که یکی از اصلی‌ترین محصولات برای نیمی از افراد جهان است، پس از شروع محدود کردن صادرات، به بالاترین سطح در ۱۵ سال اخیر رسید.

هند در ۳ سال گذشته نزدیک به ۴۰ درصد از تجارت جهانی برنج را به خود اختصاص داده است. افزایش شدید قیمت‌ها به نگرانی در مورد ناامنی غذایی را برای میلیاردها نفر در آسیا و افریقا که به غلات وابسته هستند دامن می‌زند.

الوارو لاریو، رئیس صندوق بین‌المللی توسعه کشاورزی سازمان ملل گفت: برنج، به‌ویژه در افریقا می‌تواند درگیری یا ناآرامی اجتماعی بالقوه ایجاد کند که در این لحظه بسیار خطرناک خواهد بود.

ممنوعیت صادرات خاطرات سال ۲۰۰۸ را زنده می‌کند که بحران جهانی برنج ۱۰۰ میلیون نفر را در معرض خطر قرار داد که بسیاری از آنها در جنوب صحرای افریقا بودند. در آن زمان، ویتنام و هند صادرات را محدود کردند.

لاریو گفت که اثرات ممنوعیت‌ها فراتر از مرزهای کشورهاست که چنین اقداماتی را اجرا می‌کنند. او گفت که برنج نگرانی اصلی برای امنیت غذایی حتی بیشتر از گندم است.

وی گفت: ممنوعیت صادرات با افزایش قیمت‌ها و ضربه زدن به قیمت‌ها، تاثیر زیادی به‌ویژه بر اقشار آسیب‌پذیر دارد. طبق گزارش بلومبرگ، لاریو عنوان کرد که برخی از مناطق افریقا که بیشتر به واردات برنج متکی هستند، درحال حاضر شاهد تاثیرات قیمت‌های بالاتر هستند.

او همچنین گفت: ما باید به این نکته توجه کنیم که بسیاری از این افرادی که این نوع محصولات را مصرف می‌کنند، در آستانه فقر هستند.

نامه‌را از زیر در بنداز تو!

مجتبی لشکربلوکی – کارشناس مدیریت استراتژیک: «جوان بومد و در رشته مدیریت صنعتی درس می‌خواندم، اما به مباحث ملی و توسعه کشور علاقه‌مند بودم. پرس‌وجو کردم، گفتند استادی تازه از امریکا آمده، جوان است و باسواد و حرفه‌ای نو دارد؛ برو پیش او. کلاسش را پیدا کردم، بعد از کلاس، پیش او رفتم. به او گفتم که من نیازمند راهنمایی هستم و به این موضوعات علاقه‌مندم. به من گفت: «برای آنکه با تو ملاقات کنم برو برنامه‌ات برای ۲۵ سال آینده خودت را بنویس و از زیر در نامه را بنداز داخل اتاق. من برنامه ۲۵ سال آینده‌ات را می‌خوانم و سپس وقت ملاقات می‌دهم.»

برایم بسیار تکان‌دهنده بود! برنامه ۲۵ساله آینده‌ا! تا حالا اصلا به چنین چیزی فکر نکرده بودم، اما این شرط باعث شد که چنین کنم. نوشتم و زیر در انداختم. خواند و وقت ملاقات داد و راهنمایی‌ام کرد. مسیر تحصیلات من به گونه‌ای پیش رفت که در دوره دکتری، مدیریت توسعه خواندم.»

آنچه خواندیم، خاطره‌ای بود از دکتر ابراهیم شیخ که بعدها شد معاون شهردار تهران و ما آن استاد که بود؟ دکتر محمود سریع القلم.

تحلیل و تجویز راهبردی: این نحوه کنش دکتر سریع‌القلم سه درس و پیام برای همه ما دارد:

۱) کسانی که به فکر توسعه ایران هستند، اول باید خودشان توسعه‌یافته باشند. به تعبیر خود او، برای توسعه ایران نیازمند یک مجموعه قابل‌قبول از الیت (elite: نخنگان فکری و ابزار) هستیم. کسانی که قدرت محاسباتی و تعاملاتی بالایی دارند، می‌توانند تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری درست انجام دهند، به مناسبات جهانی مسلط هستند و در کل توانمندی‌های شخصی بالایی دارند. او یکی از دلایل توسعه‌یافتگی ایران را عدم وجود الیت‌های مشکل، منسجم و موثر می‌داند.

۲) کسانی که به صورت بلندمدت به فکر ایران هستند، اول باید خودشان نگاه وافق بلندمدت داشته باشند. نمی‌شود برای ۱۰ تا ۳۰ سال آینده ایران سخن بگوییم اما افق فکری خودت از یک هفته تجاوز نکند. او از دیرباز، «شخصیت ایرانی» را یکی از دلایل توسعه‌نیافتگی می‌داند. او در یکی از مقاله‌هایش نوشته است: «توسعه، انسان ویژه می‌خواهد. نمی‌توان هم توسعه را خواست و هم نامنظم بود. توسعه‌یافتگی؛ ذهن علمی، شخصیت کاری و انسان مسئولیت‌پذیر و قاعده‌مند می‌خواهد.» ایشان نوشته‌های دارد به نام سی ویژگی ایران مطلوب. او می‌نویسد: «انسان ایرانی مطلوب، کسی است که مسئولیت کوتاهی‌ها و اشتباهات خود را با صراحت می‌پذیرد، آنقدر قابل پیش‌بینی است که دیگران به او اعتماد می‌کنند، آنقدر نیازهای خود را معقول کرده که از دروغ گفتن بی‌نیاز شده است، اگر در فکری دقیق دیر کند از میزبان عذرخواهی می‌کند و محال است آشفالی به زمین بریزد یا به بیرون پرت کند.» در همین چند ویژگی تأکید بر نظم، مسئولیت‌پذیری، قاعدمندی و انتقادپذیری را می‌توانید ببینید. ۳) و آموزه سوم و البته مهم‌ترین آموزه: برای معلم بودن، نیازی نیست که شما کلاس درس داشته باشید. هر رفتار شما می‌تواند یک درس یا یک کلاس درس باشد. او با چنین رفتاری نشان داد که می‌توان و باید «معلم بی‌کلاس» بود. معلمی که برمی‌تابد روح و اندیشه و شخصیت، دیگر معطل کلاس و تدریس رسمی نیست.

من از معلمان بی‌کلاس بسیار آموختم‌ام:

از راننده‌های که به من انصاف را آموخت. همکاری که به من یاد داد دقیق باشم. مدیری که باعث شد منظم شوم. پاکبانی که وجدان کاری را به من آموزاند. تعمیرکاری که صداقت را برایم برجسته کرد. سیاست‌مداری که معذرت خواهی کرد و مدرسی که به نادانی‌اش اعتراف می‌کرد و یاد گرفت که اشکال ندارد ندانم و خطا کنم، اشکال اینجاست که به خطا و نادانی خود اعتراف نکنم. معلمان بی‌کلاس تسهیل‌گر و کنشگر توسعه‌اند.

عاشق کسب‌وکارمان باشیم

جیم بلیت در کتاب خود به نام «۱۰ ایده بزرگ بازاریابی» می‌نویسد: هرچه مشتریان‌مان را بهتر درک کنیم، بهتر می‌توانیم به آنها خدمت کنیم و در نتیجه، احتمال بازگشت و خرید مجدد آنها را افزایش می‌دهیم. با این حال، اشتباهی که خیلی از شرکت‌ها انجام می‌دهند این است که فکر می‌کنند «مشتریان»، خیلی متفاوت از «کارمندان‌شان» هستند. در حقیقت، در بسیاری از موارد، افرادی که در یک شرکت یا فروشگاه کار می‌کنند، علاقه‌مندی‌های مشترک زیادی با مشتریانی دارند که به آن شرکت یا فروشگاه مراجعه می‌کنند. این واقعیت، به‌ویژه در کسب‌وکارهای خرده‌فروشی بیشتر حاکم است؛ مثلاً افرادی که در صنعت پوشاک هستند، مثل مشتریان‌شان عاشق مد هستند؛ یا افرادی که در فروشگاه‌های فیلم و موسیقی کار می‌کنند، معمولاً موسیقی‌شناس‌های خوبی هستند؛ و اسازشکارهای ماهر شصم به غذای خوب علاقه‌مندند. پس سوال اساسی که باید پاسخ بدهیم این است که چگونه می‌توانیم علایق‌مان به کاری را که انجام می‌دهیم به علاقه به مشتریان‌مان تبدیل کنیم؟ برای مثال، واتر استون، نخستین کتابفروشی‌اش را در ۱۹۸۲ افتتاح کرد. او در حقیقت به جای کتابفروشی سراغ به اشتراک گذاشتن علاقه‌اش به کتاب با سایرین رفت. و مشتریانش را تشویق می‌کرد تا کتاب‌های مورد نظرشان را خوب بررسی کنند و بعد آنها را بخرند. برای همین منظور، صندلی‌هایی را در کتابفروشی‌اش گذاشته بود تا مشتریان روی آن سندلی‌ها بنشینند و کتاب مورد نظرشان را به خوبی و با آرامش بررسی کنند. این رسم هنوز هم در کتابفروشی‌های واتر استون وجود دارد.

هیچ مانعی وجود ندارد اگر فردی از صبح بیاید و روی یکی از صندلی‌ها بنشیند و تا شب کتاب بخواند، اما در واقعیت، تعداد بسیار کمی از مشتریان، این کار را می‌کنند. بیشتر مشتریان، صفحات محدود یا نهایتاً یک فصل از کتاب را می‌خوانند و از آنجایی که بیشتر آنها واقعا عاشق کتاب هستند، کتاب را می‌خرند تا بقیه آن را در خانه بخوانند. از طرف دیگر، واتر استون کارمندان شرکت بر اساس علاقه‌شان به کتابخوانی و دانش‌شان نسبت به موضوعات خاص انتخاب می‌شوند و از آنها انتظار می‌رود علاقه و دانش‌شان را با مشتریان به اشتراک بگذارند. به همین دلیل است که کارمندان واتر استون واقعا کمک‌حال مشتریان هستند و اطلاعات‌شان از کتاب‌ها همیشه به‌روز است. مثال واتر استون به ما این واقعیت مهم را یادآوری می‌کند که برای موفقیت در بازاریابی باید به‌طور همزمان هم عاشق کسب و کار و محصولات‌مان و هم عاشق مشتریان‌مان باشیم و تلاش کنیم عشق‌مان به کسب و کارمان را به مشتریان‌مان منتقل کنیم.